

နေစိုးထက်
 အထင်ကရခေါင်းဆောင်တို့၏
 လျှပ်တစ်ပြက်ရုပ်ပုံလွှာ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

- ❖ စာမူခွင့်ပြုချက် ❖ ၄၁၉/၂၀၀၃(၅)
- ❖ မျက်နှာပုံခွင့်ပြုချက် ❖ ၈၁၆/၂၀၀၃(၉)
- ❖ ပန်းချီနိဒိုင်း ❖ တင်ရွှေချို
- ❖ မျက်နှာပုံပုံနှိပ် ❖ ဦးတိုးဝင်း၊ နေလရောင်အော်ဖ်ဆက်
 ၉၆/ခ၊ (၁၁) လမ်း၊ ရန်ကုန်။
- ❖ အတွင်းပုံနှိပ် ❖ ဦးရှိန်ဘီး (၀၇၆၅၉)၊
ဝင်းလိုက်မိတ်ပုံနှိပ်တိုက်
- ❖ အတွင်းပလင် ❖ ငြိမ်းအေး
- ❖ ထုတ်ဝေသူ ❖ ဦးသန်းမြင့်၊ လင်းလင်းစာပေ
အမှတ်-၄/၂၉၊ မြဝတီမင်းကြီးလမ်း၊
ဆယ်မိုင်ကုန်း
အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်။
- ❖ ထုတ်ဝေသည့်ကာလ ❖ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၀၃
- ❖ အကြိမ် ❖ ပထမအကြိမ်
- ❖ စာအုပ်ဈေး ❖ ပပစိုး၊ ဦးစိုးမြင့်
- ❖ အုပ်ရေ ❖ ၁၀၀၀
- ❖ စာအုပ်ရောင်းဈေး ❖ ၈၀၀ ကျပ်

အထင်ကရ
ခေါင်းဆောင်တို့၏
လျှပ်တစ်ပြက် ရုပ်ပုံလွှာ

နေစိုးထက်

မာတိကာ

နိဒါန်း

သို့မဟုတ်

လျှပ်တစ်ပြက်ပုံရိပ်များကို ခံစားခြင်း

၁။ မဟာသီယာမိုဟာမက် (မလေးရှား)

သို့မဟုတ်

လုပ်သင့်တာလုပ်သူ

၂။ အေရိယယ်ရှာရွန် (အစ္စရေး)

သို့မဟုတ်

ဂျူးလူမျိုးကို ကိုယ်စားပြုသူ

၃။ ဗလာဒီမာပူတင် (ရုရှား)

သို့မဟုတ်

သူဖြူလျှင် ကိုယ်ဖြူမည်ဆိုသူ

၄။ ဟော့စနီမူဘာရက် (အီဂျစ်)

သို့မဟုတ်

အကြမ်းဖက်အကြောင်းသိနေသူ

၅။ လီကွမ်ယူ (စင်ကာပူ)

သို့မဟုတ်

အမြင်ကြည်လင်သူ

၆။ ဂျနဒီဟာနာယက်စ် (ရုရှား)

သို့မဟုတ်

လူဆိုးတွေနဲ့ တိုင်ပင်မိသူ

မာတိကာ

နိဒါန်း

သို့မဟုတ်

လျှပ်တစ်ပြက်ပုံရိပ်များကို ခံစားခြင်း

၁။ မဟာသီယာမိုဟာမက် (မလေးရှား)

သို့မဟုတ်

လုပ်သင့်တာလုပ်သူ

၂။ အေရိယယ်ရှာရွန် (အစ္စရေး)

သို့မဟုတ်

ဂျူးလူမျိုးကို ကိုယ်စားပြုသူ

၃။ ဗလာဒီမာပူတင် (ရုရှား)

သို့မဟုတ်

သူဖြူလျှင် ကိုယ်ဖြူမည်ဆိုသူ

၄။ ဟော့စနီမူဘာရက် (အီဂျစ်)

သို့မဟုတ်

အကြမ်းဖက်အကြောင်းသိနေသူ

၅။ လီကွမ်ယူ (စင်ကာပူ)

သို့မဟုတ်

အမြင်ကြည်လင်သူ

၆။ ဂျနဒီဟာနာယက်စ် (ရုရှား)

သို့မဟုတ်

လူဆိုးတွေနဲ့ တိုင်ပင်မိသူ

၇။ မင်းသားကြီးသီဟာနှင့် မင်းသားနာရာရစ် (ကမ္ဘောဒီးယား)
သို့မဟုတ်
အိပ်မက်မက်သူ၊ အကျိုးဆက်ဖန်တီးသူ

၈။ အဗ္ဗဒူရာမန်ဝါဟစ် (အင်ဒိုနီးရှား)
သို့မဟုတ်
ချုပ်တည်းထိန်းသိမ်းမှုနှင့် ဖြေရှင်းလိုသူ

၉။ ဇာဟီရှား (အာဖဂန်နစ္စတန်)
သို့မဟုတ်
အတွေးအိမ်သိဖွဲ့သူ

၁၀။ ယဲဆင် (ရုရှား)
သို့မဟုတ်
မုန်တိုင်းထဲက နင်းဆီပွင့်

၁၁။ မိုရီဟီတို၊ ဟိုဆိုကာဝါ (ဂျပန်)
သို့မဟုတ်
တိုကျို၏ ဟန်သစ်ကို ဖော်ဆောင်သူ

၁၂။ ဂျက်စဝမ်ဆင်း (အိန္ဒိယ)
သို့မဟုတ်
အိန္ဒိယကို ဖော်ကျူးသူ

၁၃။ ကာရန်ဆင်း (ဘက်ရှိုမီးယား)
သို့မဟုတ်
စည်းစိမ်မမက်သောလူသား

၁၄။ ရစ်ချတ်ဂိုးလ်စတုံး (တောင်အာဖရိက)
သို့မဟုတ်
အမှန်တရားကို မျက်နှာမူသူ

၁၅။ ယာဆာအရာဖတ် (ပါလက်စတိုင်း)
သို့မဟုတ်
နိုင်ငံသစ် မွေးဖွားချင်သူ

၁၆။ မိုးရင်းအာမက်ကူရရှိ (ပါကစ္စတန်)
သို့မဟုတ်
စေတနာပြုငွန်းချက်

၁၇။ ယစ်ဇက်ရာဘင် (အစ္စရေး)
သို့မဟုတ်
ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ပျော့ပြောင်းသူ

၁၈။ အက်ဒွပ်ဟက်ဂျ်ဒွန်း (ဖိလစ်ပိုင်)
သို့မဟုတ်
ရည်ရွယ်ချက်ရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးသမား

၁၉။ ဒေဗီဂေါဒ (အိန္ဒိယ)
သို့မဟုတ်
မြေလွှာ၏သားပျို

၂၀။ နိုင်ရင်နော့စကီး (ရုရှား)
သို့မဟုတ်
ကမ္ဘာကြီးကို တုန်ခါသွားစေသူ

- ၂၁။ ဟွန်ဆန် (ကမ္ဘောဒီးယား)
သို့မဟုတ်
ရှေးရိုးစွဲကို စွန့်သူ
- ၂၂။ ဂလိုရီယာမပါဂယ်လ်အာရီယို (ဖိလစ်ပိုင်)
သို့မဟုတ်
အနာဂတ်ဖန်တီးရှင်
- ၂၃။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မူရှာရက် (ပါကစ္စတန်)
သို့မဟုတ်
အကြမ်းဖက်မှုကို မနှစ်သက်သူ
- ၂၄။ ဒေါ်နယ်ရမ်းစဖဲလ် (အမေရိကန်)
သို့မဟုတ်
ကိုယ်စားပြုသူ
- ၂၅။ မင်းသားရီဇာပါလာဗီ (အီရန်)
သို့မဟုတ်
မွေးမြေကို ကိုယ်စားပြုသူ
- ၂၆။ ဝိုချောက်တောင် (စင်္ကာပူ)
သို့မဟုတ်
မဟာဗျူဟာမြောက် စီးပွားရေးတွေးခေါ်ရှင်
- ၂၇။ ကောလင်းပါဝဲလ် (အမေရိကန်)
သို့မဟုတ်
သင်းကွဲပုလွေ
- ၂၈။ ဆက်ဒ်ဟူစီန် (အီရတ်)
သို့မဟုတ်
အောင်ပွဲခံသူရဲကောင်း

နိဒါန်း
သို့ မဟုတ်
လျှပ်တစ်ပြက်ပုံရိပ်များကို ခံစားခြင်း

(၁)

လောက၌ စိတ်ဝင်စားစရာအကောင်းဆုံးကို ပြပါဆိုလျှင် လူဆိုသောသူတို့ကို ပြရမည်။ လူသည်အသိဉာဏ် အရင့်သန်ဆုံး ဖြစ်သလို ဖန်တီးမှုစွမ်းအား ပြည့်ဝသူများလည်းဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာကို ဖန်တီးခဲ့သူများသည်လည်း 'လူ' များပင်ဖြစ်၏။

ထိုလူများ၌ပင် မေတ္တာတရား ပြည့်ဝသူ၊ ရက်စက်သူ၊ ကြင်နာတတ်သူ၊ ဗိုလ်ကျစိုးမိုးလိုသူ ဟူ၍ အမျိုးမျိုးရှိကြသည်။ သူ၏ အတွင်းစိတ်သဏ္ဍာန်ကို အမျိုးမျိုး ပုံဖော်ရ၏။ လူဆိုသည့် လူက အစွမ်းထက်သလို နားလည်ရလည်း ခက်လှသည်။

ထို့ကြောင့် ပညာရှင်တို့က လူအကြောင်းကို ကဗျာဖွဲ့ကြ၏။ ဝတ္ထုရေးကြ၏။

လူကား

စစ်ကိုလည်း ဖန်တီး၏။

ငြိမ်းချမ်းမှုကိုလည်း ဖန်တီး၏။

လောက၌ လူချင်းတူသော်လည်း စိတ်ထားချင်း၊ ခံယူချက်ချင်း၊
အတွေးအမြင်ချင်း မတူကြ။
ဤမတူညီမှုဖြင့်ပင် လောကသည် ဖြစ်တည်၏။
ဤသို့ဖြင့်ပင်.....
ဤသို့ဖြင့်ပင်.....

(၂)

ကဗျာဆရာသည် လူကို စိတ်ဝင်စား၏။
ဝတ္ထုရေးဆရာသည် လူကို စိတ်ဝင်စား၏။
သမိုင်းဆရာသည် လူကို စိတ်ဝင်စား၏။
ဒဿနဆရာသည် လူကို စိတ်ဝင်စား၏။
သဘာဝတ္ထဆရာသည် လူကို စိတ်ဝင်စား၏။
ဤလောကတွင် လူသည် စိတ်ဝင်စားဖွယ်အကောင်းဆုံးအရာဖြစ်၏။
လူအကြောင်းကို သိခြင်းသည် လောကကို သိခြင်းဖြစ်၏။ အဘိဓမ္မာဆရာတို့က
“ဘဝကို သိရန် လူ့စိတ်ကို ဖတ်ကြားပါ” ဆို၏။

ကျွန်တော်သည် လူတို့ကို စိတ်ဝင်စားသဖြင့် လူတို့အကြောင်းကို
လေ့လာခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့အကြောင်း၊ ကမ္ဘာဖြစ်စဉ်ကို သိချင်သဖြင့် ကမ္ဘာ
ခေါင်းဆောင်များအကြောင်းကို စူးစမ်းလေ့လာခဲ့၏။

သို့ဖြင့် ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှ ထုတ်ဝေသော စာအုပ်စာတမ်းများမှ ထင်ရှား
သော ခေါင်းဆောင်များ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်းကို လေ့လာမှတ်သား
စုဆောင်းမိခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လျှပ်တစ်ပြက် အင်တာဗျူးများကို
စူးစမ်းလေ့လာခဲ့သည်။

လျှပ်တစ်ပြက် အင်တာဗျူးသည် လျှပ်တစ်ပြက် တွေ့ဆုံမေးမြန်း
ခံရသဖြင့် ကြိုတင်စီစဉ်ချိန် မရ။ စိတ်တွင် ရှိနေသည်ကို လျှပ်တစ်ပြက်
ပြောရသည်။ စိတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်း ဖြစ်တည်သည်။

ထို့ကြောင့် အမှန်တရားနှင့် နီးစပ်သည်ဟု ဆိုရမည်။

(၃)

အမှန်ကိုဆိုသော် ဤဆောင်ပါးစုများသည် Time, Newsweek,
Asia week, Washington Time, Washington Post, All India Paper

စသည့် မဂ္ဂဇင်းများ၊ မဂ္ဂဇင်း စာစောင်များတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့် လူတွေ၊
မေးမြန်းသည့် အင်တာဗျူးများကို ခံစားရေးသားထားခြင်းဖြစ်သည်။

မူရင်းဆောင်းပါးများတွင် အင်တာဗျူး ပုံသဏ္ဍာန် မေးမြေးနှင့်
ရေးသားထားသော်လည်း မိမိပြန်လည်ပြုစုသည့်အခါ အင်တာဗျူးပုံသဏ္ဍာန်
ရေးလိုခြင်း မရှိပါ။ အင်တာဗျူးပုံသဏ္ဍာန်နှင့် ရေးခြင်းထက် မိမိ ရေးနေကျ
အစီအစဉ်အတိုင်း ရေးလျှင် ပို၍ အဆင်ပြေချောမွေ့မည်ဟု ထင်မိသည်။

သို့ကြောင့် ရေးဟန်ပြောင်းခဲ့ပါသည်။

သို့သော် မူရင်းပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အဘော် မပျက်စေရန် အထူးဂရုပြု
ခဲ့ပါသည်။ စာဖတ်သူအနေနှင့် ဖတ်ရှုရာတွင် တစ်စုံတစ်ရာ အခက်အခဲတွေ့လျှင်
မိမိအပြစ်သာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ခွင့်လွှတ်စေလိုပါသည်။

စာဖတ်သူ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း သဘောပေါက်စေရန် ဆန္ဒဖြင့်
ပြုစုခင်းသာဖြစ်ကြောင်း ရိုးသားစွာ ဝန်ခံပါသည်။

စာဖတ်သူများ ဗဟုသုတ တိုးပွားစေလိုသော ဆန္ဒသည် အဓိကပင်။

ဤစာမူ ပြုစုရေးသားရာတွင် စာမူကောင်းဖြစ်ရန်နှင့် အခက်အခဲ
မရှိစေရန် ပံ့ပိုးကူညီခဲ့သည့် 'ဦးညိုမှိုင်း' 'အားမာန်သစ်စာပေ' အား ကျေးဇူး
အထူးတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းပြုအပ်ပါသည်။

စာဖတ်သူများရဲ့

နေစိုးထက်

မဟာသီယာမိုဟာမက် (မလေးရှား)

သို့မဟုတ်

လုပ်သင့်တာလုပ်သူ

မဟာသီယာမိုဟာမက် (မလေးရှား)

သို့မဟုတ်

လုပ်သင့်တာလုပ်သူ

(၁)

သူကား မဟာသီယာမိုဟာမက်။ မလေးရှားနိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးချုပ်။ သူ့အသက်က ယနေ့ဆိုလျှင် ၇၅ နှစ်ရှိပြီ။ သို့သော် အသက်အရွယ် အိုမင်းပြီဖြစ်သော်လည်း တိုက်ပွဲဝင်စိတ်ဓာတ်ကမူ တစ်ချက်ကလေးမှ လျော့ပါးမသွားသေး။

အတိုက်အခံများကို ခိုင်မာစွာ ရပ်တည်နိုင်သေး၏။

“ကျုပ် အရာရာကို ကြံကြံခံနိုင်သေးတယ်၊ ယုံကြည်ရာလမ်းကို ဆက်လျှောက်နိုင်သေးတယ်”

ဟု သူက ပြောသည်။

“ကျုပ် နိုင်ငံနဲ့ ကမ္ဘာလောကကြီးအတွက် ကျုပ်ကိုယ်ကို မြှုပ်နှံထားတာ”

ဟု သူ အမြဲပြောသည်။ သူက အရင်က ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ လူ့အသက်ကို ကယ်ဖို့အားထုတ်သည်။

အခုတော့.....။

မလေးရှားနိုင်ငံတွင် လူမျိုးရေး ပြဿနာများ ကြီးထွားလာသည် တရုတ်တွေက ဒေသခံလူမျိုးတွေနဲ့ တန်းတူအခွင့်အရေး ပေးဖို့ တောင်းဆိုနေကြပြီ။ သည့်အတွက် မဟာသီယာတစ်ယောက် ခေါင်းခြောက်နေလောက်ပြီဟု ထင်ကြသည်။ သူကမူ အေးဆေး၏။

“ဒါက မဆန်းပါဘူး။ အကောင်းနဲ့အဆိုး ပဋိပက္ခလို့ ပြောရမယ်။ အစွန်းရောက်သူက ဖြစ်နိုင်၊ မဖြစ်နိုင် မသိဘူး။ ကလေးလို လိုချင်တာပဲ တောင်းတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ နားလည်သည်းခံတတ်တဲ့ တရုတ်တွေကတော့ ဒီလို အစွန်းရောက် စကား မပြောဘူး။ မူဝါဒအတိုင်းပဲ နေတယ်။ စဉ်းစားကြည့်ရင် မတူညီတာ ပေါင်းစပ်လို့ မရဘူး။ တရုတ်ကြားမှာ မလေးတွေ မနေနိုင်သလို မလေးရဲ့ စည်းမျဉ်းဘောင်ထဲမှာ တရုတ်တွေ ဘယ်လို ဝင်မလဲ” ဒါကို တရုတ်လူမျိုးစုအချို့ သိပါတယ်” ဟု ရှင်းပြသည်။

သို့သော် အချို့က မဟာသီယာသည် လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုစိတ်ဓာတ် ကြီးမားသည် ဆွေမျိုးအပေါင်းအသင်း ယိုင်းပင်းရေး မူဝါဒကြောင့် လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှုများ ပေါ်ခဲ့ရသည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ကြ၏။

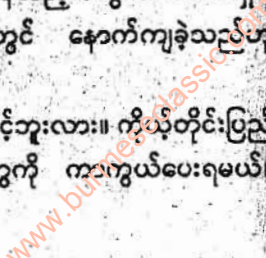
မဟာသီယာက အေးဆေးစွာပြုံးသည်။

“ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့တော့ ကိုယ်လိုရာကိုယ် ဆွဲတွေးတယ်၊ ပြောတယ်လို့ ပြောချင်တယ်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်နေတာ တစ်ဦးနှစ်ဦးအတွက် မဟုတ်ဘူး။ မလေးရှားနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် လုပ်နေတာ။ မလေးရှားနိုင်ငံအတွက်နော်။ ဘယ်သူဘယ်ဝါအတွက်ရယ်လို့ မဟုတ်ဘူး။ မလေးရှားနိုင်ငံထဲမှာ နေတဲ့လူတွေအတွက် အခွင့်အရေးပဲ။ တရုတ်လူမျိုးတွေလဲ ပါမှာပဲ။ တူညီတဲ့ အခွင့်အရေး ရစေရမယ်။ ဘယ်သူကိုမှ ခွဲခြားမှာ မဟုတ်ဘူး။”

ဟုပြောသည်။

သို့စေကာမူ ယခုတိုင် သူ့ကို မလေးလူမျိုးတွေအတွက် အကာအကွယ်ပေးနေသည်။ ဒီလို အကာအကွယ်ပေးနေသည့်အတွက် မလေးရှားနိုင်ငံသည် နိုင်ငံနှင့်အဝန်း ဆက်စပ်မှုအရာတွင် နောက်ကျခဲ့သည်ဟု ဝေဖန်ကြသည်။

“ဒါက မျိုးချစ်စိတ်လေ၊ ဒီစိတ်ဟာ မရှိသင့်ဘူးလား။ ကိုယ့်တိုင်းပြည် တည်ငြိမ်ဖို့အတွက် ကိုယ့်နိုင်ငံသာ လူမျိုးတွေကို ကာကွယ်ပေးရမယ်။”

ဒါကို အနောက်တိုင်းပညာရှင်တွေက လက်မခံဘူး။ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် လူမျိုးရေးစိတ် မရှိရဘူးတဲ့။ ကျုပ်ကတော့ ဒါကြောင့် ကမ္ဘာနဲ့အဝန်း အကျိုးဆက်ဆိုးတွေ ဖြစ်နေတာလို့ ထင်တယ်။ သူတို့ပြောသလိုဆိုရင် ကိုယ့်လူမျိုးဆင်းရဲတာ ဆင်းရဲတဲ့အတိုင်း ထားရမှာလား။ ဒါဆို ကျုပ်တို့ လူမျိုးတွေ လမ်းဘေးမြောင်းထဲ ရောက်သွားမှာပေါ့။ ဒါကို မြင်ချင်ကြတာလား”

ထို့အတူပင် သူက လူငယ်တွေ စနစ်ကြောင့် ပျက်စီးရသည် ဆိုသော အယူအဆကို လက်ခံခြင်းမရှိ။ စနစ်ဆိုတာ လူကလုပ်တာ၊ စဉ်းစားကြည့်ရင် ကျွန်တော်တို့လဲ လူငယ်ဘဝက လာခဲ့တာ။ လူငယ်ဟာ လူငယ်ပဲ။ အမှန်တရားဆိုတာ လူငယ်ဘဝမှာ မသိဘူး။ လူကြီးဖြစ်လာမှ သိတာ။ ဒီအဖြေက ရှင်းနေပါတယ်”

ဟု ပြောသည်။

(၂)

သူက ပြီးသည်။

“ဝေဖန်တာဟာ လုပ်သင့်တဲ့အလုပ်ပဲ။ အနောက်နိုင်ငံတွေကို ဝေဖန် တာက ဒီနိုင်ငံက အချို့ဟာ မလုပ်သင့်တာ လုပ်တယ်။ သူများ အိမ်တွင်းရေး လည်း ဝင်စွက်တယ်။ ကိုယ့်အကြောင်းကို အသိဆုံးပဲ”

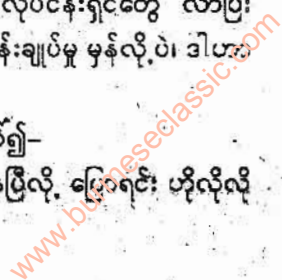
ဟု သူက ပြောသည်။

“ကျုပ်ပြောနေတာ ကျုပ်နိုင်ငံနဲ့ ကျုပ်လူမျိုးအတွက်ပဲ။ မမှန်ကန်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေ၊ မမှန်ကန်တဲ့ ပြောဆိုမှုတွေမှန်း သိရက်နဲ့ ဘာကြောင့် ခေါင်းငုံ့ နေရမလဲ၊ ဒါဆို ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စ ဘယ်မှာ ရှိတော့မလဲ”

“ခင်ဗျားတို့ စဉ်းစားကြည့်လေ၊ သူတို့က ကျုပ်တို့နိုင်ငံမှာ တည်ငြိမ်မှု မရှိဘူး၊ ငွေကြေး ထိန်းချုပ်မှု မမှန်ဘူးလို့ ပြောတယ်။ ဒါဟာ မှန်လား။ ဒါဟာ မှန်ရင် သူတို့က လာပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုမလား။ ဝေးပါသေးတယ်။ အခု ကျုပ်တို့ကို အမနာပ ပြောတဲ့ နိုင်ငံက လုပ်ငန်းရှင်တွေ လာပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနေတာ နိုင်ငံတည်ငြိမ်လို့၊ ငွေကြေးထိန်းချုပ်မှု မှန်လို့ပဲ၊ ဒါဟာ ရှင်းနေတယ်”

သူက စကားရပ်ပြီး ပြီးသည်။ ပြီးမှ ဆက်၍-

“တလောက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ကျဆင်းနေပြီလို့ ပြောရင်း ဟိုလိုလို

ဒီလိုလို ဆိုတယ်။ တွေးကြည့်ရင် ရယ်စရာပဲ။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ကျဆုံးနေတာ မလေးရှား တစ်ခုထဲလား၊ မဟုတ်ဘူး။ ကျဆင်းနေတာက ဒေသတစ်ခုလုံးပဲ။ ဒါကလည်း ရှင်းတယ်လေ။ အဖြေက ရှင်းရှင်းလေးပဲ။ ငွေအများစုက ဥရောပနဲ့ အမေရိကကို လှိမ့်ဝင်နေတယ်။ ဒီဘက်ဒေသကို နည်းနည်းပဲ ဝင်တယ်။ ပြီးတော့ ဂျပန်စီးပွားရေး အခြေအနေကလည်း အနုတ်လက္ခဏာကို ပြနေတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့လည်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မလုပ်နိုင်သေးဘူး။ ဒါဟာ မူလအခြေခံပဲ။ မလေးရှားရဲ့ ပြည်တွင်းမူဝါဒကြောင့်လည်း မဟုတ်ဘူး။ နိုင်ငံရေး မူဝါဒကြောင့်လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒီအတွက် မူစရာလဲ မလိုဘူး” ဟု ရှင်းသည်။

ငွေတန်ဖိုးချဖို့ စဉ်းစားနေသလိုလို သတင်းများ ထွက်လာတော့ သူက-

“ဒါက ဘာဖြစ်တာလဲ၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ငွေကြေးအခြေအနေက အဆိုးမရှိပါဘူး။ ကောင်းနေတာပဲ၊ ကျွန်တော် မစဉ်းစားပါဘူး” ဟု ပြောသည်။

(၃)

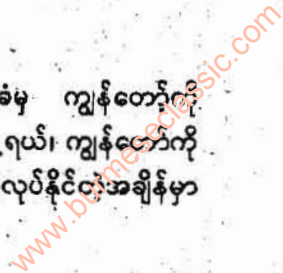
သူက တည်ငြိမ်စွာဖြိုးပြီး ခေါင်းဆတ်သည်။ ဒါကလည်း အခြားကြောင့် မဟုတ်။ အခုတလော ကောလဟာလ စကားသံတွေ များလှဘိ။ လူတွေက ခက်တယ်။ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သေသေချာချာ မသိဘဲ ရမ်းသမ်း ပြောကြတယ်။ ရယ်စရာပဲ”

ဟုဆိုသည်။
သို့နယ်ပင် သူက -

“ကျွန်တော်က လုပ်သင့်တာ လုပ်နေတာလေ၊ ကျွန်တော်က တိုင်းပြည် တိုးတက်အောင်ပဲ လုပ်တတ်တယ်၊ လူကြိုက်အောင် မလုပ်တတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အပြစ်ပြောလဲ ခံလိုက်မယ်”

ဟု ပြောရင်း ဖြိုးသည်။ ဖြီးမှ -

“ကျွန်တော် မှတ်မိသေးတယ်၊ ပါတီညီလာခံမှ ကျွန်တော်ကို ချီးမြှောက်ကြတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က မိတ်ဆွေတို့ရယ်၊ ကျွန်တော်ကို သိပ်မမြှောက်ကြပါနဲ့၊ ကျွန်တော်တို့တတွေ လက်တွဲလုပ်နိုင်တဲ့ အချိန်မှာ

လက်တွဲအလုပ်လုပ်ကြရအောင်ပါလို့ ပြောရတယ်။ တကယ်တော့ ရှင်းရှင်း
လေးပါ။ ကိုယ် တာဝန်ယူတဲ့အချိန်မှာ စေတနာ၊ ဝါသနာ၊ အနစ်နာနဲ့
အကောင်းဆုံး စံပြုဖြစ်အောင် လုပ်မယ်၊ အောင်မြင်တာ၊ ရုံးနိမ့်တာက
ကံတရားပဲ”

ဟု ပြောသည်။

ထို့နောက် သူက-

“တကယ်တော့ ကျွန်တော် နိုင်ငံရေးလောကထဲ ဝင်လာခဲ့တာနဲ့
ပတ်သက်လို့ နောင်တရချင်တယ်။ အဟုတ် ပြောတာ။ တကယ်တော့
ကျွန်တော်ဟာ ဆရာဝန်တစ်ဦးအနေနဲ့ ရှိနေသင့်တာ။ ကျွန်တော် ဆေးကု
နေတုန်းကဆိုရင် နာမည်လဲ ရတယ်၊ လူထုကလဲ သိပ်ချစ်ကြတာ၊ အခု
ဘဝနဲ့တော့ တစ်ခြားစီပဲ”

စာကိုး
Asia Week
Jan 26-2001

အေရိယယ်ရှာရွန် (အစွရေ)
သို့မဟုတ်
ဂျူးလူမျိုးကို ကိုယ်စားပြုသူ

အေရီယယ်ရှာရွန် (အစ္စရေး) သို့မဟုတ် ဂျူးလူမျိုးကို ကိုယ်စားပြုသူ

(၁)

အစ္စရေး ခရီးသွားဝန်ကြီး လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရသည်။ ယင်းကိစ္စ ဖြစ်ပြီးနောက် အမေရိကန်က အစ္စရေးစစ်တပ်များ ပါလက်စတိုင်းနယ်မြေ တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းကို ချက်ချင်း ရပ်စဲရမည်ဟု တောင်းဆိုခဲ့သည်။

“ဒါကို ကျုပ်တို့ မလုပ်နိုင်ဘူး”

ဟု သူက ပြောသည်။ ထိုအတူ ထိုအချိန်တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် အစ္စရေးတို့၏ ဆက်ဆံရေးသည်လည်း မကြုံစဖူး ထူးကဲစွာ တင်းမာသွားခဲ့သည်။

ဝန်ကြီးချုပ် ‘အေရီယယ်ရှာရွန်’၏ အမေရိကန် အလည်အပတ် ခရီးစဉ်သည်လည်း ပျက်ပြားသွားခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် လူတိုင်း စိတ်ဝင်စားကြသည်။ သူကမူ.....

“ရှင်းရှင်းလေးပါ။ ဒီမှာ စစ်ဖြစ်နေတယ်၊ ဒီစစ်ပွဲက ထူးခြားတဲ့စစ်ပွဲလေ၊ ကျွန်တော်တို့ တပ်ဖွဲ့တွေ နေရာချထားပေးဖို့ ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်တယ်။ ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော် သွားသင့်သလား၊ ကျွန်တော် စောင့်ကြည့်ရမယ့်” ဟုပြောသည်။ အချို့က “ဘုရီ” တောင်းဆိုချက်ကို စသည်။ သူက

ခေါင်းခါသည်။

“ကျွန်တော်တို့ကလဲ ဒီမှာ ဆက်နေဖို့ မရည်ရွယ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အခု ကျွန်တော်တို့ အခု ရင်ဆိုင်နေရတာက ကြောက်စရာ အကြမ်းဖက်မှု အန္တရာယ်လေ။ ပါလက်စတိုင်းတွေကို ထိန်းချုပ်ဖို့ တစ်ခုခု လုပ်ရဦးမယ်”

ဟု ပြောသည်။

အချို့ကမူ သူ ‘အာရာဖတ်’ ကို စိုးရွံ့နေတယ်ဟု ပြော၏။ သူက ပြုံး၏။

“အာရာဖတ်ဟာ ကျွန်တော့်အတွက် မူစရာ မဟုတ်ဘူး။ ဒေသ အာဏာပိုင်တွေလောက်နဲ့ ပြီးပါတယ်”

ဟု ဆို၏။

ဘုရ်၏ဆန္ဒနှင့် ပတ်သက်၍မူ သူက-

“ဘုရ်နဲ့ အမေရိကန်အစိုးရရဲ့ ဆန္ဒက ဒီက ထွက်သွားဖို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ဒီမှာ နေချင်လို့ နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်နေတာက အကြမ်းဖက်မှုတွေ နှိမ်နင်းဖို့လေ။ အကြမ်းဖက်မှု အကြီးအကျယ် လုပ်နေတဲ့အုပ်စုကို ထိန်းချုပ်ဖို့။ ဒီတော့ ခင်ဗျားတို့က အာရာဖတ် ရှိသားပဲလို့ ပြောမယ်။ သူ ဒီကိစ္စကို မလုပ်ဘူး။ အကြမ်းဖက် သမားတွေကို မဖမ်းဘူး ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့က ဖမ်းရတာ” ဟုပြောပြီး

“ဒီမှာ ဒီမှာ အစွလမ်မစ်ဂျီဟတ်တို့၊ အဇေဆိုလာတိုးဟားမတ်စ်တို့လို အဖွဲ့အစည်းတွေ ရှိတယ်။ သူတို့က အကြမ်းဖက်သမားတွေပဲ။ အကြမ်းဖက် သမားတွေဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်က ကြေငြာဖို့ ပြောရမယ်။ ဒီလိုမလုပ်ရင် အာရာဖတ်မှာ လုပ်စရာ မရှိတော့ဘူးလေ”

(၂)

သို့သော် အချို့ကမူ ရှာရွန် ဝါရှင်တန်သို့ မသွားခြင်းမှာ အမေရိကန်အစိုးရမှ ငြိမ်းချမ်းရေးအစီအစဉ်တစ်ခု ချပေးမည်စိုးသဖြင့်ဟု ပြောကြသည်။ သူက ခေါင်းခါသည်။

“ဒါ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ သူတို့မှာ ဒီအစီအစဉ် ရှိမယ်လို့ မသင်ဘူး။ ကျွန်တော့် ဆန္ဒကလဲ ရှင်းတယ်။ စစ်မှန်ပြီး တည်တံ့ခိုင်မြဲတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး အတွက်ဆိုရင် ကျွန်တော် အနာခံမယ်။ ဆွေးနွေးမယ်။ အစွရေးနိုင်ငံကို

နာစေမယ့်၊ အန္တရာယ်ကျရောက်စေမယ့် အရာမျိုးတော့ ကျွန်တော်ဘယ်တော့မှ မလုပ်ဘူး”

ဟု ပြောပြီး

“အားလုံးအသိပါ။ အခုဆိုရင် ကျွန်တော်က ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မတီသစ် တစ်ခုကို ဦးဆောင်ထားတယ်။ ဒါက အကြောင်းမဲ့ မဟုတ်ဘူး။ ဒီကော်မတီမှာ မိတ်ဆွေကြီး ‘ရှိမွန်ပီရက်စ်’ နဲ့အတူ ကျွန်တော် ဦးဆောင်မှာ။ ဒါတွေကို လုပ်ဖို့အတွက် အကြမ်းဖက်မှုတွေ ရပ်ဆိုင်းရမယ်။ အကြမ်းဖက်မှုတွေ ရှိနေရင် ဒါဟာ စိတ်ဝင်စားစရာ ရှိဦးမလား”

ဟု သူက ပြော၏။

သို့သော် ရှာရွန်အဖို့ ပြောသာပြောရသော်လည်း လက်တွဲဖော်ကမူ မရှိသေးပေ။ သူကမူ

“ကျွန်တော့်မှာ လက်တွဲဖော် မရှိပေမယ့် ကျွန်တော်ဟာ အာရာဖတ်နဲ့ ဆွေးနွေးဖို့ အသင့်ပဲ။ ဒေးဗစ်စခန်းမှာ ကမ်းလှမ်းခဲ့တာပဲ။ ဒီလို ငြိမ်းချမ်းရေး အစီအစဉ်မျိုး ဘယ်ဝန်ကြီးချုပ် လုပ်ခဲ့လဲ”

ဟုဆို၏။

ထို့အတူ

“ဒါကို ဘာကြောင့် သူက ပယ်ချခဲ့သလဲ”

ဟု ဆိုသည်။ သူက

“အာရာဖတ် မှားတယ်”

ဟုလည်းဆိုသည်။

“တကယ်စဉ်းစားကြည့်ရင် ဂျူးလူမျိုးတွေကို ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်တဲ့ နယ်မြေရှိမှုဆိုတဲ့ မွေးရာပါ အခွင့်အရေးကို အာရပ်တွေ ဘယ်တုန်းကမှ လက်ခံခဲ့တာ မဟုတ်ဘူးလေ”

“အောစလို သဘောတူညီချက် လက်မှတ်ထိုးခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍မူ သူက-

“ဒါကတော့ အစွရေးတွေရဲ့ ကြေကွဲဖွယ်အကောင်းဆုံး အကြောင်း တွေထဲက တစ်ခုပဲ”

ဟုပြောသည်။

(၃)

သူက ပြီးခဲ့သည့်လက အစွရေးနိုင်ငံသည် ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယားလို မဖြစ် ဟု ပြောခဲ့၏။ ဒါကို များက နားမလည်ကြ။ အဓိပ္ပာယ် မသိကြ။ သည်အဓိပ္ပာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ သူက-

“ရှင်းရှင်းပြောရရင် အကြမ်းဖက်မှု တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ဆုံးဖြတ်ခဲ့တဲ့ ဘုရားကို ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ ဆိုလိုတာက အစွရေးက အာရာဖတ်ကို အလျှော့ပေးလိုက်ရင် အမေရိကန်နိုင်ငံအဖို့ အာရပ်-မွတ်စလင်တွေနဲ့ မဟာမိတ်ညွှန်ပေါင်းဖွဲ့စည်းရေး လွယ်ကူသွားလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်နေကြတဲ့ ဥရောပ အစိုးရတချို့နဲ့ အမေရိကန်အစိုးရ အဝန်းအဝိုင်းထဲက တခြား ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့အစီအစဉ်ကို ကျွန်တော် ဖျက်ပစ်ချင်တာပဲ။ ရှင်းရှင်းပြောရရင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ဖြစ်လုဆဲဆဲကာလက သတ္တိပြောင်မြောက်တဲ့ ဒီမိုကရက်တစ် ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယားရဲ့ အခြေအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဒီမိုကရေစီကို နှိုင်းယှဉ်ပြလိုက်တာပဲ”

တစ်ခါက ရှာရွန်ကို ‘အိုစမာဘင်လာဒင်’ကို စိုးရိမ်သလားဟု မေးဖူးသည်။ သူက -

“ဒါက စိုးရိမ်သင့်တဲ့အရာလေ။ ပြောရရင် အခု ကျွန်တော်တို့က အကြမ်းဖက်သမားတွေနဲ့ စစ်တိုက်နေရတာ”

ဟု ဖြေသည်။

ယင်းနယ်ပင် “လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ရက်လောက်က သတင်းတစ်ခုကို ခင်ဗျားတို့ ကြားမှာပေါ့။ ဟာမတ်စ်အဖွဲ့က အစွရေးမြို့တစ်မြို့ကို အသေခံပုံးခွဲ တိုက်ခိုက်မယ်ဆိုတဲ့သတင်းလေ။ ကျွန်တော်တို့ မငြင်းဘူး။ ဒါကို ရှောင်ရှားဖို့ ကျွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ အာရာဖတ်အနေနဲ့ဆို ဒီလူတွေကို ဖမ်းနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့က အကြမ်းဖက်သမား အမည်စာရင်းသူကို ပေးလိုက်တယ်။ သူက မဖမ်းဘဲ အကြောင်းကြားလိုက်တယ်။ ဒါ လုပ်သင့်လား”

ဟု ပြော၏။

ရှာရွန်၏ ထူးခြားချက်က စေ့စပ်၏။ တချို့က သူ့ကို ဆဋ္ဌမအာရုံ ဟုပြောသည်။

“တကယ်တော့ ကျုပ်ဟာ အကြားအမြင် ရနေတာ မဟုတ်ဘူး။ အမြဲစူးစမ်းလေ့လာနေတာ။ ဒါကြောင့် အသေးစိပ်အချက်အလက် အစောင့် များများကို ကျုပ် သိတယ်။ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းဆိုတာက သဘောတူညီချက်နဲ့ အလုပ်လုပ်တာ။ တစ်ကိုယ်တော် လုပ်လို့ မရဘူး။”

“ခုဆို လူ(၁၅)ယောက်၊ အယောက် (၂၀)လောက်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့ သူတို့ ရည်ရွယ်ထားတယ်။ ဒါကို ရှိမွန်ပီရက်စ်က ‘ကြားဖြတ် ဟန့်တားမှု’ လို့ အမည်ပေးထားတယ်။ ပြောရရင် လုံခြုံရေးကိစ္စမှာ ပီရက်စ်ဟာ ချိုးကလေး မဟုတ်ဘူး။”

ထိုကိစ္စသည် လူအတော်များများ သိ၏။ ထို့ကြောင့်အချို့က အစွဲရောတို့က ပါလက်စတိုင်း အာဏာပိုင်အဖွဲ့ကို ဖျက်ဆီးပစ်ဖို့ ကြံရွယ် နေကြသည်ဟု ဆိုသည်။ သူကမူ-

“ကျွန်တော်တို့ ရည်မှန်းချက်က ဒါကို ဖြိုဖျက်ပစ်ဖို့ မဟုတ်ဘူး။ ခုဆို ကျွန်တော့်အသက်က ၇၃-နှစ်ထဲ ရောက်နေပြီ။ ဖြတ်သန်းမှု၊ အတွေ့အကြုံ မနည်းဘူး။ ကြောက်စရာ စစ်ပွဲတွေကိုလည်း ကြုံခဲ့ပြီးပြီ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် လိုချင်တာ တစ်ခုပဲရှိတယ်။ မျှော်လင့်ချက်တစ်ခုဆိုလဲ မမှားဘူး။ ဒါက ငြိမ်းချမ်းရေးပဲလေ။”

ဟုပြောပြီး ပြီးသည်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် လိုချင်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးက ဂျူးလူမျိုးတွေကို လုံခြုံမှု အပြည့်အဝပေးတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးမျိုးပဲဖြစ်ရမယ်” ဟု ပြောသည်။

စာကိုး

Newsweek · Nov. 12-2001

www.burmeseclassic.com

ဝလာဒီမာပူတင် (ရုရှား)
သို့မဟုတ်
သူဖြူလျှင် ကိုယ်ဖြူမည်ဆိုသည်သူ

ဗလာဒီမာပူတင် (ရုရှား)
သို့မဟုတ်
သူဖြူလျှင် ကိုယ်ဖြူမည်ဆိုသည့်သူ

(၁)

ဇွန်လအတွင်းက ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်နှင့် အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ဘုရှ်တို့ ပထမအကြိမ် ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပကြသည်။ နောက် ရုရှားသမ္မတပူတင်နှင့် အနောက်တိုင်း သတင်းစာဆရာများ ပထမအကြိမ် တွေ့ကြ၏။

“ပူတင်ဟာ ရဲရင့်ဝံ့စား ထက်မြက်ပြီး စကားပြောကောင်းသူဖြစ်တယ်”
ဟု သတင်းစာဆရာများက မှတ်ချက်ချသည်။
မှန်သည်။

ပူတင်က ရဲဝံ့သလို ပြတ်သားသူ။ ခေတ်စကားနှင့် ပြောရလျှင် ‘မကြောက်တရား ပြည့်ဝသူ’ ဟု ပြောစရာမည်။ ပြီးတော့ ထိန်ချန်သို့ဝှက် တတ်သူလည်း မဟုတ်။ သူက မေးမြန်းခန်းတစ်ခုတွင်-

“အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဟာ သွေး နားထင် ရောက်နေသလိုပဲ။ သူ့လုပ်ရပ်တွေကို ကြည့်ရင်လဲ သွေးကြီးမောက်မှာမူတွေ များနေတယ်။ တကယ်တော့ ဒါဟာ နိုင်ငံကြီးသားလို့ ခံယူထားတဲ့သူတွေ မလုပ်သင့်တဲ့ ကိစ္စပဲ”

ဟု ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောသည်။

ပြီးတော့ သူက ပြောသေး၏။

“ကိုယ့်ဝမ်းနာ ကိုယ်သာသိ” လို့ စကားရှိတယ်။ ကိုယ့်အကြောင်းကို ကိုယ့်ထက်သိတဲ့သူ ဘယ်သူရှိလဲ။ အခုဆိုရင် ကျုပ်တို့နဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအကြားမှာ ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ပြဿနာတွေ ရှိနေတယ်”

ဟု သူက ဆို၏။

စင်စစ် အမေရိကန်နှင့် ရုရှားတို့အကြား ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင် နေရသည့် ပြဿနာမှာ တစ်ခုထဲ မဟုတ်။ လက်နက်ထိန်းချုပ်ရေး ပြဿနာနှင့် ရုရှားပြည်ထောင်စုမှ ခွဲထွက်သည့် ချေချင်းညှာပြဿနာတို့ဖြစ်၏။

“ဒီပြဿနာဟာ အဓိကလို့ ဖြစ်နေတယ်။ ချေချင်းညှာကိစ္စဟာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတွင်းက ပြဿနာ။ ဒီပြဿနာရဲ့ အခြေခံကို ကျွန်တော်တို့ လောက် ဘယ်သူ သိမလဲ။ ဒီကိစ္စဟာ အကြမ်းဖက်မှု ပြဿနာပဲ။ ဒါကို ဘေးက လှမ်းမျှော်ကြည့်တဲ့ အမေရိကန်နဲ့ အနောက်အုပ်စုနိုင်ငံတွေက ဘာကြောင့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုပြဿနာလို့ စွပ်စွဲရလဲ။”

“ချေချင်းညှာ ခွဲထွက်ရေးဝါဒီတွေက လက်နက်ကိုင် အကြမ်းဖက်လို့ ရုရှားစစ်တပ်က ပြတ်ပြတ်သားသား နှိမ်နင်းတယ်။ ကိုယ့်အိမ်တွင်းက လူကလဲ မခံနိုင်အောင် လုပ်ရင် ဆုံးမမှာပဲ။ ဒါက တာဝန်ပဲ။ ဒါကို ရုရှားအစိုးရက လူ့အခွင့်အရေးတွေ ချိုးဖောက်နေတယ်လို့ အပြစ်တင်တယ်။ ဒါက ဘာသဘောလဲ။ မြောက်ထိုးပင့်ကော်လုပ်ပြီး ရူးတိုက်တဲ့သဘော ဖြစ်မနေဘူးလား။ ဒီလို အလုပ်ကို နိုင်ငံကြီးသားတွေ မလုပ်သင့်ဘူး”

ဟု ပြောသည်။ လက်နက်ထိန်းချုပ်ရေး ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍မူ

“ကျွန်တော်တို့ သဘောထားကတော့ ရှင်းတယ်။ မှန်ကြည့်သလိုပေါ့။

သူက အပြုသဘောဆိုရင် အပြုသဘောဆက်ဆံမယ်။ သူက အပြုသဘော မဆက်ဆံရင် ကျွန်တော်တို့ကလည်း ဘယ်လိုမှ အပြုသဘောဆက်ဆံမှာ မဟုတ်ဘူး” တဲ့။

(၂)

“ပူတင်က လူတစ်မျိုးပဲ”

ဟု သတင်းစာဆရာတို့က မှတ်ချက်ချသည်။

မှန်သည်။

သူက သတင်းစာဆရာများကို လူကြီးလူကောင်းပီသစွာ တလေးတစား ဆက်ဆံသည်။ သို့သော် မေးပြီးသားမေးခွန်းကို ထပ်မေးလျှင်မူ မကြိုက်။

“အပ်ကြောင်းထပ်နေမည့် အဖြေတွေကို မဖြေချင်ဘူး။”

ဟု ပြတ်သားစွာ တုန့်ပြန်သည်။

“ကျုပ်တို့ ရုရှားက ရှင်းရှင်းပဲ၊ မဟုတ်တာ မလုပ်ဘူး။ အားလုံးကို အဖြူထည့် ဆက်ဆံမယ်။ ကူညီစရာရှိရင် ကူညီမယ်။ မစပ်စုဘူး။ ကမ္ဘာ့အလယ်မှာ ရုရှားဟာ ဂုဏ်သိက္ခာရှိတဲ့ လူကြီးလူကောင်း ပီသရမယ်”

ဟု ပြောသည်။

“နေရာတကာမှာ ဆရာကြီးလုပ်ပြီး ဗိုလ်ကျစိုးမိုးတာကို ကျုပ် မကြိုက်ဘူး။”

ဟု သူက ပြတ်သားစွာ ပြောသည်။

“တကယ်တော့ ဗိုလ်ကျစိုးမိုးခြင်းဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးခြင်း တစ်မျိုးပဲ။ နိုင်ငံငယ်တစ်ခုကို ကိုယ်က အားသာလို့ ဆရာကြီးလုပ်ပြီး စွက်ဖက်ခြင်းဟာ မကောင်းမူပဲ။ ခံစားချက်တူတဲ့ နိုင်ငံငယ်တွေ စုပေါင်းပြီး ဆန့်ကျင်ကြရင် ပြဿနာ ကြီးနိုင်တယ်။ လောကမှာ ဘာမှ တရားသေ တွက်လို့ မရဘူး။”

ဟု သူက ပြော၏။

သူက ပြီးလျက်။

“ရုရှားနိုင်ငံရဲ့ သဘောထားက ရှင်းရှင်းလေးပါ။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ အချင်းချင်း အင်အား ကြီးမှုနည်းမှုကို အခြေမခံဘဲ တန်းတူရည်တူ ဆက်ဆံတာကိုပဲ နှစ်သက်တယ်”

ဟု ပြောပြီး

“ဒီကနေ့ခေတ်မှာ ဆရာကြီး လုပ်တာဟာ နယ်ချဲ့လက်သစ်ဝါဒ ထူထောင်တာပဲ။ ကျွန်တော် လက်မခံဘူး။”

ဟု ထုတ်ဖော်ပြောကြသည်။

(၃)

သမ္မတပုတင်က ထိန်ချန်တတ်သူမဟုတ်။ ပွင့်လင်းသည်။ အမှန်တရားကို ယုံကြည်ဆုတ်ကိုင်ထားသဖြင့်လည်း ဘာမှ မကြောက်။

“ကျုပ် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ဘဝင်မကျတာတစ်ခုရှိတယ်။ ဒါက အမျိုးသား ခုံးပျံကာကွယ်ရေး အစီအစဉ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ပဲ။ တိုက်ချင်းပစ်ခုံးပျံ ကန်သတ်ရေးစာချုပ် (AB) ဆိုတာက ကမ္ဘာလုံခြုံရေး မဟာဗျူဟာ တည်ငြိမ်ရေးအတွက် အခြေခံကျတဲ့ စာချုပ်ဆိုလဲ မမှားဘူး။ ဒီစာချုပ်က နတ်ထွက်တယ်ဆိုတာ ဘာသဘောလဲ။ စာချုပ်ကိုကျောခိုင်းပြီး တစ်ဖက်သတ် ဆုံးဖြတ်မယ်ဆိုတဲ့သဘောလား။ ဒါဆိုလဲ ရုရှားဘက်က တုန့်ပြန်ရမှာ တစ်ခုပဲရှိတယ်။ ရုရှားကလဲ တစ်ဖက်သပ်တုန့်ပြန်မယ်။ ဒါ အဖြေပဲ”

ဟု ပြောပြီး ပြုံးလျှက်

“အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေနဲ့ မဟာဗျူဟာမြောက် ခုံးပျံတွေကို ခုံးခွင်းသုံးစနစ်သုံး ထိပ်ဖူးတွေ ပြန်တပ်မယ်ဆိုရင် အမောသာ အဖတ်တင်မယ်လို့ ကျုပ် ပြောရဲတယ်။ ငွေကုန်လူပန်း ဖြစ်တာကလွဲလို့ ဘာမှ အကျိုးထူးမှာ မဟုတ်ဘူး”

ဟု ဆိုသည်။

သို့နယ်ပင် အီရန်နှင့် ပတ်သက်သည့်ကိစ္စကို ဖြေကြား ပြောဆိုသည် မှာလည်း စိတ်ဝင်စားစရာပင်။

“ကျုပ်အဓိက ပြောချင်တာကတော့ အီရန်နဲ့ ပတ်သက်လို့ပဲ။ အီရန်ဟာ နာမည်ဆိုးစာရင်းဝင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဆိုတာ အထူးပြောစရာမလိုဘူး။ ဒီလိုနိုင်ငံကို ရုရှားက နည်းပညာနဲ့ လက်နက်တွေ ရောင်းတယ်လို့ စွပ်စွဲတယ်။ ဒါကကော ဘာသဘောလဲ”

“ဒီဝေဖန်တိုက်ခိုက်နည်းက ယုတ်မာပက်စက်တဲ့နည်းလို့ ကျုပ်က ပြောချင်တယ်။ ကျုပ်တို့ ဒီလို တရားမဲ့အလုပ် မလုပ်ဘူး။ အခုလို ဝေဖန်တိုက်ခိုက်တာဟာ ကိုယ့်အပြစ်ကို လူတကာမြင်မှာစိုးလို့ ဖုံးကွယ်တာ လား။ ကျုပ်တို့ ရုရှားဘက်က ရှင်းတယ်။ ဖြီးဖျန်းဝေဖန်တာကို မကြိုက်ဘူး။ ကျုပ်တို့ ဒီအလုပ် လုပ်တယ်ဆိုတာ ထင်ယောင်ထင်မှား မပြောနဲ့။ လက်တွေ့ သက်သေနဲ့ပြ။ ကျုပ်တို့ကလဲ ပြစ်စရာတွေ ရှိတယ်။ ဒါက ပါးကိုက်လို့ နားကိုက်တာ မဟုတ်ဘူး။ မှန်တာကို ပြောရရင် အီရန်တွေကို လက်သိပ်ထိုး လက်နက်ရောင်း၊ နည်းပညာရောင်းနေတာက အမေရိကန်တွေ။ အမေရိကန်လုပ်ငန်းရှင်တွေနဲ့ အီရန်အစိုးရ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေတာကို ကျုပ်တို့

အတိအကျ သိတယ်”

“ပြောရရင် ဘယ်လုပ်ငန်းရှင် မည်သည့်လုပ်ငန်းရှင်က မည်သည့်အချိန်၊ မည်သည့်နေရာတွင် အိရန်အစိုးရ တာဝန်ရှိသူ ဘယ်သူဘယ်ဝါနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့တယ်ဆိုတာအထိ ကျုပ်တို့က သိတယ်”

ဟု သူက ပြောသည်။ ထို့ကြောင့် အနောက်တိုင်းသတင်းစာဆရာများက ရုရှားသမ္မတပူတင်ကို ‘ပွင့်လင်းပြတ်သားရဲရင့်သူ’ဟု ပြောသည်။

“ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အမှန်တရားကို ပုံဖော်ရမယ်။ လက်သီးပုန်းမထိုးရဘူး။ ဆရာကြီး မလုပ်ရဘူး။ မလိမ်ရဘူး။ ဒီကနေ့ အိရန်ကို လက်သိပ်ထိုးကူညီ၊ နည်းပညာလက်နက် ရောင်းနေတာက ရုရှား မဟုတ်ဘူး။ အမေရိကန်ပဲ။ ရုရှားလုပ်တာ တစ်ခုပဲရှိတယ်။ နာမည်ဆိုးစာရင်းဝင်နိုင်ငံတွေကို လက်နက်မရောင်းရဘူးလို့ပဲ တားမြစ်တယ်”

ဟု ခပ်တင်းတင်း ပြောသည်။

စာကိုး

Newsweek 2001

Time 2001

ဟော့စနီမှုဘာရက် (အိဂျစ်)
သို့မဟုတ်
အကြမ်းဖက်မှုအကြောင်း သိနေသူ

ဘော့စနီမူဘာရက် (အီဂျစ်) သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်မှုအကြောင်း သိနေသူ

(၁)

ဘော့စနီ မူဘာရက်။

သူက အီဂျစ်သမ္မတဖြစ်ပြီး အကြမ်းဖက်မှုနှင့်လည်း စိမ်းသူမဟုတ်။ သူ အာဏာ ရသည်မှာ အနှစ် (၂၀) ရှိပြီ။ သူ့အရင် အီဂျစ်သမ္မတ 'အန်ဝါဆာဒတ်' ကိုလည်း မွတ်စလင်အစွန်းရောက်တွေက လုပ်ကြံခဲ့သည်။

“ကျုပ်ကိုလဲ လုပ်ကြံဖို့ စီစဉ်ကြတာ အကြိမ်မနည်းဘူး”

ဟု သူက ပြောသည်။ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက်နေ့ နောက်ပိုင်း WTC အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုနောက်ပိုင်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ပူးပေါင်း ခဲ့သည်။

“ကျုပ် ပူးပေါင်းတာက အကြမ်းဖက်မှုကို တိုက်ခိုက်ဖို့လေ” တဲ့။

ထိုအတူ အမေရိကန်ကိုလည်း ဒေသတွင်း တည်ငြိမ်ရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို တည်ရှိနေဖို့ လိုအပ်ကြောင်းကို တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ သို့နယ်ပင်

“ကျုပ် အမေရိကန်နဲ့ ပူးပေါင်းတာ အကြမ်းဖက်မှုကို တိုက်ဖျက်ရေး အတွက်ပဲ၊ လူသားအများကြီးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ကိစ္စမို့ ကျုပ် စိတ်ရောကိုယ်ပါ

ထောက်ခံတာ”

ဟုပြောသည်။

သို့အတွက် အချို့က ဘာညာ ပြောသည်။ သူက တည်ငြိမ်စွာပင်။

“ဒီလုပ်ရပ်ကိုတော့ မှန်တယ်လို့ ကျုပ် ထင်တယ်။ အကြမ်းဖက်မှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျုပ်လဲ ခံစားရတယ်လေ”

သို့သော် မူဘာရက်သည် အမေရိကန်၏ စစ်မျက်နှာချဲ့ထွင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍မူ သဘောတွေ့ပုံမရ။

“အမေရိကန်အနေနဲ့ စစ်မျက်နှာ ထပ်ချဲ့မယ်ဆိုရင် မှားမယ်။ ဒီလို ဆရာကြီးလုပ်၊ လူ့တွင်ကျယ် လုပ်နေရင် ပြည်သူတွေရဲ့ အငြိအငြင်ကို ခံရမယ်။ အာရပ်ကမ္ဘာတင် မကဘူး။ တစ်ကမ္ဘာလုံးက ဆန့်ကျင်ကြမှာ”

တစ်ခါက မူဘာရက်အား အကြမ်းဖက်ကွန်ယက်နှင့် ပတ်သက်၍ မေးသည်။

“ဒါက ခက်တယ်ဗျ။ တကယ်တော့ လက်ညှိုး ထိုးရတဲ့နေရာကို ဝိုင်းပြီး လက်ညှိုးထိုးနေကြတာ။ တကယ်စဉ်းစားကြည့်ရင် အာဖဂန်မှာပဲ အကြမ်းဖက်ကွန်ယက်ရှိတာ မဟုတ်ဘူး။ ဥရောပဒေသတွေမှာလဲ အများကြီး ရှိတယ်”

ဟု ရှင်းပြသည်။

(၂)

စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက်နေ့ကိစ္စကို မေးသောအခါ သူ့မျက်နှာ ညှိုးသွားသည်။

“အဲဒီကိစ္စမျိုး ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ မတွေးမိဘူးဗျာ။ တကယ်ကို တုန်လှုပ် ခြောက်ခြားစရာ ကိစ္စပဲ”

ဟု ပြောသည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်၍မူ -

“ဒီလူက ကြောက်စရာကောင်းသလို လျင်လည်း လျင်တယ်။ ဒီလူကို ဖမ်းမိဖို့ မလွယ်ဘူး။ မိရင်တော့ ဝမ်းသာစရာပေါ့” တဲ့။

ယခုအချိန်တွင် အိဂျစ်နှင့် အမေရိကန်က အဆက်အဆံ့ ရှိနေ၏။ ထောက်လှမ်းရေးချင်းလည်း သတင်းဖလှယ်နေကြပြီ။

“ဒါက အကြမ်းဖက် တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် နေ့စဉ်လုပ်ငန်းလေ”
ဟု ဆို၏။

သူ့အား အိုစမာဘင်လာဒင်၏ အယ်လ်ကေဒါအဖွဲ့နှင့် ထိုအဖွဲ့အတွင်းသို့ အိမ်နိမ့်အယ်လီဇာဂါဟီရီ ကဲ့သို့သော အီဂျစ်များ ရောက်နေသည့်အကြောင်းကို မေးရာ သူက ပြုံးသည်။

“ဇာဂါဟီရီ ဒီလိုဖြစ်ရတာ အမေရိကန်ရဲ့ စနက်လေ။ မူဂျာဟီဒင်အဖွဲ့ဟာ အာဖဂန်မှာ အမေရိကန် ဖွဲ့ပေးတဲ့ အဖွဲ့လေ။ ရုရှားတွေ အာဖဂန်က ထွက်သွားပြီးတဲ့နောက်ပိုင်း သူလဲ အကြမ်းဖက်သမားဖြစ်သွားတာ။ အကြမ်းဖက်သမားဟာ သူ့အလိုလိုဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး။”

စင်စစ်မူ မူဘာရက် အမေရိကန်နှင့် ပူးပေါင်းသည်မှာ အကြမ်းဖက် တိုက်ဖျက်ရေး တစ်ခုတည်း မဟုတ်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်တွင်လည်း အတိုင်ပင်ခံအဖြစ် ပါသည်ဟု ဆိုကြသည်။

“အကြမ်းဖက်လုပ်ငန်းကို တိုက်ဖျက်သလို ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းကို ဟန်ချက်ညီညီ ပါဝင်ကူညီရမှာ လူသားတိုင်းရဲ့ တာဝန်လေ။ ဒါမှလည်း အစွလာမိဘာသာကို တိုက်နေတာ မဟုတ်ဘူးလို့ သူတို့ ယုံကြည်မှာပေါ့။”

‘အာရာဖတ်’ဆိုသည့် ပါလက်စတိုင်းခေါင်းဆောင်နှင့် ပတ်သက်၍မူ

“သူ့ကိုလည်း ကျွန်တော် အမြဲတန်း တွန်းပို့နေတာပါ။ ဒါပေမယ့် ခက်တာက အာရာဖတ်က အရာရာကို တစ်ယောက်ထဲ ဆုံးဖြတ်လို့ မရဘူး။ သူ ထင်ရာစိုင်းရင် သူ့ကို ပြည်သူတွေက စွန့်ခွာသွားမှာပေါ့။ အာရာဖတ်မှာလဲ ကြောက်စရာကောင်းတဲ့လူတွေ ရှိနေတယ်။ တန်ဖမ် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ‘မာဂမ်ဘာရတီ’ လို့ လူမျိုးပေါ့။”

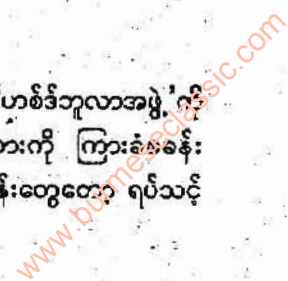
ဟု ရှင်းပြသည်။

အချို့က သူ့အား -

“ဆီးရီးယားအနေနှင့် အကြမ်းဖက်မှုလုပ်ငန်းတွေနဲ့ ပတ်သက်၍ ရုပ်တန်ပေးမည်လား”

ဟု မေးသည်။

“ပြောရရင် ပါလက်စတိုင်းအဖွဲ့အစည်းတွေထဲက ‘ဟစ်ဒီဘူလာအဖွဲ့’ကို အိရန်က ထိန်းပေးထားတာ။ တကယ်တော့ ဆီးရီးယားကို ကြားခံခန်း လုပ်နေတာ။ ဒါပေမယ့် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် လုပ်ငန်းတွေတော့ ရုပ်သင့်

ဟု ရှင်းပြသည်။

“ဘယ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်နိုင်ငံကို အကြပ်အတည်း မဖြစ်စေချင်ဘူးလေ။ အကြပ်အတည်းကြားမှာ ဘယ်ရှင်သန်ချင်မလဲ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးပဲ လိုချင်တာပေါ့”

ဟု စာနာစွာ ရှင်းပြသည်။

(၃)

ဆီးရီးယားသမ္မတ အာဆတ်နှင့် အစ္စရေးတို့၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကိစ္စကို ပြည်သူအများ စိတ်ဝင်စားကြသည်။ မူဘာရက်က-

“သူလဲ ငြိမ်းချမ်းရေး မြတ်နိုးသူပါ”

ဟု ပြောသည်။

အီဂျစ်လူငယ်များ အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်ရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍မူ-

“ဒီကိစ္စကတော့ တကယ့်ကို ရင်နာစရာကောင်းတဲ့ကိစ္စပဲ။ သူတို့တတွေ အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်သမား မဖြစ်ရအောင် အခြေအနေကကိုပဲ ကာကွယ်နိုင်ခွင့် မရှိခဲ့ဘူး။ ဒါပေမယ့် တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ အစ္စရေးအနေနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို သေချာစွာ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရင် ဒေသတစ်ခုလုံးကို အကျိုးပြုနိုင်မှာ အမှန်ပဲ”

ဟု ရှင်းပြသည်။

နယူးယောက် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံ အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ဆုလာဘ်အဖြစ် အာရာဖတ် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ရနိုင်မလား ဟူသည့် မေးခွန်းကိုမူ-

“ကျုပ်က အမှန်အတိုင်း ပြောတတ်တယ်။ ကျုပ် အာရာဖတ်ကို ဂရုမစိုက်ဘူး။ ကျုပ် တကယ်ဂရုမစိုက်တာ တည်ငြိမ်ရေးပဲ။ အကြမ်းဖက်မှုကိုတော့ ဥပေက္ခာပြုလို့ ဂရုမစိုက်လို့ မရဘူး။ တစ်ခုသတိထားဖို့က ရုပ်တန်သွားမှာ မဟုတ်ဘူးနော်။ အဓိကလုပ်ရမှာက ငြိမ်းချမ်းရေး။ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရှေ့ရှုလေ အကြမ်းဖက်မှု နည်းလေပဲဖြစ်မှာ” ဟု ရှင်းပြသည်။

အချို့ကမူ လက်ရှိအခြေအနေများအား သုံးသပ်ရင်း-

“ဒီကနေ့ အခြေအနေတွေက ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တုန်းကလို အလှည့် အပြောင်းတစ်ရပ်ဟု တင်ပြသည်။ သူကမူ-

“ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်စစ်ပွဲက အကြမ်းဖက်မှုနဲ့ မတူဘူး။ စေ့စပ်ရ လွယ်တယ်။
 ခင်ဗျားတို့ စဉ်းစားကြည့်လေ။ တကယ့်စစ်ပွဲက ရန်သူကို သိတယ်။
 ဘယ်မှာရှိတယ်ဆိုတာ သိနိုင်တယ်။ အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာ ရန်သူကို မသိဘူး။
 စစ်ပွဲထက် ကြောက်စရာကောင်းတယ်”
 ဟုပြောသည်။

စာကိုး
 Newsweek, 29-10-2001

လီကွမ်ယူ (စင်္ကာပူ)
သို့မဟုတ်
အပြင်ကြည်လင်သူ

လိကွမ်ယူ (စင်္ကာပူ)
သို့ မဟုတ်
အမြင်ကြည်လင်သူ

(၁)

လိကွမ်ယူ။

သူက စင်္ကာပူနိုင်ငံရဲ့ အထက်တန်းဝန်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူက အတွေးအခေါ် ညက်ညောသလို အမြင်စူးရှသူလည်းဖြစ်၏။ သူက စင်္ကာပူ သာမက အရှေ့တောင်အာရှနှင့် ကမ္ဘာတစ်လွှားမှ စီးပွားရေးကိုပါ စိတ်ဝင်စား သလို ဝေဖန်အကြံပြုသည့်နေရာတွင် သူမတူအောင် ထူးခြားသူလည်းဖြစ်၏။

အထူးသဖြင့် သူက အင်ဒိုနီးရှား၊ တရုတ်နှင့် ကမ္ဘာတစ်လွှားမှ စီးပွားရေးဖိုရမ်များကို ကျွမ်းကျင်သူ။

ထို့ကြောင့် သူ့ကို စူးစမ်းသောအခါ ထူးခြားသည့်သဘောတရားများကို မြင်တွေ့ရသည်။

ယင်းတို့ကား.....။

အင်ဒိုနီးရှားကို လူအတော်များများက စိတ်ဝင်စားသည်။ အချို့က အင်ဒိုနီးရှားနှင့် ပတ်သက်၍ ရင်လေးသည်ဟုလည်းဆို၏။ လိကွမ်ယူက တည်ငြိမ်လှ၏။

“အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံရဲ့အခြေအနေက ခက်ခဲကြပ်တည်းတဲ့ အကူးအပြောင်း အခြေအနေပေါ်မှာ ရပ်တည်နေတယ်လို့ ဆိုရမယ်။ ဒီကနေ့ သမ္မတဆူဟာတို့ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်က လွတ်မြောက်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်က ကူးပြောင်းခဲ့တယ် ဆိုပေမယ့် အခြေမကျသေးဘူးလို့ ဆိုရမယ်”

ဟု သူက ပြောသည်။ ထို့အတူ သူက

“အချို့က ဒါတွေဟာ မိဒီယာတွေရဲ့ လွတ်လပ်မှုကြောင့်ဖြစ်တယ်။ တိုးတက်တဲ့စနစ်တစ်ခု ဖြစ်တည်ဖို့အတွက် မိဒီယာ လွတ်လပ်မှုလိုအပ်ကြောင်း သက်သေပြလိုက်တာပဲဖြစ်တယ်လို့ဆိုကြတယ်။ ဒါမှန်လားဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ စိစစ်ဖို့လိုတယ်”

ဟု ပြောသည်။ အချို့က သူ့ကို နားမလည်နိုင်။

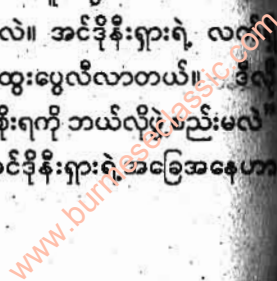
သူ့ အယူအဆကမူ စူးရှပီပြင်၏။

“ကျွန်တော် ဒီလိုပြောတာ အကြောင်းရှိတယ်။ အင်ဒိုနီးရှားမှာ မိဒီယာတွေဟာ ပွင့်လင်းလွတ်လပ်တယ်။ တစ်စုံတစ်ယောက်ဟာ စကားတစ်ခွက် ပြောကြည့်။ ဒီစကားဟာ ပုံနှိပ်ပြီးသား ဖြစ်နေပြီ။ ဒါဟာ လွတ်လပ်ခြင်းရဲ့ သဘောပဲ။ ဒါပေမယ့် မိဒီယာတွေဟာ လွတ်လပ်ခြင်းနဲ့ အကျိုးသက်ရောက်ခြင်းရဲ့ သဘောသက္ကာယကို နားမလည်ကြဘူး။”

လိကွမ်ယူ ပြောသည်မှာ မှန်သည်။ အင်ဒိုနီးရှားတွင် ဤသို့မိဒီယာ လွတ်လပ်မှု အပြည့်အဝရှိသဖြင့် အရေးရဲကြသဖြင့် စစ်ဘက်ခေါင်းဆောင်တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာ ညှိုးမိန်ရသည်။ ခေါင်းဆောင်ကောင်းတို့၏ အနေအထားမှာ လည်း ဖြစ်တည်ခြင်းထက် ပျက်စီးခြင်းတို့ ပိုကဲခဲ့သည်။

“ခင်ဗျားတို့ အသေအချာ စဉ်းစားကြည့်ရင် သိမယ်။ အင်ဒိုနီးရှားရဲ့ လက်ရှိအခြေအနေအရ အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်သူတွေ အဖက်ဖက်က ထိုးနှက်ခံနေရတယ်။ ဒီအကျိုးဆက်က ဘာဖြစ်လဲ။ အင်ဒိုနီးရှားရဲ့ လက်ရှိ အခြေအနေတွေသာ တစ်နေ့တစ်ခြား ရှုပ်ထွေးပွေလီလာတယ်။ ဒီလို အခြေအနေတွေ ရှုပ်ထွေးနေရင် ဒီမိုကရက်တစ်အစိုးရကို ဘယ်လိုဖွဲ့မည်မလဲ”

ဟုမေးသည်။ နိုင်ငံရေးအကဲခပ်သူများ အင်ဒိုနီးရှားရဲ့အခြေအနေဟာ

မမျှော်လင့်ဘဲ ဖရိုဖရဲဖြစ်ကာ ပြိုကွဲသွားနိုင်သည်ဟု သုံးသပ်ကြသည်။
လိကွမ်ယုကမူ-

“ဒီအခြေအနေဟာ တကယ့်ကို စဉ်းစားရကြပ်တဲ့ အခြေအနေပဲ။
အတိအကျပြောဖို့ ခက်တယ်”
ဟု သူက ပြောသည်။

(၂)

အင်ဒိုနီးရှားတွင် အစိုးရ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဝါဟစ်
ပြုတ်ကျသွားပြီးနောက် ‘မိဂါဝါတီ’ သမ္မတဖြစ်သည်။ အချို့က မိဂါဝါတီကို
သမ္မတကောင်းတစ်ဦးဟုပြောသည်။ အချို့ကမူ မည်သို့ပြောရမည် မသိ။

သူကမူ

“ဒီကိစ္စက ထင်မြင်ချက်ပေးရသိပ်ခက်တဲ့ ပြဿနာပဲ” ဟုပြောသည်။

“လူတစ်ယောက်ကို အချိန်တိုတိုအတွင်း အကဲခပ် ဆုံးဖြတ်ရခက်တယ်။
သူနဲ့ ဖိတ်သက်လို့လည်း ထင်မြင်ချက်ပေးဖို့ ခက်တယ်။ ဒီအချိန်မှာ သူ
မလုပ်နိုင်သေးဘူး။ သူ့အတွက်၊ တိုင်းပြည်တည်ငြိမ်ဖို့အတွက် အခုမှ စရတာ။
လုပ်စရာရှိတာ တည်ငြိမ်စပြုမှ လုပ်လို့ရတာ”

“တစ်ခုပြောနိုင်တာက သူက စစ်တပ်နဲ့ နီးစပ်သူဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်
လောလောဆည်မှာတော့ ကလင်တန်နဲ့သူ့ကြားမှာ ဘဝင်မကျစရာ ရှိနေတယ်။
ကလင်တန်က စစ်တပ်ကို မကြိုက်ဘူးလေ။ ဒါပေမယ့် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်
အနေနဲ့ စစ်တပ်ကို ဥပေက္ခာပြုလို့ ရလား။ စစ်တပ်မရှိဘဲ တိုင်းပြည်ကို
အုပ်ချုပ်လို့ ရမလား။ စဉ်းစားကြည့်ရင် စစ်တပ်ဟာ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်အတွက်
မရှိမဖြစ် လိုအပ်တဲ့အင်အားစုပဲ”

ဟု ရှင်းပြသည်။

အင်ဒိုနီးရှားတွင် အစ္စလာမ်မစ် အခြေခံဝါဒီများ သိသိသာသာ
ခေါင်းထောင်လာသည်ကို တွေ့ရ၏။ တချို့က ဒါကို အဆိုးဟု မြင်သည်။
တချို့က စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေဖြစ်သည်။ သူကမူ-

“ကျွန်တော် စဉ်းစားကြည့်တယ်။ အင်ဒိုနီးရှားမှာ အစ္စလာမ်မစ်

အခြေခံဝါဒိတွေ အစုအဖွဲ့ မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံရေး အင်အားကြီးတစ်ရပ်အနေနဲ့ ဖြစ်ထွန်းတည်ရှိနေပြီလား။ ဒါဆိုရင်တော့ စိုးရိမ်စရာလို့ ဆိုရမယ်။ အဲဒီလိုပဲ အင်ဒိုနီးရှားသမိုင်းကို ပြန်ကြည့်ရင် ဆူဟာတို လက်ထက်တုန်းက သူတို့ကို နေရာမပေးခဲ့ဘူး။ ပြီးတော့ ဆူဟာတိုရဲ့ နောက်ပိုင်း သမ္မတဘိဂျေဟာဘိဘိ လက်ထက်မှာတော့ အားလုံးပြောင်းပစ်လိုက်ပြီး အစ္စလာမ်တွေကို ပါတီ ထောင်ခွင့်ပြုတယ်။ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတာက သူတို့ မဲများများ မရဘူး။ ဒါပေမယ့် သူတို့ဟာ စုစုစည်းစည်းတော့ ဖြစ်နေပြီ။ ဒီထဲမှာ အစွန်းရောက် ဝါဒိတွေလည်း ပါနေတယ်” ဟု ရှင်းသည်။

သို့သော် အချို့ အစ္စလာမ်အစွန်းရောက်ဝါဒီမှာ အင်ဒိုနီးရှားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စိမ့်ဝင်လာသည့်အတွက် စိုးရိမ်ကြသည်။ သူတို့ကို ဖယ်ထုတ်ရန် နည်းလမ်း ရှာကြသည်။ သူကမူ-

“ဒါဟာ မဖြစ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စပဲ။ သူတို့ကို နိုင်ငံရေးလောကထဲက ဖယ်ထုတ်လို့တော့ မရဘူး။ ဒါဆို တရားနည်းလမ်းမကျ ဖြစ်မယ်။ ဒီနေရာမှာ စဉ်းစားရင် မျှော်လင့်ချက် တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ဒါကတော့ အမျိုးသား ပါတီများနဲ့ လောကီရေးသက်သက် အစ္စလာမ်မစ်ပါတီတွေ ပေါင်းစည်းရေးပဲ။ ပေါင်းစည်းမယ်ဆိုရင် သူတို့ အများစု ဖြစ်လာမယ်။ အဲ-သူတို့ ပေါင်းစည်းမလာဘူးဆိုရင်တော့ မေးခွန်းတစ်ခုဖြစ်မှာ မူချပဲ။ ခေါင်းဆောင် ပိုင်းတွေမှာ သဟဇာတ မဖြစ်နိုင်ဘဲ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတွေနဲ့ လုပ်နည်း ကိုင်နည်းတွေရှိတယ်။ ဒါဟာ ပြဿနာပဲ”

(၃)

လူအတော်များများသည် ကိုရီးယားကို စိတ်ဝင်စားကြ၏။ ကိုရီးယား နှစ်နိုင်ငံ၏ သဟဇာတ မဖြစ်မှုကို သတိထားမိကြ၏။ အကွဲအပြဲကိစ္စသည် ကောင်းသည့်ကိစ္စမဟုတ်။ ဂျာမနီလည်း ပေါင်းစည်းသွားပြီ။ ဗီယက်နမ်လည်း ပေါင်းစည်းသွားပြီ။

ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံသည် အဘယ့်ကြောင့် မပေါင်းစည်းနိုင်ကြသနည်း။ ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံ ပေါင်းစည်းရေးကိစ္စတွင် တရုတ်က ကြားဝင် ဆော့စပ်၏။ ထို့ကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏ အခန်းကဏ္ဍကို စိတ်ဝင်စားကြသလို မေးခွန်းတွေ ရှိလာသည်။

“တောင်နဲ့ မြောက် ကွဲပြားခြားနားနေတဲ့ ကိုရီးယားကို ပေါင်းစည်းရေး အတွက် ဆွေးနွေးပွဲလုပ်ဖို့ တရုတ်နိုင်ငံက ‘ကင်ကျူအီလ်’ ကို ထောက်ပံ့ ကူညီမှုတွေ ပေးခဲ့တယ်။ ကမ္ဘာနဲ့ ထိတွေ့ခွင့်ပြုရမယ် ဆိုတဲ့ အချက်ကိုလည်း တရုတ်ခေါင်းဆောင်တွေ နားလည်ကြတယ်လို့ ကျုပ် အပြည့်အဝ ယုံကြည် တယ်။ ကျုပ် သိသလောက်ဆိုရင် ဆွေးနွေးပွဲ မလုပ်ခင် တစ်ပတ်က ဘီဂျင်း မှာ ကင်ကျူအီလ် ရှိနေခဲ့တယ်။

“ဒီတုန်းက သမ္မတကြီး ကျန်ဖီမင်းဟာ အတော်ကလေး နှစ်ထောင်း အားရဖြစ်ပြီး ဝမ်းသာနေတာ။ ဒါကို ခင်ဗျားတို့က အပေါ်ယံအမြင်နဲ့ ကြည့်ပြီး တောင်မြောက် ပေါင်းစည်းသွားမယ်လို့ ထင်ရင် ထင်နိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်ကတော့ မထင်ဘူး။ တောင်နဲ့မြောက် ပေါင်းစည်း သွားခြင်းအားဖြင့်တောင်ကိုရီးယားဟာ ပိုမိုအင်အားကြီးထွားပြီး တရုတ်တို့အနေနဲ့ ကြားခံနယ်မြေတစ်ခု ဆုံးရှုံးသွားမှာ မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲပဲ”

“အဲဒီလိုပဲ ကင်ကျူအီလ်ဘက်က ပြန်ကြည့်။ သူကတော့ လက်မြောက် အညံ့ခံသွားမယ် ထင်သလား။ ကျုပ် မမြင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲတွေ လုပ်နေတဲ့အချိန်မှာတော့ တောင်ကိုရီးယားမှာ ရှိနေတဲ့ အမေရိကန်တပ်တွေ ရုပ်သိမ်းရေးကိစ္စမှာ ဖိအားပေးနိုင်မှာဖြစ်တယ်။ တကယ်လို့ အမေရိကန်တပ်တွေ ရုပ်သိမ်းသွားမယ်ဆိုရင်တော့ ဒီဒေသမှာ အမေရိကန်တို့ရဲ့ သြဇာသက်ရောက်မှု အရှိန်အဝါ မှေးမှိန်ပျောက်ကွယ်သွားမှာ မုချပဲလို့ ကျုပ် မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲ ပြောရဲတယ်” တဲ့။

Newsweek, 2001

ဂျပန်ဒီယာနာယကိပ် (ရုရှား)
သို့မဟုတ်
လူဆိုးတွေနဲ့ တိုင်ပင်မိသူ

ဂျပန်ဒီယာနာယကင်္ဂ (ရုရှား) သို့မဟုတ် လူဆိုးတွေနဲ့ တိုင်ပင်မိသူ

(၁)

၁၉၉၁-ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ။

ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ အမာခံခေါင်းဆောင်များသည် 'ဂေါ်ဘာချော့ဗ်'ကို ဖြုတ်ချပြီး တိုင်းပြည်ကို အရေးပေါ် ကြေညာခဲ့သည်။ ဗုတ်ယသမ္မတ ဂျပန်ဒီယာနာယကင်္ဂကို သမ္မတအဖြစ် အစားထိုး တင်မြှောက်သည်။

အရေးပေါ်ကြေညာပြီး နာရီပိုင်းအတွင်းမှာပင် တင့်ကားတပ်ရင်းများ မော်စကိုမြို့တွင်းသို့ ဝင်လာကြပြီး အခြေအနေတင်းမာမှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ဂေါ်ဘာချော့ဗ် ရုပ်မြင်သတင်းများသည် အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြေညာကြောင်းနှင့် ဂေါ်ဘာချော့ဗ်ကို ဖြုတ်ချကြောင်း သတင်းများအဖြစ် ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။

သို့သော် ထိုအာဏာသိမ်းမှုကား ရုရှားသမ္မတအဖြစ် ရွေးမြယ်တင်မြှောက် စေားရသည့် ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်နှင့် မော်စကိုလူထု၏ ကန့်ကွက်မှုကြောင့် ပျက်ယွင်းခဲ့ရသည်။ ထို့အတူ ထိန်းသိမ်းခံထားရသည့် သမ္မတဂေါ်ဘာချော့ဗ် သည် မော်စကိုသို့ ပြန်ရောက်လာပြီး ယဲလ်ဆင်နှင့် ပူးပေါင်းလက်တွဲခဲ့သည်။

ထိုအခါ 'ဟာနာယကင်္ဂ' အပါအဝင် အာဏာသိမ်းရန် ကြံရွယ်သူ

ကွန်မြူနစ် အမာခံများအားလုံး အဖမ်းခံလိုက်ရ၏။ သို့နှင့်ပင် ဟာနာယက်စ် အကျဉ်းထောင်တွင်းသို့ ရောက်သွားခဲ့သည်။

ဟာနာယက်စ်၏ ရင်တွင်း၌မူ ဒဏ်ရာအပြည့်။

* * *

အချို့က ဂေါ်ဘာချော့စ်ကို အထင်ကြီးသည်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကြီးကို ကယ်တင်နိုင်သူဟု ယူဆကြသည်။ ဂေါ်ဘာချော့စ်တွင် အရည်အချင်း ရှိမည်ဟုလည်း ထင်ကြသည်။

ဟာနာယက်စ်ကမူ ပြုံး၏။ သူရင်ထဲမှာ ပြောစရာတွေရှိသည်။ ဂေါ်ဘာချော့စ်နှင့် ပတ်သက်၍ သူ သိနေတာတွေလည်း ရှိ၏။ သူက လူပုဂ္ဂိုလ်ကို သိသလို အခြေအနေကိုလည်း နားလည်နေ၏။

“ဒါတွေက တကယ်ဆို ပြောရလည်း ခက်တယ်။ ပြောရရင် ဂေါ်ဘာချော့စ်က သူ့အနေနဲ့ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကြီးကို ပြိုကွဲပျက်စီး သွားတာကို သူ မမြင်ချင်ဘူးလို့ သူ ပြောဖူးတယ်။ ဒါဟာ နှလုံးသားထဲက စကားလား။ စကားလှအောင် ပြောတာလား ဆိုတာတော့ ကျွန်တော် မသိဘူး။ မှတ်မိတာကတော့ ဩဂုတ်လ (၄)ရက်နေ့မှာ အနားယူပို့ ရုရှားတောင်ပိုင်းကို အေးအေးဆေးဆေးပဲ ထွက်သွားတာ။ ဒီအချိန်က ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုရဲ့ အခြေအနေကလည်း မကောင်းဘူး။ လက်ရှိဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုကြီးကို မူလအတိုင်း ရှိစေချင်သူနဲ့ ပျက်လိုပျက်စီး လုပ်လိုသူ စတဲ့ အုပ်စုနှစ်ခု ပဋိပက္ခ ဖြစ်နေချိန်ပဲ”

ဟု သူက ရှင်းပြသည်။

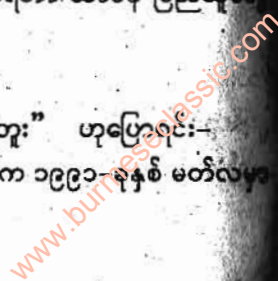
ထို့အတူ သူက -

“ဒီကနေ့ နိုင်ငံတွေကို အုပ်ချုပ်တဲ့ အစိုးရတွေကနဲ့ ပြည်သူအကြားမှာ ပြဿနာရှိပြီး ညှိနှိုင်းမရတာက အုပ်ချုပ်သူ အစိုးရဟာ သာမန် ပြည်သူတော် ဘာလိုတယ်ဆိုတာကို မသိကြတာပဲ”

ဟု သူက ပြောသည်။ သို့နှင့်ယှဉ်-

“ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်တွေလဲ မသိကြဘူး” ဟုပြောရင်း-

“ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းမှတ်မိနေတာက ၁၉၉၁-ခုနှစ် မတ်လမှာ

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကြီးရဲကံကြမ္မာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမယ့် လူထုဆန္ဒ ခံယူဖွဲ့ ပြုလုပ်ဖြစ်တာပဲ။ ဒီကိစ္စကိုက မှားနေတဲ့ကိစ္စလို့ ဆိုရမယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆို အခက်အခဲ ရှိနိုင်ပေမယ့် လူတိုင်းဟာ ခမ်းနားကြီးကျယ်တဲ့ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံကို မလိုချင်သူ ဘယ်သူရှိမလဲ။ ဒီကိစ္စက သာမန်ရုရှားတိုင်း လိုချင်တဲ့ကိစ္စ။ ကျွန်တော် ပြောရဲတယ်။ ပြည်သူ ၇၆ ရာခိုင်နှုန်းက ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကြီး တည်ရှိနေတာကို လိုလားတယ်”

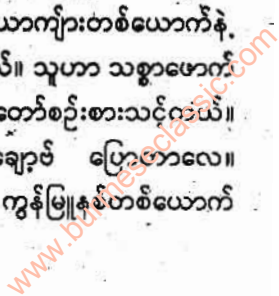
ဟု သူက ပြောသည်။ အချို့က ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဂေါ်ဘာချော့စ် မသိဟု ထင်ကြသည်။ ကွန်မြူနစ်တွေ သူ့ကိစ္စနဲ့ သူတို့ဆန္ဒအတိုင်း လုပ်ကြတာဟု ပြောကြသည်။ ဟာနာယက်က ခေါင်းခါသည်။

“မဟုတ်ဘူးဗျ။ ဒီကိစ္စအားလုံးကို ဂေါ်ဘာချော့စ် ရိပ်မိတာ မဟုတ်ဘူး။ အားလုံးကို သိနေတာ။ သူကိုယ်တိုင်ပဲ ဒီကနေ တိုင်းပြည်မှာ ရှုပ်ထွေးပွေလီနေတဲ့ ပြဿနာတွေ ရှိနေတယ်။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ နောက်ကွယ်က ဖြေရှင်းပေးပါလို့ ပြောနေတယ်။ ဒီထဲမှာ ထူးခြားတဲ့စကားက ဒီပြဿနာထဲမှာ ယဲလ်ဆင် ပါလာနိုင်တယ်။ ယဲလ်ဆင်နဲ့ အဆင်ပြေအောင် ဆက်ဆံပါလို့လည်း မှာတယ်”

ဟု ရှင်းပြသည်။ ဒီကိစ္စတွင် ဂေါ်ဘာချော့စ်နှင့် ယဲလ်ဆင်အကြားတွင် ပြဿနာရှိသည်ဟု ထင်ကြသည်။ သူကလည်း ဝန်ခံသည်။

“ဒါ မမှားဖူးဘူး။ ဂေါ်ဘာချော့စ်နဲ့ ယဲလ်ဆင်ကြားမှာ ပြဿနာရှိတယ်။ ဒါက ဖြစ်စဉ်အမှန်ပဲလေ။ တစ်ဂူထဲမှာ နှစ်ကောင်အောင်းလို့ မရဘူးလေ” ဟု ပြောသည်။ ထို့အတူ သူက-

“ပြောရရင် ဒီကိစ္စကို ကျွန်တော် မလုပ်ချင်ဘူး။ ရှင်းရှင်းပြောရရင် အရေးပေါ် အခြေအနေ ပြင်ဆင်ရတာကို ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းဘူး။ ဒီကိစ္စမှာ ကျွန်တော့်ကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြှောက်ကြတယ်။ (စကားပြောရင်း ပြုံးသည်။) ပြောရရင် အဖြစ်ကလည်း ရင်နာစရာဗျ။ ကျွန်တော့်အဖြစ်က စနီးမယား ဘာဖြစ်တယ် ဆိုတာကို နောက်မှသိတဲ့ ယောက်ျားတစ်ယောက်နဲ့ တူနေတယ်။ ကျွန်တော် ဂေါ်ဘာချော့စ်ကို ယုံနေတယ်။ သူဟာ သစ္စာဖောက် တစ်ယောက်ဖြစ်မယ်လို့ မထင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်စဉ်းစားသင့်တယ်။ ဂေါ်ဘာချော့စ်က ပြောဖူးတယ်လေ။ ဂေါ်ဘာချော့စ် ပြောလာလေ။ “ကျွန်တော်ဟာ (နှလုံးသားထဲက) ဘယ်တုန်းကမှ ကွန်မြူနစ်ဟစ်ယောက်

ဖြစ်မလာနိုင်ဘူး” တဲ့။ ဒီစကားဟာ စဉ်းစားသင့်တဲ့ စကားပဲ”
ဟု ရှင်းပြသည်။ ရှင်းပြရင်း သူ့အသံတုန်နေ၏။ သူ၏မျက်နှာညှိုးလျှ
နေ၏။

(၂)

ဆိုဗီယက်ပြဿနာက လူတွေ ခေါင်းနောက်စေသည့်ပြဿနာပင်။
အချို့က မထင်တာတွေ ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ပြောကြသည်။ မှန်တော့မှန်သည်။
ဘာဏာသိမ်းပွဲများဖြစ်ပြီးသည့်နောက် မမျှော်လင့်ဘဲ ယဲလ်ဆင်သည် လူထု
ထောက်ခံမှုနှင့် အာဏာ အကြီးအကျယ် ရခဲ့သည်။ ဒါဟာ မည်သို့သော
အကျိုးဆက်နည်း။ ဒီအကျိုးဆက်ကို လူတိုင်း စိတ်ဝင်စားကြသည်။

“ဒီအချိန်က အခြေအနေဟာ တကယ့်ကို စိတ်ပျက်စရာကောင်းတယ်။
ဒီအချိန်ကတော့ တကယ်ကို မင်းမဲ့စရိုက် ကာလပဲ။ အာဏာပြိုကွဲသွားတဲ့
အချိန်လေ။ ပြောရရင် ဒီအချိန်က ဘယ်လို စွန့်စားမှုမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တဲ့
အခြေအနေဆိုလဲ မမှားဘူး”

ဟု ပြောရင်း သက်ပြင်းချသည်။ ပြီးမှ-

“စဉ်းစားကြည့်ရင် ဒါတွေက ဟိုတုန်းက ဖြစ်ခဲ့တာလေ။ ကျွန်တော်က
ပြောစရာရှိရင် ပြတ်ပြတ်ပဲ ပြောတတ်တယ်။ ယဲလ်ဆင်ဟာ အာဏာရူးပဲ။
ရည်ရွယ်ချက် ကြီးမားပေမယ့် အရည်အချင်း မရှိဘူး။ ပညာ မရှိဘူး။ ဉာဏ်
မရှိဘူး။ တကယ့် အာဏာရူးသက်သက်ပဲ။ ပြီးတော့ ယဲလ်ဆင်ဟာ
အရက်သမား”

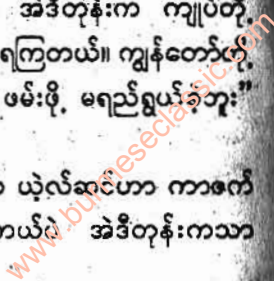
ဟု ရှင်းပြသည်။

သို့သော် ဒီအကြောင်းကို ပြောတော့ သူ ရင်နာနေသည်။

“ဒီနေ့က မော်စကိုလူထုကို ကြည့်ပြီး ကျွန်တော် အတော်ကလေး
စိတ်ပျက်မိတာ အမှန်ပဲ။ တိတိကျကျ ပြောရရင် မော်စကို လူထု ၅၀၀၀၀ မှာ
တချို့ ဘာမှန်း မသိကြဘူး။ အခုဆို တချို့က အဲဒီတုန်းက ကျုပ်တို့
ယဲလ်ဆင်ကို မဖမ်းလိုက်တာ မှားတယ်လို့ နောင်တရကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့
ကိုယ်တိုင်လဲ ယဲလ်ဆင် အပါအဝင် ဘယ်သူကိုမှ ဖမ်းဖို့ မရည်ရွယ်ခဲ့ဘူး”

ဟု ပြောရင်းပြုံးသည်။

“ကျွန်တော် မှတ်မိသေးတယ်။ အဲဒီတုန်းက ယဲလ်ဆင်ဟာ ကာဇက်
စတန်ဗြိုနေ အရက်မူးပြီး ပြန်လာတယ်။ တကယ်ပဲ အဲဒီတုန်းကသာ

ယုလ်ဆင်ကို တောထဲ ခေါ်သွားပြီး အရက်မူးအောင် တိုက်လိုက်ရင် ယုလ်ဆင်ဆိုတာ ဘယ်လိုမှ ဖြစ်မလာနိုင်ဘူး”

ဟု သူက ပြောသည်။

(၃)

သူက-

“လူတိုင်းမှာ ခံစားချက်ရှိတယ်။ ကျွန်တော်လဲ ဆယ်နှစ်လုံးလုံး ခံစားနေရတဲ့ ခံစားချက်ရှိတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော်လဲ အပြစ်မြင် နေတယ်။ ကျွန်တော့်ကို လူအချို့က အရက်မူးနေတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလို ပြောသလဲဆိုရင် ကျွန်တော် အရေးပေါ် အခြေအနေ ကြေငြာတော့ ကျွန်တော့်လက်တွေ တုန်နေတယ်လေ။ ကျွန်တော့်လက်တွေ ဘာလို့ တုန်နေတာလဲ။ ကျွန်တော့်လက်ကို ကျွန်တော် ဖြတ်ပစ်ဖို့ အထိ ခံစားနေရတယ်” ဟု ရှင်းသည်။

ထို့အတူ သူက

“အဲဒီနေ့က အာဏာသိမ်းမှု အောင်မြင်ခဲ့ရင် ဒီလို မဖြစ်ဘူး”

ဟု ပြောသည်။

“ကျွန်တော် ပြောရဲတယ်။ အာဏာသိမ်းမှုသာ အောင်မြင်ခဲ့ရင် စီးပွားရေးဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် (၄၀)က အခြေအနေကို ပြန်ရောက်မသွားနိုင်ဘူး။ ဒီကနေ့ ဖြစ်နေတဲ့ မညီညွတ်မှုတွေ၊ ခြစားမှုတွေ၊ ချေချင်းညှာပြဿနာတွေ၊ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ခွဲထွက်မှုတွေ ရှိလာမှာ မဟုတ်ဘူး။ နိုင်ငံဟာ ညီညွတ်ပြီး အင်အားကြီးမားတဲ့ အခြေအနေပဲ ရှိနေဦးမှာ”

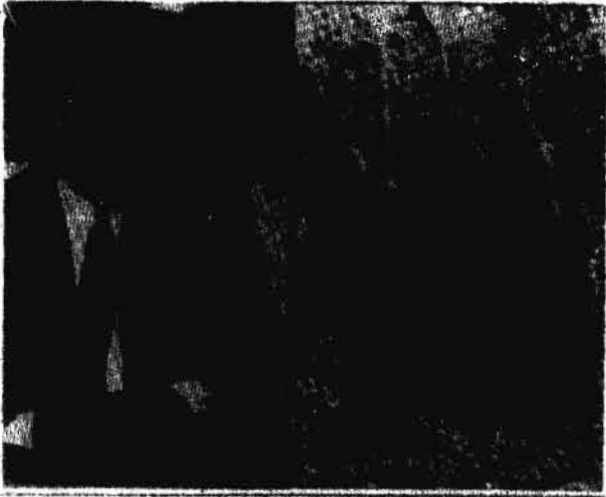
သူ့ရင်ထဲတွင် ညီညွတ်သော ဆိုဗီယက်ယူနီယံ အမြဲရှိနေ၏။

“အမှန်ပြောရရင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံသာ ရှိနေရမယ်။ ဒါမှမဟုတ် ဒီမိုကရက်တစ်ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ဖြစ်နေရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင်လဲ အကြွင်းမဲ့ အာဏာရှင်စနစ်နိုင်ငံမျိုးကို မနှစ်သက်သလို လိုလဲ မလိုချင်ပါဘူး”

ဟု သူက ပြောသည်။

မင်းသားကြီး သိဟာနု
နှင့်
မင်းသားနာရာရစ်(ကမ္ဘောဒီးယား)
သို့ မဟုတ်
အိပ်မက်မက်သူ၊ အကျိုးဆက်ပန်တီးသူ

မင်းသားကြီး သီဟာနု
 နှင့်
 မင်းသားနာရာရစ်(ကမ္ဘောဒီးယား)
 သို့ မဟုတ်
 အိပ်မက်မက်သူ၊ အကျိုးသက်ပန်တီးသူ

၁။ အိပ်မက် မက်သူ

ကမ္ဘောဒီးယားတွင် အထင်ရှားဆုံး လူအသိဆုံးသူက 'သီဟာနု'။
 ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံရေးနှင့် ခွဲမရသော 'မင်းသားကြီး သီဟာနု'ဟု သူ့ကို
 သမုတ်ခေါ်ဝေါ်ခဲ့သည်။

ဤအချက်ကား မှားယွင်းသောအချက် မဟုတ်။ ကမ္ဘောဒီးယား၏
 နိုင်ငံရေးသမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက်တွင် မင်းသားကြီးသီဟာနုက အခန်းကဏ္ဍ
 အသီးသီးမှာ ပါဝင်ခဲ့သည်။

၁၉၇၀-ခုနှစ်က မငြိမ်သက်ခဲ့သော ကမ္ဘောဒီးယားသည် ငြိမ်သက်သွားပြီ။

၁၉၉၃ ရွေးကောက်ပွဲအပြီးတွင် ညွန့်ပေါင်းအစိုးရကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ပြီ။

ထိုညွန့်ပေါင်းအစိုးရ၏ အကြီးအကဲမှာလည်း မင်းသားကြီး သီဟာနုပင်။

'မင်းသားကြီးသီဟာနုဟာ စိတ်မမှန်သူ' ဟု ခပ်ဖွဖွပြောကြ၏။

ဤပြောဆို သုံးသပ်ချက်များကိုလည်း မှားသည်ဟု မဆိုသား၊ ထိုမတိုင်မီ

ကာလများက မင်းသားကြီး သီဟာနုသည် ခုတစ်မျိုး၊ တော်ကြာတစ်မျိုးနှင့် စိတ်အမျိုးမျိုးပြောင်းခဲ့သည်။

ဒါတင်လားဆိုတော့ မဟုတ်သေး။ ရာထူးတွေလည်း အမျိုးမျိုး ပြောင်းခဲ့သေး၏။ အချို့က -

“သူစိတ်တွေကို ဂယောက်ဂယက် ဖြစ်စေတာက ၁၉၇၀-ပြည့်နှစ်တွေကပဲ”

ဟု ဆိုကြသည်။

မမှားပါ။ ၁၉၇၀-ပြည့်နှစ်က မင်းသားကြီး သီဟာနု ရာထူးမှ ဖြုတ်ချခံခဲ့ရသည်။

“ဒီအချိန်က ကျုပ် လက်တွဲခဲ့တာက ခမာနီတွေပဲ”

ဟု သူက ပြောသည်။

သို့နှင့် ၁၉၈၁။

“ကျွန်တော် စိတ်ပြောင်းချင်သလိုလိုပဲဗျာ”

ဟု သူပြောသည်။ ယခုထိလည်း သူက သည်အတိုင်းပင်။ အမျိုးမျိုး ပြောင်းသည်။ ကုလသမဂ္ဂမှ ရွေးကောက်ပွဲ မဲစာရင်းများ ရေတွက်၍ မပြီးခင်မှာပင် သူက ကြားဖြတ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်ဟု ကြေငြာသည်။

ထိုရွေးကောက်ပွဲတွင် သူ၏ သားဖြစ်သူ ‘နာရာရစ်’၏ ‘ဖန်စီပက်ပါတီ’ က အမတ်နေရာ ၁၂၀ ရှိသော ပါလီမန်တွင် ၅၈ နေရာရပြီး ကမ္ဘောဒီးယား ပြည်သူ့ပါတီ (စီပီဒီ)က အမတ် ၅၂ နေရာရ၏။ ထိုရွေးကောက်ပွဲတွင် ခမာနီတို့ မပါခဲ့။

မင်းသားကြီး သီဟာနု၏ ကြေငြာချက်ကို သားဖြစ်သူ ‘နာရာရစ်’ က လက်မခံချေ။

“ဒီအစီအစဉ်ကို ကျွန်တော် သဘောမတူဘူး”

ဟု ကြေငြာသည်။

ထိုအခါ မင်းသားကြီး သီဟာနုက-

“သူ့အစီအစဉ်အားလုံးကို ဖျက်သိမ်းကြောင်း” ကြေငြာသည်။

ထို့အတူ သူက-

“ကျုပ်ရဲ့ ပရောဟိတ်တွေက ကျုပ်အသက် (၇၁)နှစ် မပြည့်မချင်။

ဘယ်အစိုးရအဖွဲ့မှ မဖွဲ့ရဘူးလို့ ပြောတယ်။ အောက်တိုဘာလအထိ ကျုပ်
ဘာမှ မလုပ်ဘူး”

ဟု သူက ကြေငြာသည်။

သို့သော် ကမ္ဘောဒီးယားတွင် ကြားဖြတ်အစိုးရဖွဲ့တော့ မင်းသားကြီးက
အလိုလို ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာပြန်သည်။ အများက-

“ဒါဟာ မထူးဆန်းပါဘူး”

ဟုပြော၏။

သို့နှယ်ပင်-

“မင်းသားကြီး သီဟာနုဟာ နိုင်ငံဦးသျှောင်ပီပီ အိပ်မက်တွေ ဆက်မက်
နေဦးမှာပါ”

ဟု ဆက်စပ်သူများက ဝေဖန်ပြောကြားခဲ့သည်။

၂။ အကျိုးဆက်ဖန်တီးသူ

မင်းသား နာရာရစ်သည် အသက် (၄၉)နှစ်ရှိပြီဖြစ်သည်။ သူသည်
သစ္စာခံပါတီ (မန်စီပက်)မှ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပင်။ ယခုအခါ သူသည်
ကမ္ဘောဒီးယား ပြည်သူ့ပါတီ (စီပီပီ) ခေါင်းဆောင် ဟွန်ဆန်နှင့် အာဏာခွဲဝေ
အုပ်ချုပ်ရန် သဘောတူထားပြီးဖြစ်၏။

“ခမာနီတွေကလဲ ပြည်သူတွေပဲလေ။ အကြောင်းကြောင့် လမ်းခွဲနေရ
ပေမယ့် လက်တွဲဖို့ လိုအပ်တယ်။ လက်ကမ်းကြိုဆိုနေမှာပါ”

ဟု သူက ဆိုသည်။ နာရာရစ်က ဥပဒေပညာရှင် ပါမောက္ခတစ်ဦး
ဖြစ်သလို အမြင်စူးရှကြည်လင်သည်။ သူ ဟွန်ဆန်နှင့် ပူးတွဲတာဝန် ယူတော့
ဖခင်ဖြစ်သူမင်းသားကြီး သီဟာနုက-

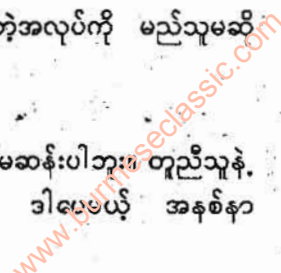
“ဒါဟာ သဘောတူစရာ မဟုတ်ဘူး”

ဟုပြောသည်။

“တိုင်းပြည်ငြိမ်းချမ်းဖို့အတွက် လုပ်သင့်တဲ့အလုပ်ကို မည်သူမဆို
လုပ်ရမှာပဲ”

ဟုပြောသည်။ ထိုအတူ သူက-

“နိုင်ငံရေးမှာ အသွင်မတူသူ ပူးပေါင်းတာ မဆန်းပါဘူး။ တူညီသူနဲ့
အလုပ်လုပ်ရတာလောက်တော့ မလွယ်ဘူးပေါ့။ ဒါပေမယ့် အနစ်နာ

ခံရမယ်လေ။ စစ်ပွဲဆီ ပြန်သွားတာထက်စာရင် အနစ်နာခံရတာ ကျေနပ်ပါတယ်” ဟုပြောသည်။

နာရာရစ်၏ စေတနာနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်၊ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်ကို ယုံကြည်ကြသည်။ သူက တွေးဆတတ်သူ၊ အမြော်အမြင် ကြီးသူ။ သို့သော် တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ရဲနဲ့စစ်တပ် အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား ကျယ်ပျံ့နေမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အချို့က အနည်းငယ် စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်ကြသည်။

“ဒီတိစ္စက ရှင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပါတီက ရွေးကောက်ပွဲမှာ နိုင်တယ်။ စီပီပီအပေါ် ပြည်သူတွေ အားကိုးတယ်၊ မကိုးဘူးဆိုတာ ပေါ်နေပြီ။ အဓိက အရေးကြီးဆုံးက ကြားဖြတ်အစိုးရကို စီပီပီက လေးစားမှ ကုလသမဂ္ဂရဲ့ ယုံကြည်မှုလဲ ရနိုင်မှာလေ”

နားလည်စွာ ပူးပေါင်းခြင်းသည် အောင်မြင်ခြင်းဟု သူနားလည်နေ၏။ ပြီးတော့ သူက စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းကို လေးစားသူ။ ဖခင်ဖြစ်သူ မင်းသားကြီး သီဟာနုက ကြားဖြတ်အစိုးရကို ငါးနှစ်တိတိ နိုင်ငံအုပ်ချုပ်စေရမယ် ဟုပြောသော်လည်း သူက ဖြစ်ရမယ်လို့ တစ်ခွန်းမျှ မပြော။

“အမျိုးသားလွတ်တော်က ရေးဆွဲမယ့် အခြေခံ ဥပဒေပါအတိုင်း ဖြစ်ရမှာပါ”

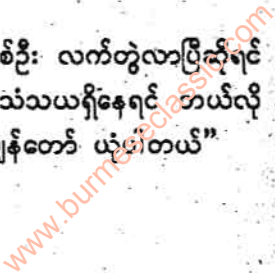
ဟု သူက ပြောသည်။

မင်းသား နာနာရစ်က စင်စစ်မှ သဘာဝတရားကို ကျည်ကန်စွာ နားလည်သူဟု ဆိုရမည်။ လူအတော်များများက ‘ဟွန်ဆန်’ ကို မယုံကြည်ရဘူးဟု ယေဘုယျ ဆိုကြသည်။ သူ့ကိုလည်း ယုံကြည်စွာ မပေါင်းဖို့ နှိုးဆော်တိုက်တွန်းသူတွေလည်း ရှိ၏။

သူ့အမြင်က ရှင်းသည်။

“ဘယ်လို အခြေအနေပဲရှိရှိ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး လက်တွဲလာပြီဆိုရင် ယုံကြည်မှု ရှိဖို့ လိုတယ်။ ယုံကြည်မှု မရှိရင် သံသယရှိနေရင် ဘယ်လို အောင်မြင်မှု ရှိမလဲ။ ဒါကြောင့် ဟွန်ဆန်ကို ကျွန်တော် ယုံကြည်တယ်” ဟုပြောသည်။

ခမာနီတို့နှင့် ပတ်သက်သည့် သဘောထားကမူ ရှင်း၏။

“ပြောရရင် ခမာနီတွေဟာ ကျွန်တော်အတွက် ကြီးမားဆုံးပြဿနာပဲ။ သူတို့နဲ့ ပတ်သက်လို့ အများကြီး စဉ်းစားရတယ်။ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တွေ ကတော့ ခမာနီကို တိုက်ထုတ်ပစ်ဖို့ချည်း အမြဲပြောတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် စဉ်းစားတယ်။ ခမာနီတွေကို ယုံကြည်ကိုးစားလို့တော့ မဟုတ်ဘူး။ တစ်ခုပြောနိုင်တာက ခမာနီတွေဟာ ကမ္ဘောဒီးယားပြည်သူတွေ။ ဒီလိုလူတွေကို လွယ်လွယ်နှိပ်ကွပ်သင့်လား။ ကျွန်တော်ကတော့ ဇာတ်တူသား မစားချင်ဘူး”

ဟု ပြောသည်။ ထို့အတူ သူက-

“ခမာနီတွေ ဒီကနေ့ ခံစားနေရတာက ရွေးကောက်ပွဲကို စွန့်ခွာသွားတဲ့ ရလဒ်ပဲ” ဟု ဝမ်းနည်းစွာ သူက ပြော၏။

မင်းသားနာရာရစ်က ကမ္ဘောဒီးယားကို ဖွံ့ဖြိုးလိုသူ၊ ထို့ကြောင့်-

“ကမ္ဘောဒီးယားမှာ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်တွေ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ဒီမှာ ရှိနေသင့်တယ်။ ဒါပေမယ့် နောက်ထပ် သုံးလထက် ပိုပြီး နေဖို့ ငွေ မလုံလောက်တာက အမှန်ပဲ”

ဟု ပြော၏။ စစ်တပ်၊ ရဲနှင့် အထွေထွေ လုံခြုံရေးအတွက်မူ သူ့စဉ်းစားချက်က ယထာဘူတကျ၏။

“ဒီကိစ္စက ကမ္ဘောဒီးယား ကြားဖြတ်အစိုးရနဲ့ ပြည်သူတွေ ကိုင်တွယ် ပြေရင်းရမယ့်ကိစ္စလေ။ ကိုယ့်တိုင်းပြည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဓိက ညီညွတ်ဖို့ လိုတယ်ဆိုတာ လူတိုင်းနှလုံးသားမှာ ရှိသင့်တယ်”

သို့နှယ်ပင် မင်းသာကြီးသီဟာနု၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် ပတ်သက်၍မူ သူက ပြတ်သား၏။ သူကတော့ လုံးဝ မလျှော့တဲ့ အခန်းကဏ္ဍက ပါဝင်မှာ မှချပဲ။ သူ့ကိုလည်း ဟန်တားလို့ မရဘူးလေ။ သူက ကမ္ဘောဒီးယား ပေါင်းစည်းရေးကို ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်တဲ့ တစ်ဦးတည်းသော ခေါင်းဆောင် မဟုတ်လား” တဲ့။

စာကိုး
Asiaweek
June 10/93
Newsweek, July 5, 1993

www.burmeseclassic.com

အပ္ပူရာမန်ဝါဟင် (အင်ဒိုနီးရှား)
သို့ မဟုတ်
ချုပ်ထိန်းခြင်းဖြင့် ပြေရှင်းလိုသူ

အဖွဲ့အစည်းဝါဟာန် (အင်ဒိုနီးရှား)
သို့ မဟုတ်
ချုပ်ထိန်းခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းလိုသူ

(၁)

ဇူလိုင်လ။

မမျှော်လင့်ဘဲ ရာဇပေလွင်မှ ဖြုတ်ချခံလိုက်ရ၏။ သူက ဘာသာရေး သမားဖြစ်သဖြင့် တည်ငြိမ်သည်။ သူ့ကြည့်ရသည်မှာ နွမ်းနယ်နေ၏။

သူကျန်းမာရေး မကောင်းပေ။

သို့သော် စိတ်ဓာတ်ကမူ မာကျောနေဆဲ။

“တိုင်းနိုင်ငံတစ်ခုမှာ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ မှု၊ ဘောင်ကို ကျော်ပြီး အများကြိုက် လုပ်လာရင် မကောင်းတော့ဘူး”

ဟု သူက ပြောသည်။

“ကျုပ်ကတော့ မူကို ဆုတ်ကိုင်ထားတယ်။ မူအရပ် လုပ်တယ်။ ဒါအပြစ်လား” တဲ့။

(၂)

ဝါဟာန်ဖြုတ်ချခံရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်ပ ပယောဂ အများကြီး ပါသည်ဟု အတော်များများက သိကြသည်။ အထူးသဖြင့် သစ္စာကပ်ဖက်ဆုံးက

‘အမေရိကန်’။

“ဒီဘက်ခေတ်မှာ နိုင်ငံကြီးတွေက နိုင်ငံငယ်တွေရဲ့ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်တယ်။ ဒါဟာ မဖြစ်သင့်တဲ့ ကိစ္စပဲ။ ဒါဟာ ကူညီတာ မဟုတ်ဘူး။ နောက်ယှက်တာ။ အခုကိစ္စမှာ အဖြေက ရှင်းတော့နေတယ်။ အမေရိကန်ဟာ မိဂါဝါတီဘက် လိုက်ပုံပေါ်တာတော့ အမှန်ပဲ”

သူက ယဲ့ယဲ့ဖြိုးရင်း-

“ကျုပ် မှတ်မိသေးတယ်။ လွှတ်တော်မှာ မဲခွဲတဲ့နေ့က အမေရိကန် ရေငုတ်သင်္ဘော (၆)စင်း အင်ဒိုနီးရှား ရေပြင်အနားမှာ ရောက်နေတယ်လို့ ကြားတယ်။ ဒီကိစ္စ မှန်၊ မမှန်ကို စိစစ်ဖို့ လိုတာတော့အမှန်ပဲ။ ကျွန်တော့်ကို ဖြုတ်ချရာမှာ အမေရိကန်တွေ ပါဝင်ပတ်သက်တယ်လို့တော့ ကျွန်တော် ယတိပြတ် မပြောနိုင်ဘူး။ ဒါက သမိုင်းနဲ့ ဆိုင်တယ်။ ကျွန်တော်လဲ စဉ်းစားရမယ်”

ဟု ရှင်းပြသည်။

ထို့အတူ သူက -

“ဒီကနေ့ အင်ဒိုနီးရှားမှာ မိဂါဝါတီဟာ သမ္မတပဲ။ ဒါပေမယ့် တစ်ခုတော့ ပြောရဲတယ်။ မိဂါဝါတီဟာ တရားဝင်သမ္မတ မဟုတ်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေနဲ့အညီ ခန့်အပ်တာ မဟုတ်လို့လေ”

“အဲ-ဒါပေမယ့် သူဟာ အများဆန္ဒကို နည်းလမ်းတကျ ယူပြီး လုပ်ကိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော် ဆန့်ကျင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်က သူ့ကို နှမလေးတစ်ယောက်လို သဘောထားတယ်လေ။ ပြောရရင် ဒါက လူသားချင်း ချစ်ခင်မှု၊ မှုအရဆိုရင်တော့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက အဓိကပဲ”

ဟု ရှင်းပြသည်။ ထို့အတူ သူက ဆက်၍ -

“ဝမ်းနည်းဖို့ကောင်းတာက သူဟာ ဒီလို အာဏာကို မလွဲမသွေ ယူဖို့ ဖြစ်လာတာပဲ” တဲ့။

“တစ်နည်းအားဖြင့် သူဟာ ရိုးသားတယ်။ ဒါဟာ သူ့ရဲ့ အကြံအစည် လည်း မဟုတ်ဘူး။ မိဂါဝါတီဟာ တိုင်းပြည်ကို ကောင်းကောင်း ဦးဆောင် နိုင်မယ်လို့လဲ မျှော်လင့်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ကြောက်သွားပြီ။ ကိုယ်ကျိုးရှာ နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးသမားတွေနဲ့ ဘယ်လော့မှ အလုပ်

မလုပ်တော့ဘူး”

* * *

(၃)

အချို့က ဝါဟစ်ကို တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိသူရယ်လို့ ဝေဖန်ကြသည်။

“ဒီလိုပြောတာက ဘာမှ မသိလို့ပါ။ နိုင်ငံတစ်ခုဟာ ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုနဲ့ ဗရမ်းဗတာဖြစ်ခါနီး ပြန်ထိန်းဖို့ဆိုတာ ခက်တယ်။ ခုဆို အင်ဒိုနီးရှားက (၃၂)နှစ် ပေါက်လွတ်ပဲစား ဖြစ်ခဲ့တာ။ ဒါကို ချက်ချင်းပြင်လို့ ရမလား။ အနည်းဆုံး ငါးနှစ် အချိန်ယူရမယ်”

ဟု သူက ရှင်းပြသလို အာချေးပြည်နယ် ခွဲထွက်ရေးနဲ့ ပတ်သက်၍လည်း သူ၏သဘောထားက နည်းမှန်လမ်းမှန် ယထာဘူတ ကျသည်ဟု ဆိုရမည်။ သူက နှလုံးရည်သမားဟု ဆိုရမည်။

“ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ ကျုပ်အမြင်က ရှင်းတယ်လေ။ ကျုပ်က ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် လုပ်ခဲ့သူဆိုတော့ လူတွေရဲ့ ပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်လို့ စိတ်ဓာတ်ရေးရာအရ ကုစားတာကို ပိုအားသန်တယ်။ စိတ်ဝင်စားတယ်။ စွဲထွက်ရေး ပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်လာရင် တတ်နိုင်သမျှ ချုပ်တည်း ထိန်းသိမ်းတာ အကောင်းဆုံးပဲ။ အာချေးပြဿနာက ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း ဖြေရှင်းလို့ ရပါတယ်။ စေ့စပ်ခြင်းနဲ့ ညီညွတ်မှုရမယ့် ပြဿနာပါ”

ဟု ရှင်းသည်။ ထို့အတူ

“ကျုပ်ကို လွှတ်တော်ဖျက်သိမ်းဖို့ အမိန့်ထုတ်ခြင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ အချို့မကျေမလည်ဖြစ်တယ်။ ဒါကိုတော့ ကျွန်တော်လဲ မတတ်နိုင်ဘူး။ ကျွန်တော် ဒီအမိန့်ထုတ်စဉ်ကတည်းက လိုက်နာမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သိတယ်။ ဒါပေမယ့် မှုရှိတယ်။ ကျွန်တော် မှုကို ဆုတ်ကိုင်ထားစာယ်။ ကျွန်တော့်တာဝန်က အခြေခံဥပဒေကို ဆုတ်ကိုင်ထားဖို့ပဲ”

ဟု သူ့တာဝန်ကို ရှင်းပြသည်။

သူက ပြောရင်း မချီဖြိုး ပြုံးသည်။

“သမ္မတနန်းတော်က ထွက်ခွာဖို့ ငြင်းရခြင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့လဲ

www.burmeseclassic.com

ဒီသဘောပဲ ကျွန်တော်ကတော့ မူကို ဆက်ပြီး ထိန်းရမှာပဲ။ မူအရ ကျွန်တော့်ကို သမ္မတနန်းတော်က ထွက်စေချင်ရင်-

၁။ သက်မဲ့ခန္ဓာကိုယ်နဲ့

၂။ လက်ထိပ်နဲ့

ဒါမှမဟုတ်ရင် (၃)အချက်အနေနဲ့ တရားဝင် အစိုးရအမိန့်နဲ့ ဖြစ်ရမယ်။ ကျွန်တော် ဒီလိုပဲ ပြောခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ဖြစ်ချင်တော့ ကျွန်တော့်မှာ သွေးတိုးနှုန်းတွေ မတည်မငြိမ်ဖြစ်လာတယ်။ ဒီတော့ ဆရာဝန်က လေထပ်ဖြတ်မှာ စိုးရိမ်ပြီး ဆေးစစ်ဖို့ တိုက်တွန်းတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် ထွက်လာတာ”

ဟု အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာ ရှင်းသည်။

စာကိုး

Washington Time

Washington Post

2-5-2001

ဇာတီးရှား (အာဇာနည်နက္ခတ်)
သို့မဟုတ်
အတွေးအိမ် သိပ္ပံသူ

ဇာတိရှား (အာဖဂန်နစ္စတန်)

သို့မဟုတ်

အတွေးအိမ် သီဖွဲ့သူ

(၁)

ဇာတိရှားသည် အာဖဂန်နစ္စတန်ဘုရင်ဟောင်းဖြစ်၏။ ၁၉၇၃-ခုနှစ်တွင် နန်းချခံခဲ့ရ၏။ ယခု နှစ်ပေါင်း (၃၀)အကြာတွင် သူက အမျိုးသားစုခံရေး လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်ကြောင်း ကြေငြာ၏။

ယခုအခါ သူသည် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအဖြစ် ရုပ်လုံးပေါ်နေလေပြီ။

ဇာတိရှား၏ “ခမည်းတော် ဘုရင်ဖြစ်သူ ‘နာဒီရှား’ သည် ၁၉၃၃-ခုနှစ်တွင် မြို့တော် ကဘူး၌ ကျောင်းသားတစ်ဦး၏ လုပ်ကြံလတ်ဖြတ်မှုကြောင့် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ဇာတိရှား နန်းတက်ခဲ့၏။ ဇာတိရှား လက်ထက်တွင် တိုင်းပြည် အေးချမ်းသာယာပျော့ခဲ့၏။

၁၉၇၃-ခုနှစ်တွင် ညီဝမ်းကွဲတော်သူ ‘မိုဟာမက်ဆာဒါဒါဝတ်’ က အာဏာသိမ်းယူပြီး ၎င်းကို၎င်း သမ္မတခန့်အပ်ကာ သမ္မတနိုင်ငံထူထောင်ခဲ့သည်။

ယခုအခါ ဇာတိရှားသည် ရောမမြို့အပြင်ဘက်တွင် တိုက်အိမ်ကလေး တစ်လုံးနှင့် နေ၏။ အသက် (၈၆)နှစ်ရှိပြီဖြစ်သည်။

(၂)

“အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံရဲ့ ဒုက္ခသုက္ခတွေကို မြင်ရတော့ ကျုပ်အရမ်းကို ခံစားရတယ်”

ဟု သူက ပြောသည်။

“တကယ်ကို ကြေကွဲစေရာအခြေအနေပါပဲ။ အချိန်တွေက တစ်နာရီပြီး တစ်နာရီ ပြောင်းလဲလာသလို ကျုပ်ရဲ့ ပြည်သူတွေ ဆင်းရဲဒုက္ခ ကြီးစွာ ခံစားရေပြီဆိုတာ ကျုပ် သိတယ်။ သူတို့က ကိုယ်ဒုက္ခရောက်၊ စိတ်ဒုက္ခ ရောက်ရသလို ကျုပ်လဲ ထပ်တူခံစားရတယ်။ ဘုရားသခင်က ကျုပ်တို့နိုင်ငံရဲ့ ဝင့်ဒုက္ခခံစားမှုကို ကယ်တင်စောင်မပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းပေါ် ဆွဲယူသွား ပါစေလို့ နေ့စဉ် ဝတ်ပြုဆူတောင်းနေမိပါတယ်” တဲ့။

“ဖြစ်နိုင်ရင် ကျုပ် ပြေးပြီး ကယ်တင်လိုက်ချင်တယ်”

ဟု အားတက်သံရော ပြောသည်။ တာလီဘန်အစိုးရ ချုပ်ငြိမ်းသွားရင် ကျုပ် အာဖဂန်ကို ပြန်ဖို့ အစီအစဉ်ရှိတယ်”

ဟုလည်း ပြောသည်။

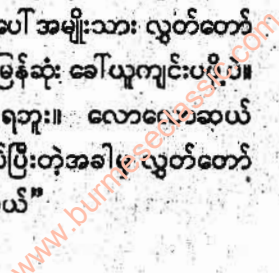
ထို့အတူ သူက

“ကျုပ်အာဖဂန်ကို ပြန်မယ်ဆိုတော့ ခင်ဗျားတို့က ပဒေသရာဇ်စနစ် ပြန်လည်ထူထောင်မယ်လို့ ထင်နေသလား။ လုံးဝ မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ် ရာထူး လဲ မလိုချင်ဘူး။ အဲဒါပေမယ့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဗိသုကာအဖြစ် ဆောင်ရွက် ဖို့တော့ အစီအစဉ်ရှိတယ်။ ကိုယ်တိုင်းပြည်ကို ငြိမ်းချမ်းစေချင်တာပါ”

ဟု သူက ရှင်းပြသည်။

သို့သော် အချို့က ဇာဟီရှား အာဖဂန်သို့ ပြန်ခြင်းတွင် အခြားသော ရည်ရွယ်ချက်များ ရှိမည်ဟု ယူဆကြသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ဇာဟီရှားသည် မငြင်းခဲ။

“ကျုပ်မှာ အစီအစဉ်ရှိတာတော့ အမှန်ပဲ။ ကျုပ် အစီအစဉ်ကတော့ တခြားမဟုတ်ဘူး။ ‘ကိုမာဂျာကာ’ လို့ခေါ်တဲ့ အရေးပေါ်အမျိုးသား လွှတ်တော် တစ်ရပ် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတွင်းမှာ ဖြစ်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံး ခေါ်ယူကျင်းပဖို့ပဲ။ ဒါပေမယ့် ချက်ချင်းကြီး လွှတ်တော်ခေါ်လို့ မရဘူး။ လောလောဆယ် ကြားဖြတ်အစိုးရ ဖွဲ့ရမယ်။ နှစ်နှစ်လောက် အုပ်ချုပ်ပြီးတဲ့အခါ လွှတ်တော် တစ်ရပ်ဖွဲ့ပြီး ရွေးကောက်တင်မြှောက်နိုင်မှာဖြစ်တယ်”

ဟု ပြောသည်။ သူက ဝါရှင်တန်က လူတွေကိုပြောသည်။ ပြောနေသည့်ကိစ္စကို သိပ်ဘဝင်မကျ။ ဘင်လာဒင်ကို လွှဲပေးမယ်ဆိုရင် တာလီဘန်တို့အား အာဏာလက်ရှိ ပြန်ထားမည်တဲ့။ အချို့ကလည်း တာလီဘန်ကို ဆက်ထားလို့ မဖြစ်ဘူးတဲ့။

သူကမူ တစ်ခုပဲပြော၏။

“တာလီဘန်ထဲမှာ အာဖဂန် မဟုတ်တဲ့လူတွေ အများကြီးပဲ”တဲ့။

ပြီးမှ သူက -

“လူတော်တော်များများက တာလီဘန်ထဲမှာ အာရပ်တွေ၊ ပါကစ္စတန်တွေ ရှိနေကြတယ်။ ကျုပ်သဘောကတော့ ရှင်းပါတယ်။ သူတို့ ဘယ်က လာလာ ဘာဖြစ်ဖြစ်၊ သူတို့ဟာ နိုင်ငံခြားတာလီဘန်ပဲ။ သူတို့အတွက် အာဖန်မှာ နေရာ မရှိဘူး”

ဟု ပြောသည်။

(၃)

သူက မျက်မှောင်ကြိုလိုက်၏။ ကျုပ်တို့ နိုင်ငံထဲကို နှိမ်ခြားသားတွေ စီမံဝင်လာတာက လွန်ခဲ့တဲ့ (၁၀)နှစ်ကပဲ။ ဆိုဗီယက်တွေ ဆုတ်ခွာသွားကတည်းကလို့ ဆိုရမယ်”

ဟု ရှင်းပြသည်။

တာလီဘန် အစိုးရ ဖြုတ်ချသင့်၊ မသင့်ဆိုသောပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍မူ သူ့အယူအဆက ရှင်း၏။

“ဒီကိစ္စက ကျွန်တော်နဲ့ မဆိုင်သလို ဘယ်သူနဲ့မှလဲမဆိုင်ဘူး။ ဒါက ပြည်သူတွေ ဆုံးဖြတ်ရမယ့် ကိစ္စလေ။ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကိုလဲ သူတို့ပဲ ရွေးရမှာ”

ဟု သူက ပြောသည်။ ဤကဲ့သို့ အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် အစိုးရတစ်စု ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့်ကိစ္စတွင်လည်း အမြင်ကြည်လင်သလို ပြတ်သား၏။

“ကျုပ်ကတော့ အခြေခံကျတဲ့သဘောထားတစ်ရပ်ကို လူတိုင်းသိစေချင်တယ်။ အစိုးရဖွဲ့စည်းချိန်မှာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်ဖို့လိုတယ်။ အစိုးရအဖွဲ့မှာ ကွဲပြားနေတဲ့လူမျိုးစု များများပါလေ ကောင်းလေပဲ။ ဒါမှ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးကို ကိုယ်စားပြုနိုင်မှာ မဟုတ်လား။ ကျုပ် အုပ်ချုပ်စဉ်က တောင်ပိုင်းသားတွေနဲ့

မြောက်ပိုင်းသားတွေ သွေးစည်းဖို့ အဓိကထားတယ်”

သူက ချစ်ကြည်ရေးနှင့် သွေးစည်းညီညွတ်မှုကို အဓိကထားသူ။
သူ့နှလုံးသားတွင် အဖျက်သမားကို ရွံမုန်းသည့်စိတ် အပြည့်အဝရှိနေ၏။
သူက ဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်၍ -

“တကယ်တော့ ဘင်လာဒင်ဟာ ပုလိပ်ရောဂါလို ဒုက္ခပေးနိုင်သူ”
ဟု မှတ်ချက်ချသည်။

ကုန်သွယ်ရေးဗဟိုအဆောက်အအုံ တိုက်ဖျက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍မူ-

“ဒီအဆောက်အဦကြီးနှစ်ခု ပြိုကျသွားတာ မြင်ရတော့ ကျွန်တော်
အတော်ကလေး ခံစားရတယ်။ တစ်ယောက်ယောက်က ထိုးနှက်လိုက်ပြီ
ဆိုတာလဲ သိနေတယ်။ ဒီမြင်ကွင်းက မေ့မရနိုင်တဲ့မြင်ကွင်းလေ။ သတ္တိကြောင်
သူတွေရဲ့ လုပ်ရပ်ဆိုးကြောင့် အတော်ကလေးလဲ မခံမရပ်နိုင်အောင် ဖြစ်ရတယ်”
ဟု ရင်ဖွင့်သည်။

(၃)

သူက သက်ပြင်းရွိုက်သည်။

“မြောက်ပိုင်း တပ်ပေါင်းစုက တာလီဘန်ကို နိုင်ပါ့မလား”

ဆိုတော့ ခေါင်းကို အသာခါရမ်း၏။

“မြောက်ပိုင်းတပ်ပေါင်းစုက သေးငယ်တဲ့အဖွဲ့ကလေးရယ်ပါ။ အာဖဂန်
တစ်နိုင်ငံလုံးကို နိုင်ဖို့ဆိုဘာက ခက်တယ်။ အဖွဲ့အစည်းတွေအားလုံး
ပေါင်းပြီး တပ်ပေါင်းစုလုပ်မှ တောင့်တင်းခိုင်မာတဲ့ အဖွဲ့အစည်းဖြစ်မှာ”
ဟုဖြေသည်။ ပြီးမှ-

“ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးတွေ စဉ်းစားရမယ်။ ဆိုဗီယက်နဲ့ စစ်တုန်းက
အမေရိကန်က ကူညီခဲ့တယ်။ ဆိုဗီယက်တွေ ဆုတ်သွားလို့ ဆိုဗီယက်အန္တရာယ်
မရှိတော့သလို အမေရိကန်ကလဲ မရှိတော့ဘူး။ စွန့်သွားကြတာ။ စွန့်တာမှ
တစ်ကမ္ဘာလုံးက စွန့်ကြတာ။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ အာဖဂန်က
အစွန့်ပစ်ခံဘဝပါ။ ဘယ်သူ့ကိုမှ အားကိုးလို့ မရဘူး။ နောင်ကြီးမဲ့လဲ
မကူညီဘူး။ ကိုယ့်အားကိုးရမှာ။ သွေးစည်းညီညွတ်မှုရှိမှဖြစ်မယ်။

ဇာကိုး

ယဲလ်ဆင် (ရုရှား)
သို့ မဟုတ်
မှန်တိုင်းထဲက နင်းဆီပွင့်

ယဲလ်ဆင် (ရုရှား)
သို့မဟုတ်
မုန်တိုင်းထဲက နှင်းဆီပွင့်

(၁)

“လူနဲ့ ချစ်ခြင်းမုန်းခြင်းဟာ ကင်းကွာလို့ မရဘူး။ လူတိုင်းမှာ ချစ်သူရှိသလို မုန်းသူလဲ ရှိတယ်။ ချစ်ရင်းနဲ့ မုန်းရင်မုန်းမယ်။ မုန်းရင်းနဲ့လဲ ချစ်ရင်ချစ်မယ်။ အဲဒီအထဲမှာ လူတွေရဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ချစ်ခြင်းကို ခံရသလို တစ်ပြိုင်နက် မုန်းတီးခြင်းကို ခံရနိုင်တာက နိုင်ငံရေးသမားပဲ”

သူ့အသွင်က ပကတိ တည်ငြိမ်သည်။ လှုပ်ရှားမှု မရှိ။ သူ့အသွင်က ထုသားပေသား ကျနေသလို။ သူက ယဲလ်ဆင်ဖြစ်၏။

“ခုတော့ အရည်ထူနေပြီလေ”

ဟု သူက ပြောသည်။

ဒါက သူ့အတွေ့အကြုံ၊ သူ့ခံစားချက်ဆိုလည်း မမှား။ လက်ငင်း လက်တွေ့ ခံစားချက်လည်းဖြစ်၏။ သူက ယခုအခါ ရုရှားနိုင်ငံတွင် လူသန်းပေါင်းများစွာ၏ လေးစားချစ်ခင်ခြင်းကို ခံယူနေရသကဲ့သို့ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် လူသန်းပေါင်းများစွာ၏ ပြိုင်ဆိုင်မှုတီးခြင်းကို ခံနေရသည်။

သူက 'ဘောရစ်ယဲ့လ်ဆင်'။ သူ့အသက်က (၆၂)နှစ် ကျော်ပြီ။

"အသက်အရွယ်နှင့် အတွေ့အကြုံ ဖြတ်သန်းမှုတွေက ကျွန်တော့်ကို အများကြီး ရင့်ကျက်နေစေပြီ"

ဒါကြောင့်လား မသိ။ သူက လှုပ်ရှားမှု မရှိ။ အရာရာကို သူက တည်ငြိမ်စူးရှစွာ ခံယူရင်ဆိုင်သည်။ တုန်လှုပ်မှု မရှိ။ သူက မကြာသေးမီကပင် ဆန်ကျင်တိုက်ခိုက်မှုကို ခံရသည်။ သူက တည်ငြိမ်စွာ ရပ်တည်မြဲ။

"လမ်းလျှောက်ရင် ခလုတ်တိုက်မိမှာပဲ။ ဒါကို ကြောင့်ကျကျပြုနေလို့ မဖြစ်ဘူး။ ဒါကြောင့် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှု အဖြစ်မခံနိုင်ဘူး"

ဟု သူက ပြောသည်။

သူက အတိုက်အခိုက်ကြားမှ တည်ငြိမ်စွာ လုပ်စရာရှိတာကို ဆက်လုပ် နေသည်။

"ကျွန်တော့်အတွက် အရေးအကြီးဆုံးက ပန်းတိုင် ရောက်ဖို့ပဲ"

ဟု ဆို၏။

(၂)

မကြာသေးမီက 'မော်စကို ရုပ်မြင်သံကြား' တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်း တစ်ခုတွင် တည်ငြိမ်စွာပြုံးလျက်-

"ရုရှား၏ သမိုင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များအနက် မည်သူ့ကို လေးလေးကြည်ညို ဆုံးနည်းဟု မေးမြန်းခဲ့သလို သူက-

"ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ရုရှားမှာ ပီတာသဂရိတ်ဘုရင်ကြီးကို အလေးစားဆုံးနဲ့ အကြည်ညိုဆုံးပဲ"

ဟု တည်ကြည်စွာ ဖြေခဲ့သည်။

ထို့အတူ သူက ဆက်၍-

"ဘာလို့ လေးစားကြည်ညိုရသလဲဆိုရင် ပီတာသဂရိတ်ဘုရင်ကြီးက ဘောရစ်ယဲ့လ်ဆင်ဆိုတဲ့ ကျုပ်လို့ အနောက်နိုင်ငံနဲ့ တန်းတူ ရုရှားပြည်ကြီးကို တိုးတက်အောင် လုပ်ခဲ့လို့လေ" ဟုပြောသည်။

မေးမြန်းသူက-

"ပီတာသဂရိတ် ဘုရင်ကြီးဟာ ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲ မှူးမတ်တွေရဲ့ မှတ်ဆိတ်မွေးကို ဖြတ်သူ၊ သူ့ကို ဆန်ကျင်သူတွေရဲ့ ခေါင်းကို ဖြတ်သူရယ်လို့

သမိုင်းမှာ အမည်းစက် ထင်ခဲ့တယ်”

ဟုဆိုတော့ သူက ပြီးသည်။

“ဆန့်ကျင်သူကို နှိမ်နင်းတာ သဘာဝပဲ။ သမိုင်းစာမျက်နှာပေါ်က ထင်ရှားသူတိုင်းမှာ ဒီအမည်းစက် အနည်းနဲ့အများတော့ ရှိကြတယ်။ မတူညီသူ နှစ်ဦး ရန်သူဖြစ်တာ ကမ္ဘာ့နိယာမပဲ။ ပီတာဘုရင်ကြီးရဲ့ သမိုင်းမှာ ဒါတွေရှိတာ ကျွန်တော် သိတယ်။ လူမှန်ရင် ဆိုးကွက်ဆိုတာ ရှိမှာပဲ။ အဓိက အရေးကြီးတာက အဆိုးနဲ့အတူ အကောင်းကို မြင်တတ်ဖို့ပဲ”

“ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ မြင်ကြည့်တတ်ဖို့ လိုတယ်။ ဒီလို အဖြစ်တွေ ဘာကြောင့် ဖြစ်သလဲ။ သူ့အကျိုး အတွက်လား။ သူလုပ်တာ ရုရှားနိုင်ငံကြီး ကောင်းဖို့လား။ သမိုင်းကို ကြည့်ရင် သိပါတယ်။ ပီတာ ဘုရင်ကြီးဟာ ရုရှားပြည် ကောင်းကျိုးအတွက် အများကြီး လုပ်ခဲ့တယ်။ ဆိုးကွက်တွေကို ကြည့်သလို ကောင်းကွက်ကိုရော မကြည့်တော့ဘူးလား။ အမှန်တရားဆိုတာ အကောင်းအဆိုးကို ခွဲခြားကြည့်မှ ပေါ်လွင်မှာ။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ မမေ့သင့်ဘူး”

ဟု သူက အေးဆေးစွာ ရှင်းပြသည်။

“ကျွန်တော်ကတော့ လူကို လူလို မြင်ကြည့်တယ်”

ဟု ပြော၏။ ထို့ကြောင့် တချို့က ယဲလ်ဆင်ကို ဖုံးကွယ်သူဟု ပြောသည်။

တချို့က ‘သူ့ဘဝနှင့် ချိန်ထိုးကြည့်သည်’ဟု ဆိုသည်။ သူ့ကို လူသားဆန်သူဟု သမုတ်သူလည်းရှိ၏။ ယဲလ်ဆင်ကမူ မလှုပ်မချောက်။

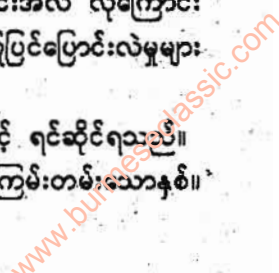
“ကျုပ်အတွက် ကျုပ်ကြည့်ရမှာက ရုရှားပြည်သူတွေဘဝ တိုးတက်ဖို့ပဲ။ အနောက်အယုက်ဆိုတာ ရှောင်လွှဲမရတဲ့ အရာလေ”

ဟုဆိုသည်။

ယဲလ်ဆင်သည် သူ့နည်းသူ့ဟန်နှင့် ရုရှားပြည်သူတွေ တိုးတက်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့သည်။ တိုးတက်မှုအတွက် အပြောင်းအလဲ လိုကြောင်း မီသပြင့် ရုရှားပြည်ခေတ်မီတိုးတက်စေရေးအတွက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လုပ်ခဲ့သည်။

ထိုအခါ မလွဲမသွေ သူ အတိုက်အခံပြုသူများနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်။

၁၉၉၃-ခုနှစ်သည် ယဲလ်ဆင်အတွက် ခါးသည်းကြမ်းတမ်းသောနှစ်။

“ဒီနှစ်ကတော့ တကယ့်ကို ခါးသည်းကြမ်းတမ်းတဲ့နှစ်ပဲ”

ဟု သူ ဖွင့်ဟခဲ့သည်။

၁၉၉၃-ခုနှစ်က ယဲ့လ်ဆင်သည် ကွန်မြူနစ်များနှင့် ပက်ဆစ်တို့၏ အတိုက်အခိုက်ခံရရုံမက အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်မှုပင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ တကယ့်ကို စစ်တလင်းတစ်ခုလိုပင်။

“တကယ့်ကို မယုံကြည်နိုင်စရာအဖြစ်ပဲ။ ပါလီမန် အဆောက်အအုံကို တင့်ကားတွေက အမြောက်နဲ့တောင် ပစ်ခဲ့တာ။ ဒီအဖြစ်က ၁၉၁၇-ခုနှစ်က ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဘော်ရီပစ် တော်လှန်ရေးနောက်ပိုင်း ခြောက်ခြားဖွယ်ကောင်းတဲ့ သွေးထွက်သံယိုမှုဆိုလဲ မမှားတဲ့ နိုင်ငံရေးအုံကြွမှုကြီးတစ်ခုပါပဲ”

ဟု သူက မှတ်ချက်ချသည်။

(၃)

ဘောရစ်ယဲ့လ်ဆင်ကို ‘ပီတာသဂရိတ်’ ဓာတ်ဝင်သူဟု ရုရှားတွင် ဆိုကြသည်။ ပီတာဘုရင်ရူးဟု မပြောရုံတမယ်။

အချို့က ယဲ့လ်ဆင်ဟာ ကိုယ်ကျိုးတစ်ခုကိုသာ ကြည့်သည့် ပီတာဘုရင်လိုလူစားဟု ‘ရပ်စကျိုင်း’ နှင့်ပတ်သက်၍ ဝေဖန်သည်။ ပီတာဘုရင်က သူ့အကျိုးအတွက် ထီးမွန်နန်းမွေ ဆက်ခံမည့် သားဖြစ်သူ ‘အလက်စီး’ ကို ထောင်သွင်းအကျဉ်းချထားသည့်ဖြစ်ရပ် ရှိခဲ့သလို ယဲ့လ်ဆင်သည်လည်း လွန်ခဲ့သည့် (၂)နှစ်ခန့်က သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် လက်တွဲရန် သူ့ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်ခဲ့သည့် ‘ရပ်စကျိုင်း’ (အလက်ဇန္ဒရားရပ်စကျိုင်း’ အာဖဂန်နစ္စတန်စစ်ပွဲ သူရဲကောင်း၊ ဒုတိယသမ္မတ) အား ထောင်ထားခြားနားမှုနှင့် ပတ်သက်သည့်အခါ ရက်ရက်စက်စက် ချေမှုန်းခဲ့သည်။

“မိတ်ဆွေ မဟုတ်တော့တဲ့ ရန်သူဖြစ်လာရင် အကောင်းဆုံးက နှိမ်နင်းရေးလက်နက် စွဲကိုင်တာပဲ” တဲ့။

ယဲ့လ်ဆင်က ၁၉၉၁-ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လက ကွန်မြူနစ်တို့ အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်စဉ်က ယဲ့လ်ဆင်နှင့် ရပ်စကျိုင်း တူတူညီညီ ရယ်ရယ်ပြုံးပြုံးနှင့် လက်တွဲထားကြသည်။

“ဒီတုန်းက သူနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ဒီမိုကရေစီရေးအတွက် ယုံကြည်ချက် တူနေတယ်လေ”

သို့သော် ယုံလုံဆင်နှင့် ရုပ်စက္ကိုင်တို့က ၁၉၅၃-ခု၊ အောက်တိုဘာလတွင် သူစိမ်းပြင်ပြင်။ လက်တွဲဖြုတ်လိုက်ကြသလို တစ်ယောက်တစ်လမ်းစီ ဖြစ်သွားကြသည်။

“ခုအချိန်မှာ သူနဲ့ ကျွန်တော်က မိတ်ဆွေ မဟုတ်တော့ဘူး။ ရန်သူတွေဖြစ်နေပြီ။ ရန်သူဟာ မိတ်ဆွေ မဟုတ်တာ ကျွန်တော် မသိလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ။ ရန်သူကို မိတ်ဆွေလို သွားပေါင်းရင် နောက်ကျော ဒါးထိုးခံရမှာပေါ့။ အရေးကြိုရင် သက်လုံ ကောင်းရမယ်လေ”

ထိုအချိန်က ယုံလုံဆင်နှင့် ရုပ်စက္ကိုင်၏ တိုက်ပွဲက ပြင်းထန်သည်။ သို့သော် ဤတိုက်ပွဲတွင် ယုံလုံဆင် အနိုင်ရခဲ့၏။ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုကြားမှ အားယူပြီးသည်။

“ရုပ်စက္ကိုင်ကို အနိုင်ရလိုက်ပေမယ့် အခြေအနေက မတည်ငြိမ်သေး ပါဘူး”

ဟု သူက ပြောသည်။

ထိုအတူ ယုံလုံဆင်က-

“ဒါကိုတော့ စေတနာပြုဌာနချက်လို့ ဆိုရမလား မသိဘူး။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေသစ်ကို မဲဆန္ဒရှင်တွေက ထောက်ခံကြတယ်။ ဒီဥပဒေသစ်မှာ ပါလီမန်ကို ထိန်းချုပ်ရန် အခွင့်အရေးတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော် အများကြီးရခဲ့တယ်”

ဟု ပြောသည်။

မည်သို့ဆိုစေ ယုံလုံဆင် မပြုံးနိုင်သေး။

(၄)

“တကယ့်ကို ရင်ခုန်စရာပါပဲ”

ဟု ရွေးကောက်ပွဲအပြီးတွင် ယုံလုံဆင် ပြောသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ အပြီးတွင် သူ့အတွက် သတိထားစရာ ပြိုင်ဖက်တစ်ဦး တိုးလာသည်။

သူက “ဗလာဒီမာနိုရင်နော့စကီး” ပင်။

ဗလာဒီမာ ဦးဆောင်သည့် အစွန်းရောက် အမျိုးသားရေးဝါဒီအများစုက အနိုင်ရခဲ့သည်။

“သူ့ကို လျှော့တွက်လို့ မရဘူး။ ဗလာဒီမာက အနုမြူလက်နက်

အားကိုးပြီး ရုရှားအင်ပါယာ ပြန်လည်တည်ဆောက်ချင်သူလေ”

ဟု ပြောသည်။ အချို့က -

“ယုလ်ဆင်၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ခရီးစဉ်တွင် ဗလာဒီမာက အနောက်အယုက် အန္တရာယ် ရန်စွယ်တစ်ခုလား”

ဟု မေးတော့ ယုလ်ဆင်က ပြုံးလျက်-

“အန္တရယ်ရန်စွယ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် အာရုံနောက်စေတဲ့ အတိုက်အခံတစ်ဦးပါပဲ။ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ သူဟာ သတိထားရမယ့်လူပဲ” သူက ပွင့်လင်းစွာ ပြောသည်။

ဤကဲ့သို့ ယုလ်ဆင် ပြောရသည်မှာလည်း အကြောင်းရှိပေသည်။

ယုလ်ဆင်၏ ဖြတ်သန်းမှုအတွေ့အကြုံအရ ရုရှားပြည်အကြောင်း သူ ကောင်းကောင်း သိသည်။ စင်စစ် ရုရှားနိုင်ငံအဖို့ အနောက်နိုင်ငံများနည်းတူ ခေတ်မီတိုးတက်ရေး ပြုလုပ်သည့်နေရာတွင် ပြုလုပ်မည်။ မပြုလုပ်ဘူးဆိုသည့် အမြင် ဝိဝါဒကွဲပြားမှု အမြဲရှိနေသည် မဟုတ်လား။

ရုရှားပြည်မှာက တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို လိုလားသူများ ရှိသလို ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲနေသူတွေလဲ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ယုလ်ဆင်က-

“ကျွန်တော်ကတော့ အတင်းအကြပ်ကြီး မလုပ်ပါဘူး။ ဒါက ပြည်သူ့ဆန္ဒပဲ။ ကိုယ့်လမ်းကိုယ် ရွေးခွင့်ရှိတယ်။ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ယူမလား။ သက်ဦးဆံပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး လက်အောက်ခံ နေမလား။ အဲ-ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ -

“ပီတာသဂရိတ်ဘုရင်ကြီးလိုပဲ။ တစ်ဖက်က လက်ဖြန့်ထားတယ်။ တစ်ဖက်က သံလက်သီး ဆုတ်ထားတယ်”

ဟု ပွင့်လင်းစွာ ပြောသည်။

တွေ့ဆုံခန်းတစ်ခု၌မူ ယုလ်ဆင်က-

“ကျွန်တော်က ၁၉၉၃-ခုနှစ်က ဖြစ်ရပ်ကို သာဓက ယူထားတယ်။ ကိုယ့်ဆန္ဒကို ပြောဆိုရင် ဒီမိုကရေစီကို ကာကွယ်မယ်။ လွတ်လပ်တဲ့ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ဖက်မှာ ရပ်တည်နေမှာပဲ”

ဟု ပြောသည်။ အကဲခပ်သူအချို့ကမူ-

“သန်းပေါင်းများစွာသော ရုရှားပြည်သူတို့၏ ထောက်ခံချက် မရဘဲ ယုလ်ဆင် ဘာမှ မလုပ်နိုင်ဟု ပြောသည်။ ယုလ်ဆင်က-

“ကြီးစားမှုကိုတော့ ကျွန်တော့်ဘက်က လျှော့မှာ မဟုတ်ဘူး”
ဟု တုန်ပြန်၏။

“ပီတာသဂရိတ် ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ ယုံလ်ဆင် ဘယ်လောက်ကြာကြာ
ရပ်တည်နိုင်မလဲဆိုတာ သူ့ဆောင်ရွက်ချက်တွေအပေါ်မှာ မူတည်တယ်”
ဟု ဆိုကြ၏။

စာကိုး
Time/ Newsweek
1994

မိရီဟိတိ ဟိုဆိုကာဝါ (ဂျပန်)
သို့ မဟုတ်
တိုကျို၏ ဟန်သစ်ကို ဖော်ဆောင်သူ

မိုရီဟီတို ဟိုဆိုကာဝါ (ဂျပန်)
သို့ မဟုတ်
တိုကျို၏ ဟန်သစ်ကို ဖော်ဆောင်သူ

(၁)

သူ့ကို တိုကျို၏ ဟန်သစ်နှင့် အနှစ်သာရကို ဖော်ဆောင်သူအဖြစ်
နားလည်ထားကြသည်။

“ဂျပန်လူမျိုးတွေရဲ့ သေသပ်မှုနဲ့ ဟန်သစ်ကို ကျွန်တော်တို့ မေ့ထားလို့
မရဘူး”

ဟု ဟိုဆိုကာဝါက ပြောသည်။

လူအများကလည်း သူ့ကို သဘောကျကြသည်။ လူအများကလည်း
စိတ်ဝင်စားကြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင်သာမဟုတ်။ တိုင်းတစ်ပါးတွင်လည်း
သူ့ကို စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်ပင်။

လွန်ခဲ့သော နိုဝင်ဘာလက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ‘ဆီယက်
တယ်မြို့’ တွင် အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံကြသည်။
စခေါင်းဆောင်များထဲတွင် သူက ထူးခြားနေသည်။ သူ့လည်ပင်းတွင် မာဖလာ
ရစ်ပတ်ထားသည်။

‘မာဖလာနှင့် ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ်’ ဟု တီးတိုးစကား ထွက်လာ၏။
ဇနီးမုတ်ရက်ကျော်၍ ရက်သတ္တပတ် ကုန်ဆုံးလျှင် ‘ဘလီတ်ကျွန်း’သို့

သူတို့သွားကြသည်။ သည်တုန်းကလည်း ဝန်ကြီးချုပ် ဟိုဆိုကာဝါ၏ လည်ပင်းမှာ မာဖလာလေးနှင့်။

ရုပ်မြင်သံကြားတွင် မြင်ရသည့် ဝန်ကြီးချုပ်၏ ရုပ်သွင်က မေ့နိုင်စရာ မရှိ။

“ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ စတိုင်လ်က တကယ့်ကို မေ့နိုင်စရာပါပဲ။ ဝတ်ဆင်နေကျ အမေရိကန်စတိုင်လ် နက်တိုင်ကို စည်းထားပေမယ့် သူ လည်ပင်းမှာ မာဖလာကလေး ပတ်ထားတယ်။ မာဖလာစုံဟာ - လေမှာ တလူလူ လွင့်နေတယ်။ တကယ့်ကို ကဗျာဆန်တာပဲ”

ဂျပန်ပြည်သူတို့၏ မျက်စိထဲတွင် စွဲနေသလို ကျေနပ်အားရနေကြသည်။
“ဒီရုပ်သွင်က ဂျပန်လူမျိုးတွေရဲ့ စတိုင်လ်ကို ကမ္ဘာ့အလယ်မှာ ပြလိုက်တာပဲ”

ဟု အချို့က ဆိုသည်။
“သူဟာ ဂျပန်လူမျိုးတွေတရဲ့ အဇ္ဈတ္တကို နားလည်သူပါ”
ဟု ဆို၏။
ဟိုဆိုကာဝါကလည်း
“ကျွန်တော်ဟာ ဂျပန်လူမျိုးတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကိုသာ မဟုတ်ဘူး။ စတိုင်လ်နဲ့ အနှစ်သာရကို နားလည်ဖော်ဆောင်သူလဲ ဖြစ်နေရမယ်”
ဟု အမြဲပြောသည်။

(၂)

အကဲခတ်သမားများက
“ဝန်ကြီးချုပ် ဟိုဆိုကာဝါဟာ သမားရိုးကျ ဥဇွဲထဲက မဟုတ်ဘဲ ဘဝသစ်က နိုင်ငံရေးသမားပဲ”

ဟု ကမ္မည်းတင်ကြသည်။ သူကိုယ်တိုင်ကလဲ-
“ကျွန်တော်ဟာ ဘယ်တော့မှ နိုင်ငံရေးနဲ့ လုပ်မစားဘူး”
ဟုပြောသည်။ သူက တက်ကြွစူးရှသူ။ အသက် ၅၅-နှစ် ဖြစ်သော်လည်း ဇရာရိပ် ဝေးသည်။ လန်းဆန်းနေ၏။ သူ့က မြေရှင် ပဒေသရာဇ်မျိုးနွယ်စုမှ ဆင်းသက်လာသူ ဖြစ်သဖြင့် သူ့ဘဝနှင့် ပြည့်စုံကုံလုံမှုက ရောပြွမ်းနေ၏။ အမြဲတန်း တောက်ပြောင်သပ်ရပ်စွာနေသည်။

အချို့က 'ဟိုဆိုကာဝါ'ကို သိပ်ပြီး ဟန်ကြီးသူ' ဟု ပြောကြသော်လည်း မဟုတ်။ သူက ရိုးစင်းသူ။ သို့သော် ဂျပန်ဖက်ရှင်အသင်း၏ အကောင်းဆုံး အမျိုးသား ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုဆုကို ရထားသူဖြစ်သဖြင့် ဖက်ရှင်စတိုင်လ်က အသားကျနေလေပြီ။

သူက ဖက်ရှင်ကို ဝါသနာကြီးသလို နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ဇွဲကြီးသည်။ ပြီးတော့ သူက အခုမှ ပွဲလန်တုန်း ဖျာခင်းကာ နိုင်ငံရေး လောကတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့သူ မဟုတ်။ သူ၏ နိုင်ငံရေးသမိုင်းတွင် သူသည် လွန်ခဲ့သော (၂၂)နှစ်ကတည်းက နိုင်ငံရေးလောကထဲသို့ ခြေစုံပစ် ဝင်လာသူ။

“ဝန်ကြီးချုပ်ဟာ အရင်က လစ်ဘရယ်ပါတီဝင်တစ်ဦးပါ။ သူက ပါတီထဲကို တက်တက်ကြွကြွ ဝင်လာသူလဲဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပါတီတွင်းမှာ ရာထူးကြီးကြီး ရနိုင်သူလို့ အားလုံးက တစ်ပေးထားကြတာ”

ဟု ပါတီဝင်တစ်ဦးက ပြောသည်။ သူ့ကို ရာထူးကြီးကြီး ပေးဖို့လဲ အသင့်ပင်။ သို့သော် ဟိုဆိုကာဝါသည် ရာထူးကို မက်သူ မဟုတ်။ ပါတီက သူ့အား တက်ကြွကြီးစားသူအဖြစ် ရာထူးတစ်ခု စီစဉ်နေချိန်တွင် သူက ရာထူးကို အရေးမလုပ်။

တိုကျိုမြို့ကို စွန့်လွှတ်လိုက်သည်။

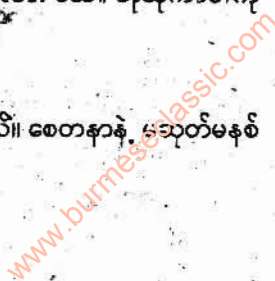
“ကျုပ် ပါတီအတွက် တက်တက်ကြွကြွ၊ စွမ်းစွမ်းတမံ အလုပ်လုပ်တာ ရာထူး လိုချင်လို့ မဟုတ်ဘူး”

ဟု သူက ပြောသည်။ တိုကျိုမြို့ကို ကျောခိုင်းပြီး သူ၏ မျိုးရိုးမိသားစု အခြေစိုက်နေထိုင်သည့် တောင်ပိုင်းခရိုင်၊ ကူမာမိုတိုမြို့တော်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရာထူးကို ဝင်ရောက်အရွေးခံခဲ့သည်။

အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရာထူးကို ရှစ်နှစ်တိတိ လုပ်ခဲ့သည်။ အယ်ဒီပီတာဝန်များ လေးလံသဖြင့် ပါတီမှ ထွက်ရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လား မသိ။ ၁၉၅၅-ခုနှစ်တွင် အယ်ဒီပီက သူ့ကို ဒဏ်ခတ်သည်လား မသိ။ ဟိုဆိုကာဝါကို ပထုတ်လိုက်သည်။

သူ အပြုံးမပျက်။

“ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် ယုံကြည်နေတယ်။ စေတနာနဲ့ မအုတ်မနစ် ကြိုးစားမှုဟာ အချည်းအနီး မဖြစ်ပါဘူး”

ဟု သူက အေးဆေးစွာ ပြောသည်။ သူလုပ်သင့်သည့်အလုပ်မှန်သမျှကို အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာ လုပ်သည်။

“ကျွန်တော့်အတွက် မလိုဘူးလေ။ ကျွန်တော့်ကြီးစားမှုတွေက ဂျပန်ပြည်သူတွေအတွက် သက်သက်ပဲ”

ဟု သူက အမြဲပြောသည်။

‘စေတနာ ရောင်ပြန်ဟပ်သည်’ ဆိုသည့်စကားသည် ဟိုဆိုကာဝါ အတွက် အမှန်ဟု ဆိုရမည်။ ၁၉၉၃-ခုနှစ်တွင် အယ်ဒီပီပါတီ နိုင်ငံရေး အကြပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်။ သည်တော့ ဟိုဆိုကာဝါကို ပ,ထားလို့ မရတော့။ ဟိုဆိုကာဝါထံ ချဉ်းကပ်ကြသည်။

ဟိုဆိုကာဝါ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာသည်။

“အရေးအကြီးဆုံးက စေတနာပါ။ အကျိုးမမျှော်ဘဲ အလုပ်လုပ်သူ အတွက် အကျိုးတရားဟာ အလိုလို ဖြစ်လာစမြဲပါ။ အကောင်းအဆိုးကို ဘုရားသခင် အသိဆုံးပါ”

သူက ထူးခြားသောစတိုင်လ်နှင့် လူ.....။

(၃)

နိုင်ငံရေး ဆိုသည်က ဖမ်းစားရခက်သည်။ ဘယ်လိုမှ ကံသေကံမ ပြောလို့ မရ။ ဒါ့ကြောင့် ကြက်ဥအရောင် တိမ်တောင်သံဖွယ်လို့ ပညာရှိများက ဆိုခဲ့သည်လား မသိ။

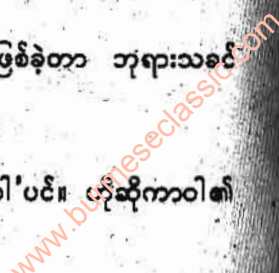
ဂျပန်နိုင်ငံရေးလောကတွင် မထင်မှတ်သည့် ဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ အာဏာဆုတ်ကိုင်ထားသည့် ဖေးဘရိတ် ပါတီဖြစ်သည့် ‘အယ်ဒီပီပါတီ’ ကို လူထု စိတ်ဝင်စားမှု နည်းလာသည်။ အဆိုးဆုံးက ပါလီမန်တွင် အရေးနိမ့်သွားခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုအခါ လုံးဝ မျှော်လင့်ထားသော အဖြစ်တွေ ဖြစ်သည်။ အာဏာ အလွဲအပြောင်းတို့ဖြစ်သည်။

“ငြင်သာတဲ့ အာဏာအလွဲအပြောင်းတွေ ဖြစ်ခဲ့တာ ဘုရားသခင် စောင်မ,တာပဲ”

ဟု သူက ပြောသည်။

ထိုကာလတွင် ထူးခြားသည်က ‘ဟိုဆိုကာဝါ’ပင်။ ဟိုဆိုကာဝါ၏

ထောင်လွှားဟန် မရှိခြင်း၊ ရိုးသားခြင်းကို ဂျပန်ပြည်သူတို့ နှစ်သက်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော် ထိုအချိန်တွင် ဟိုဆိုကာဝါနှင့် ပြည်သူတို့ကြားတွင် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မှု ကြုံရ၏။ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ နိုင်ငံခြားမှ ဆန် တင်သွင်းမှု ပိတ်ပင်ထားသည်ကို ဟိုဆိုကာဝါက ဖွင့်ပေးရန် ကတိပြုလိုက်ခြင်းပင်။

ယင်းသမိုင်း ဟိုဆိုကာဝါကို ဂျပန် လယ်သမားများက အပြင်းအထန် ကန့်ကွက်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် သို့လောသို့လော ဝေဖန်မှုများ ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။

ဟိုဆိုကာဝါက တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပင်။ သူ့ကတိအတိုင်း နိုင်ငံခြားမှ ဆန်များ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ တင်သွင်းရန် ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ ထို့အတူ သူက-

“ဒီကိစ္စဟာ သာမန်ကိစ္စ မဟုတ်ဘူးလေ။ ပြည်တွင်းမှာ ဖူလုံပါတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ဒါဟာ ဘယ်အတိုင်းအတာအထိ ဖူလုံမှာလဲ။ ဖူလုံတယ်ဆိုရုံနဲ့ ကျေနပ်ရမှာလား။ ဖူးလုံမှုထက် ပိုလျှံမှုဖြစ်ရင် ပိုမကောင်းဘူးလား။ ကျွန်တော် လိုချင်တာက အလျှံပယ်ပေါများဖို့ပဲ။ ဒါ ကျွန်တော့် စေတနာပါ”

ဟု သူက ပြောသည်။

သူက ပုံစံ မပျက်။ အများက သူ့ကို စောင့်ကြည့်ကြသည်။ သူ့အတွက် ရာထူး တည်မြဲလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အာဏာရ (၇)ပါတီ ညွှန်ပေါင်းအစိုးရအတွင်း လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားသည်။

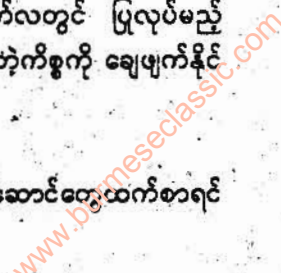
သူက ပန်းပန်လျက်ပင်။

“ဒါကြောင့် လူအများက ကျွန်တော်ကို ရာထူး ကြာကြာခံနိုင်ပါ့မလားလို့ သံသယဝင်ကြတယ်။ တစ်ခုတော့ ကျွန်တော် မငြင်းချင်ဘူး။ ဒီကိစ္စကြောင့် ကျွန်တော့်ကို ငြိုငြင်သူတွေ ရှိတယ်။ ကျွန်တော့်ကို လူကြိုက်နည်းသွားတာ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ လုပ်စရာတွေကို လုပ်နေတယ်။ ကြိုးစားနေတယ်”

နိုင်ငံရေး အကဲခပ်သူများက ဟိုဆိုကာဝါနှင့် ပတ်သက်၍ ဒွိဟ ဖြစ်နေကြ၏။ သူက ဥပဓိရုပ် အလွန်ကောင်းပြီး ဆွဲဆောင်အားကောင်းသည် ကိုတော့ မငြင်းနိုင်ကြ။ သို့သော်ငြားလည်း နောက်လတွင် ပြုလုပ်မည့် နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ပြီးခဲ့တဲ့ကိစ္စကို ချေဖျက်နိုင် ပါ့မလားလို့ စောင့်ကြည့်ကြသည်။

နိုင်ငံရေး အကဲခပ်သူတစ်ဦးက-

“ဟိုဆိုကာဝါဟာ အရင်က အာဏာရခေါင်းဆောင်တွေထက်စာရင်

သူဟာ ငယ်တယ်။ သူက ဆွဲဆောင်အားကောင်းသလို ချစ်စရာကောင်းတဲ့ သူ့ဇနီးကိုလည်း ဂျပန်တွေက ချစ်ကြတယ်”

ဟု သုံးသပ်ကြသလို အချို့က-

“သူဟာ ရိုးသားသလို ဖျတ်ထိုးဉာဏ်လည်းကောင်းတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း (၅၀)က ဘုရင့်တပ်မတော်သားတွေ ကျူးလွန်ခဲ့တဲ့ ပြစ်မှုတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ သူက အနူးအညွတ် ခွင့်လွှတ်ဖို့ သူ တောင်းပန်ခဲ့တယ်။ ဒါ့ကြောင့် သူဟာ ဂျပန်နိုင်ငံသားတွေရဲ့ ရင်ထဲက ချစ်ခင်လေးစားမှုခံပိုဂိုဏ်း အလိုလို ဖြစ်ခဲ့တယ်”

ဟု ဆိုသည်။

ထို့ကြောင့် သူ့ကို ကာလအနည်းငယ်အထိ လူကြိုက် များနေမည်မှ သေချာသည်ဟု ပြောသည်။ သည်အထဲတွင် အကဲခပ်သူတစ်ဦး၏ သုံးသပ်ချက်က ပို၍ စဉ်းစားစရာဖြစ်နေသည်။

“လူ့စိတ်ဟာ လေလိုပဲ ပြောင်းလဲတတ်တယ်။ စွဲလန်းမှုဆိုတာကလည်း ရေရှည် မတည်မြဲဘူးလေ။ သူ သတိထားရမှာက အမေရိကန် ကချေသည့် ‘အိုင်ဆာဒိုရာဒန်ကင်’ လို့ မဖြစ်ဖို့ပဲ။ ဒန်ကင်ဟာ က,ရင်း မာဖလာက တင်းတင်းကြပ်ကြပ် ပတ်မီရာက အသက်ရှူကြပ်ပြီး သေဆုံးရတယ် ဟိုဆိုကာဝါလဲ လေမှာ လွင့်နေတဲ့ မာဖလာကို သတိထားဖို့ လိုတယ်” တဲ့

စာကိုး

Time, 1994

ဂျက်စဝမ်ဆင်း
သို့မဟုတ်
အိန္ဒိယကို ဖော်ကျူးသူ

ဂျက်စဝမ်ဆင်း
သို့မဟုတ်
အိန္ဒိယကို ဖော်ကျူးသူ

(၁)

ဂျက်စဝမ်ဆင်း။

သူက အိန္ဒိယ၏ အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ်ပြီးလျှင် ဩဇာအကြီးမားဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနတို့ကို ပူးတွဲတာဝန်ယူထားရသူဖြစ်၏။

ဂျက်စဝမ်ဆင်းသည် တည်ငြိမ်ပြတ်သားပြီး ရိုးသားသူလည်းဖြစ်သလို အိန္ဒိယကို ကိုယ်စားပြုသူလည်းဖြစ်၏။ သူက သူ တာဝန်ယူထားသည့် ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးကိစ္စကိုလည်း အထူးဂရုပြုကြိုးပမ်း၏။

အမေရိကန်အစိုးရ၏ သမ္မတအပြောင်းအလဲတွင် အမေရိကန်အစိုးရနှင့် အိန္ဒိယအစိုးရတို့ ထင်သည်ထက်ပို၍ အဆင်ပြေသည်ဟု အကဲခတ်ကြ၏။ တချို့က ယခုအချိန်တွင် အခက်အခဲပြဿနာ မရှိဟု ဆိုသည်။

ဒီအကြောင်းကို ပြောတော့ ဂျက်စဝမ်ဆင်းက ပြီးသည်။

“ပြောရရင် အမေရိကန်နဲ့ အိန္ဒိယရဲ့အခြေအနေဟာ ထင်တာထက်ပိုပြီး အခြေအနေ အဆင်ပြေ ချောမောတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ဒီလက်လဲပိုပြီး အဆင်ပြေမယ်၊ တိုးတက်မယ်လို့ ထင်တယ်”

ဟု ရှင်းပြသည်။ သို့သော် အချို့ကမူ အမေရိကန်၏ 'စိတ်ချ' ဆိုသောစကားကို စိတ်မချကြသဖြင့် သံသယရှိနေသည်။ သူကမူ-

“ဘုရိဟာ ပြတ်သားတည်ကြည်သူပါ။ သူ့လက်ထက်မှာ အမေရိကန်နဲ့ အိန္ဒိယဟာ ပိုပြီး အဆင်ပြေချောမွေ့အောင် စီစဉ်ထားကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်” ဟုဆို၏။

ယင်းသို့ အမေရိကန်နှင့် အိန္ဒိယဆက်ဆံရေးတွင် တစ်ယောက်ယောက် ပါဝင်မှုမရှိဟု ထင်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် အမေရိကန်နှင့် အိန္ဒိယ ဆက်ဆံရေးတွင် တရုတ်သည် ကြားခံဖြစ်မည်ဟု ထင်ကြသည်။

စဝမ်ဆင်းကမူ-

“ကျုပ်ကတော့ ရှင်းတယ်။ အခု အမေရိကန်နဲ့ ဆက်ဆံရေးမှာ အမေရိကန်နဲ့ အိန္ဒိယ ဆက်ဆံရေးပဲ အဓိကထားတယ်။ ဒါက တစ်ကဏ္ဍလေ။ တခြား ဘာမှ မစဉ်းစားဘူး”

ဟု ရှင်း၏။

တချို့ကမူ လိပ်ခဲတင်းလင်းဖြစ်နေသော အမေရိကန်နှင့် အိန္ဒိယ အခုလို မြန်မြန်ဆန်ဆန်ကြီး အဆင်ပြေသဖြင့် အံ့သြကြသည်။

သူ့ကို မေးခွန်းများ မေးသည်လည်း ရှိ၏။

“ဒါက ဒီကနေ့ ထင်ဟပ်နေတဲ့ ပကတိ အခြေအနေနဲ့ အများကြီး ပတ်သက်နေတယ်လေ။ ဒီကနေ့ဟာ စစ်အေးကာလ။ ဒီအချိန်မှာ အတွေး အမြင်သစ်တွေ လိုတယ်။ ဒါဟာ အဓိကပဲ။ ဒီကာလမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ လုံခြုံရေးအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှုဟာ စစ်အေးကာလ တိုက်ပွဲအပေါ်မှာ အခြေမခံတော့ဘူး။ ဒါကို အမေရိကန်က သဘောပေါက်ပြီး ပုံစံသစ် ပြောင်းခဲ့သလို ဖြစ်ထွန်းခဲ့တယ်လို့လဲ ဆိုရမယ်”

အမေရိကန်ဘက်မှ ပုံစံ ပြောင်းလာသလို အိန္ဒိယအနေနှင့်လည်း ၂၁ ရာစုနှစ်တွင် မည်သို့သော အလားအလာရှိသည်ကို သိလိုကြသည်။

“ကျွန်တော်တို့ အိန္ဒိယဟာ လူဦးရေများပြားပြီး အရွယ်အစားကြီးမားတဲ့ နိုင်ငံကြီးတစ်ခုအနေနဲ့ ကမ္ဘာ့ရေးရာကဏ္ဍမှာ အထူးအရေးပါစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှား ရမယ်လို့ နားလည်လာတယ်။ ပြောရရင် အိန္ဒိယက အိန္ဒိယလေ။ ဒါကို အပိုအလိုမရှိ တိကျစွာ တင်ပြရမယ်။ အနိုင်ကျင့် ဗိုလ်ကျတဲ့ ပုံစံမျိုး မရှိစေရဘူး။ ကြောက်ရွံ့လို့ လုပ်ရတာလဲ မဖြစ်စေရဘူး”

ဟု ပြုံး၍ ပြောသည်။

(၂)

အချို့က အမေရိကန်နှင့် အိန္ဒိယ၏ ဆက်ဆံရေးအဆင်ပြေသည် ဆိုသော်လည်း အိန္ဒိယနှင့် အမေရိကန်ကြားတွင် ရှိနေသော ပိတ်ဆို့မှုများ အကြောင်းကို သတိရကြသည်။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးတစ်ဦးအနေနှင့် မည်သို့ လုပ်သည်။ မည်သို့ လုပ်မည်ကို သိချင်ကြ၏။

ထိုအခါ သူက-

ကျွန်တော် အရှင်းဆုံး ပြောရရင် ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ဗမိတ်ဆို ခံနေရတယ် ဆိုရင်လဲ မှန်တယ်။ ဒါဟာ နှစ်နိုင်ငံ တပ်မတော်အချင်းချင်း စစ်ရေးဆက်ဆံမှု မရှိသေးလို့ပဲဆိုရမယ်။ ဒီနေရာမှာ ကျုပ်က ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးတစ်ယောက်အနေနဲ့ ထူးခြားတဲ့အချက်တစ်ချက် ရှိတယ်။ ဒါက ဘာလဲဆိုတော့ ကျွန်တော့်ကို အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးကိုယ်တိုင်က ပင်တာဂွန်စစ်ဌာနချုပ်မှာ ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့နဲ့ ကြိုဆိုတာပဲ”

စင်စစ် အမေရိကန်သို့ ရောက်ခဲ့ခြင်းသည် ကာကွယ်ရေးကိစ္စ ဆွေးနွေးရန်ဖြစ်၏။ အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ‘ဒေါ်နယ်ရပ်စ်ဖဲလ်နှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ရ၏။ သူဟာ ဝါရင့်သူ။

ထိုအကြောင်းကို ပြောတော့ သူက-

“ဒီမှာ ထူးခြားချက်တစ်ခုရှိတယ်”

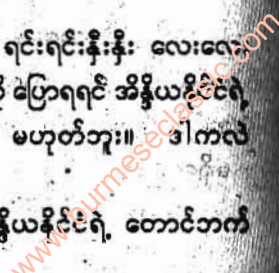
ဟု သူက ပြော၏။ ပြီးမှ-

“ဟုတ်တယ်။ သူက အရင်လို မဟုတ်တာ အမှန်ပဲ။။ အခု ကျွန်တော့်ကို ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့နဲ့ ကြိုဆိုတယ်ဆိုတာ သာမန် မဟုတ်ဘူး။ အိန္ဒိယကို ကိုယ်စားပြုတာ။ အိန္ဒိယကို ဂုဏ်ပြုတာ။ ကျွန်တော့်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ဂုဏ်ပြုတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကိုက ထူးခြားချက်ပဲ”

ထို့ကြောင့် အိန္ဒိယနှင့် အမေရိကန်အကြားတွင် အဖုအထစ်များ၊ မကျေလည်မှုများ ကင်းဝေးပြီး အစစတွင် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး နားလည်မှုရှိပြီး ဟု ယူဆရမလို ဖြစ်နေပြီလားဆိုတော့.....

“ဒီမှာ ထူးခြားချက်က ကျွန်တော်တို့ချင်း ရင်းရင်းနှီးနှီး လေးလေး နက်နက် ဆွေးနွေးနိုင်ခဲ့တယ်။ တကယ်တမ်း အမှန်ကို ပြောရရင် အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေမှန်ကို ဘယ်သူမှ သိပ်သိကြတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကလဲ မဆန်းဘူးလေ”

“ဥပမာပြောရရင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ တောင်ဘက်

အကျဆုံးကျွန်းကနေ (၆၅)မိုင်ပဲ ဝေးတယ်ဆိုတာ လူ့ဘယ်လောက်သိလဲ။ အဲဒီလိုပဲ ကာကွယ်ကစွတ်နိုင်ငံဟာ အိန္ဒိယနဲ့ (၁၇)မိုင်ပဲ ဝေးတယ်။ ၁၉၇၃-ခုနှစ်က ကျွန်တော်တို့ဟာ အီရန်နိုင်ငံနဲ့ နိုင်ငံချင်း ဆက်စပ်နေတယ်။ ကူဝိတ် နိုင်ငံဟာ ၁၉၃၈-ခုနှစ်အထိ တရားဝင်ငွေကြေးအဖြစ် ရူပီကို သုံးစွဲနေကြဆဲပဲဆိုတာကို ဘယ်သူတွေ သိကြသလဲ”

“အဲဒီတော့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံပဲပြောပြော၊ အလယ်အာရှအကြောင်းပဲပြောပြော၊ ပင်လယ်ကွေ့အကြောင်းပဲပြောပြော အဲဒီဒေသတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားတွေ ပါဝင်ပတ်သက်နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သြဇာစက်ဝန်းထဲမှာ ဒီဒေသတွေ ပါဝင်ပတ်သက်နေတယ်”

(၃)

အချို့ကမူ အရာရာကို စိတ်ချခြင်း မရှိနိုင်သေး။ ဒါကို အမေရိကန်က ယုံကြည်လက်ခံပါ့မလားလို့ သံသယဝင်ကြသည်။

“ဒါကို သံသယရှိစရာ မလိုဘူး။ ပြောရရင် ပထဝီ နိုင်ငံရေး ဘာသာရပ်ဟာ ကျောင်းသင်ခန်းအတွက် သက်သက် မဟုတ်ဘူး။ အပြင်မှာလဲ ဖြစ်နေတယ်။ ဖြစ်ရပ်မှန် အချက်အလက်တွေပဲ”

ဟု ပြောသည်။ ထိုအခါ အချို့က ကက်ရှမ်းယားကိစ္စကို ပြောသည်။ ဒီကိစ္စကလည်း အမေရိကန်ကိုယ်တိုင် အကြောင်းရှာထားသည့် ပြဿနာ။ သူကမူ-

“ကက်ရှမ်းယားကိစ္စလဲ စိတ်ပူစရာ မလိုဘူး။ အမှန်ကို သိလာမယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်တယ်။ ဒီကိစ္စက နယ်မြေလု အငြင်းပွားတဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ဘူး။ ဒီကိစ္စက ကြမ်းတမ်းရိုင်းစိုင်းတဲ့ အမျိုးသားရေးကိစ္စ။ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ အမျိုးသားရေးကြားက ပဋိပက္ခ။ ဒါကို အမေရိကန်ခေါင်းဆောင်တွေ ကောင်းကောင်း နားလည်နေပါပြီ”

ဟု အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာ ပြောသည်။

စာကိုး

All India Paper, 2001

ကာရန်ဆင်း (ကက်ရှိုပီးယား)
သို့ မဟုတ်
ဧည့်စိမ်းမမက်သောလူသား

ကာရန်ဆင်း (ကက်ရှ်မီးယား)
သို့မဟုတ်
စည်းစိမ်မပက်သောလူသား

(၁)

အအေးဓာတ် ရစ်ပတ်နေသည့် နိုဝင်ဘာလတွင် သူနေရာဟောင်းကို မျက်နှာမူခဲ့သည်။ အဲဒီနေရာဟာ အရင်က တကယ့်ကို စည်းစိမ်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံနေတဲ့ မင်းနေပြည်တော်လေ။ ဒီနေရာကို ကျွန်တော် ပြန်ရောက်ခြင်းဟာ လေးနှစ်တာကာလအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်ပဲ”

ဟု သူက ပြောသည်။

သူက ‘ကက်ရှ်မီးယား မဟာရာဇာဟောင်းတစ်ဦးပင်။ သူ့အမည်က ‘ကာရန်ဆင်း (Koransingh)’။ သူက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဆိုင်ရာ (အိန္ဒိယ) သံအမတ်ဟောင်းတစ်ဦးလည်းဖြစ်၏။

ဆင်းက နယ်မြေအုပ်စိုးသူ ဟိန္ဒူမဟာရာဇာ၏ တူတော်ဖြစ်၏။ သူ၏ ဖခမည်းတော်ဖြစ်သူက ၁၉၄၇-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်ပွဲ သဘောတူညီမှု (Instruments of Accession) တစ်ရပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သူ။

ဆင်းအသက်က မငယ်တော့။ ယခုဆိုလျှင် (၆၂)နှစ်ရှိပြီ။ အသက် အရွယ်ကြောင့်လား၊ အတွေ့အကြုံကြောင့်လား မသိဘူး။ ကျုပ်မှာ ရင့်ကျက်မှုတွေ

ရှိလာပြီ”

ဟု သူက ပြောသည်။

ဟုတ်သည်။ ဆင်းက အေးဆေးတည်ငြိမ်သည်။ ကာလရှည်ကြာစွာ နိုင်ငံရေးအပယ်ခံဘဝနှင့် ရေမျောကမ်းတင် နေခဲ့ရသော်လည်း စိတ်ဓာတ် ကျသည် မရှိ။

“ဘဝဆိုတာ ဒီလိုပဲလေ” တဲ့။

ဆင်းသည် အသက် (၁၈)နှစ်အရွယ်တွင် ကက်ရှီမီးယားပြည်နယ်၏ သက်နု အရိုက်အရာခံသူ (Regent of Kashmir) အဖြစ် တင်မြှောက်ခံရသည်။

“ခက်တာက ကျုပ်က စည်းစိမ်ချမ်းသာကို မမက်မောဘူး။ တကယ် တွက်ကြည့်ရင် ယစ်မူးမှုဆိုတာ ပူလောင်တယ်လေ”

ဟု သူက ပြောသည်။

ဆင်းသည် ၁၉၅၂-ခုနှစ်တွင် ပြည်နယ်အကြီးအကဲ ရာထူးကို စွန့်လွှတ် လိုက်သည်။

“ဘဝဆိုတာ လွတ်လပ်မှုရှိမှ ပျော်စရာကောင်းတယ်”

သူက လွတ်လပ်ပေါ့ပါးသူ။

(၂)

“ကျုပ်ဘဝမှာ အလေးစားဆုံး၊ အကြည်ညိုဆုံးဆိုလို့ ‘ဂျဝါဟာလာနေရူး’ တစ်ယောက်ပဲရှိတယ်”

သူက ထိန်ချန်ကွယ်ဝှက်တတ်သူမဟုတ်။ အမှန်လည်း သူ ‘နေရူး’ကို လေးစားကြည်ညိုသည်။ ဆင်းက-

“ဂျဝါဟာလာနေရူးဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ ပထမဆုံး ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သလို သူက ပြည်သူ့အကျိုးပြု ဆန်းသစ်တဲ့အတွေးအမြင်တွေ အပြည့်အဝရှိတယ်။ ကျုပ်ဦးနှောက်ထဲမှာ၊ အသည်းနှလုံးထဲမှာလည်း သူ့အတွေးအခေါ်တွေ အပြည့်ရှိတယ်”

ဟု ပြောသည်။

“နေရူးက ကျွန်တော့်ရဲ့ နိုင်ငံရေး လက်ဦးဆရာပဲ”

ဟု ဆင်းက အမြဲပြောသည်။

သို့နယ်ပင် သူက ပြောသေး၏။

“ကျုပ် မဟာရာဇာတွေရဲ့ နန်းစည်းစိမ်စွန့်လွှတ်ခဲ့တာနဲ့ ပတ်သက်လို့ အချို့က မဟာရာဇာများ နန်းစည်းစိမ်စွန့်လွှတ်ရေး၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက် ရေးဆွဲပြီးမှ ‘မဟာရာဇာ’ဘွဲ့ကို စွန့်လွှတ်တယ် ထင်ကြတယ်။ မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်က ဒီဥပဒေ မရေးဆွဲမီကတည်းက စည်းစိမ်ယစ်မူးမှုကို ညည်းငွေ့လို့ စွန့်လိုက်တာ။ ဘယ်သူ့ရဲ့ ပယောဂမှ မပါဘူး”

ဟု ပြောသည်။

စင်စစ်မူ ဆင်းက ထူးခြားသူဟု ဆိုလျှင်လည်း မမှားချေ။ ကိုယ်တိုင် စည်းစိမ် အာဏာ ယစ်မူးမှုကို စက်ဆုတ်သလို စည်းစိမ်အာဏာ မက်မောသူကိုလည်း မုန်းတီးသည်။

ဆင်းသည် ကက်ရှ်မီးယား အကြီးအကဲခေါင်းဆောင်အဖြစ် တာဝန် ယူစဉ်က အာဏာစည်းစိမ် ယစ်မူးသော ပြည်သူ့ခေါင်းဆောင် ‘ရှိုတ်မိုဟာမက်’ အဗ္ဗဒူလာ (Sheikh Mohamed Abdullah) ကို ကိုယ်တိုင် ဖမ်းဆီးပြီး နယ်နှင့်ရန်အတွက် အမိန့်ထုတ်ခဲ့ဖူးသည်။

“ပြည်သူ့ခေါင်းဆောင်ဆိုပြီး ပြည်သူ့ကို အကျိုးမပြုဘဲကိုယ်ကျိုးရှာနေရင် ဘာမှ ခွင့်လွှတ်စရာ မလိုဘူး”

ဒါက သူ၏ ခံယူချက်။

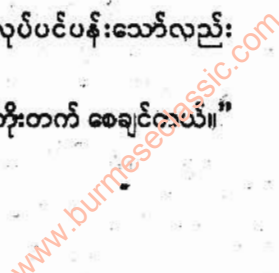
ဆင်း၏ တိကျပြီး စေတနာပါသော လုပ်ဆောင်ချက်များကြောင့် ပြည်သူ့အများ၏ လေးစားကြည်ညိုခြင်းကို ခံရသည်။ နောက် ၂-နှစ် ကြာသောအခါ ဆင်းသည် ပြည်သူ့လေကြောင်းနှင့် ခရီးသွားဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။

ဒေလီမြို့တွင် အစိုးရကက်ဘီနက်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူ့ကို ပြည်သူက လေးစားသည်။ သူက နောင်တွင် ကျန်းမာရေးနှင့် မိသားစု စီမံကိန်းဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူရသေး၏။

ဆင်းက တာဝန်တွေ များပြားပြီး အလုပ်ပင်ပန်းသော်လည်း အပြုံးမပျက်ခဲ့။

“ကျုပ်က ပြည်သူ့ကို ချစ်တယ်။ ပြည်သူ့ဘဝ တိုးတက် စေချင်လို့”

ဟု သူက အမြဲပြောသူ။

(၃)

“အင်ဒီရာဂန္တီဟာ သူ့အဖေလို ထက်မြက်သူပါ။ ဒါပေမယ့် သူ ကျွန်တော် ခံယူချက်ခြင်းရော၊ ယုံကြည်ချက်ခြင်းရော မတူဘူး။”

ဟု ဆင်းက ပြောသည်။ ထိုနှစ်က ၁၉၇၈-ခုနှစ်။

ဆင်းနှင့် အင်ဒီရာဂန္တီတို့ မသင့်မတင့် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆင် နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံပေါ်မှ ခုန်ဆင်းခဲ့သည်။ မတူညီမှုကို ပေါင်းစပ်ဖို့ ကျွန်တော် မကြိုးစားချင်ဘူး။”

ဟု ဖွင့်ဟရင်း အပယ်ခံ၊ အမေ့ခံဘဝနှင့် သူ နေခဲ့သည်။ အပြုံးမပျက်ခဲ့။

“၁၉၈၉-ခုနှစ်ကတော့ ကျွန်တော့်အတွက် အိပ်မက်နှစ်ပဲ။ ကျွန်တော့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်း ခံရသလို ဒီနှစ်ထဲမှာပဲ ရာဂျစ် (ရာဂျစ်ဂန္တီ) ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူး စွန့်လွှတ်ဆုံးရှုံးရလို့ အိန္ဒိယကို ပြန်ခေါ်ခံခဲ့ရတယ်။ ကံကြမ္မာက တကယ့်ကို မယုံကြည်နိုင်စရာ ကောင်းလောက်အောင် ဆန်းကြယ်တာ”

ဟု သူက ပြောသည်။ ဆင်းက ဘဝကို ရဇိုကျက်တည်ငြိမ်ရင်ဆိုင်တတ်ချေပြီ။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို မမူတော့။

“ကျုပ်အတွက် ဘာမှ မထူးဆန်းပါဘူး။”

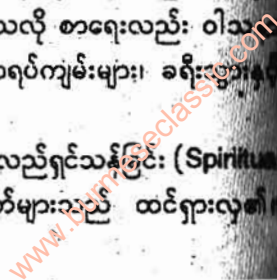
ဟု ပြောသည်။

မှန်တော့ မှန်သည်။

ဆင်းက ဘဝဖြတ်သန်းခြင်း နည်းဗျူဟာနှင့် ပတ်သက်၍ အတော်ပဲ ကျေညက်စွာ သဘောပေါက်နေပြီ။ သူက ဘဝတာ၏ အချိန်များကို ဘယ်တုန်းကမှ အလဟဿ ကုန်ဆုံးစေသည် မရှိ။

သူက သူ့ဘဝကို ဟောပြောပို့ချခြင်းများနှင့် ကုန်လွန်စေသူ။ သူက ဟိန္ဒူဒဿနဘာသာရပ်နှင့် ပါရဂူ(ဒေါက်တာ)ဘွဲ့ကို ရခဲ့သည်။ စာနုတ် ရင်းနှီးသူဖြစ်သဖြင့် ဟောပြောပို့ချမှုများကို ပြုသလို စာရေးလည်း ဝါသနာ ထုံသည်။ သူ့ကို အများက နိုင်ငံရေး ဘာသာရပ်ကျမ်းများ၊ ခရီးဗွဲ့ကုန်ပစ္စည်း ရိုးရာတေး စာအုပ်များကို ပြုစုခဲ့သည်။

ထို့အတူ ဆင်း၏ “ဟိန္ဒူဝိညာဉ်ပိုင်း ပြန်လည်ရှင်သန်ခြင်း (Spiritual Resurgence) ဆိုသည့် တရားဟောပြောချက်များသည် ထင်ရှားလှ၏။”

ယိုသော် ဆင်း၏ လက်ျာစွန်းရောက် 'ဘာရတ္တိယဂျပတပါတီ' (Bharatiya Janata Party)နှင့် ပတ်သက်၍မူ လုံးဝ ထောက်ခံခြင်း မရှိ။

“ကျုပ်နှလုံးသားထဲ၊ ဦးနှောက်ထဲမှာ ဟိန္ဒူဝါဒ ပြန်လည်ရှင်သန်ရေးက မင်းမူနေသလို နောက်လဲ ရှိနေမှာပဲ”

ဟု သူက ပြောရုံမက တယူသန် တောင်းဆိုနေသူလည်းဖြစ်၏။ သူက ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အသေအချာ စဉ်းစားကြည့်လိုက်တော့ မရိုးဖြောင့်မှုတွေ၊ လှည့်စားမှုတွေနဲ့ တန်ဆာဆင်ထားတာပဲ”

ဟု သူက ပြောသည်။

ပြီးတော့ သူက စဉ်းစားကြည့်ရင် ရယ်တော့ ရယ်စရာပဲ။ ဟိန္ဒူ ဝါဒကို တောင်ပိုင်းမှာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နေကြတယ် ဆိုပေမယ့် မြောက်ပိုင်းက မွတ်စလင် ကျူးကျော်မှုရဲ့ ခြိမ်းခြောက်မှုအောက်ကို စောက်နေတယ်။ ဒါ အမှန်တရားလား။ ပြီးတော့ တောင်ပိုင်းမှာ ဟာသာရေးအတွက် ဒီစစ်သွေးကြွ ရပ်တည်ချက်ကို နေရာယူထားတာလဲ မရှိဘူး”

ဟု မချီတင်ကဲ ဆိုသည်။

သူ၏ ရပ်တည်ချက်ကလည်း ပြတ်သား၏။

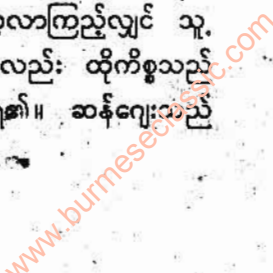
ဆင်းအဖို့ ဟန်ချက်ညီသော ဘာသာရေး ယုံကြည်မှုနှင့် ခရစ်ယန် စမ္မကျမ်းစာတတ် ဟိန္ဒူတစ်ယောက်ဖြစ်သဖြင့် အရာရာကို သူက နက်ရှိုင်းစွာ စော ခံယူချက်ရှိသည်။ ယုံကြည်မှု အပြည့်အဝရှိသည်။

“တကယ်တော့ ကျွန်တော်ဟာ မွတ်စလင်အများစု နေထိုင်တဲ့ ပြည်နယ်တစ်ခုမှာ အုပ်ချုပ်ရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖြစ် ကြီးပြင်းလာခဲ့သူပါ”

ဟု ပြောသည်။

သို့သော် သူ့သမိုင်းကို လေ့လာကြည့်သောအခါ ထူးခြားချက်များ ရှိနေသည်။ ကက်ရှိမ်းယားပြဿနာနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၌ သူ ဈမှတ်ခဲ့သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များအတွက် အများကြီး ဝေဖန်ခံခဲ့ရ၏။

ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အသေအချာ လေ့လာကြည့်လျှင် သူ့ တာဝန်ယူခဲ့သည့် အချိန်က ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ မှန်သော်လည်း ထိုကိစ္စသည် 'ဆန်ဂျေးဂန္ဒီ' ၏ ဇွတ်တရွတ်နိုင်မှုကြောင့်ဟု သိရ၏။ ဆန်ဂျေးသည် အင်ဒီရာဂန္ဒီ၏ ဒုတိယသားဖြစ်၏။

“ဆန်ကျေးက သားသမီး ကန်သတ်ရေး မလုပ်မနေရ အစီအစဉ်ကို အလောသုံးဆယ် အမိန့် ဒီဂရီ ထုတ်ခဲ့တယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော် ဘာလုပ်ရမလဲ။ ဆန် ကျင်လို့လဲ မဖြစ်ဘူး။ တာဝန်ယူ လုပ်ရမယ်၊ လုပ်တော့ ကျွန်တော့်တာဝန် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်တယ်။ တရားခံ ဖြစ်တယ်၊ ကျွန်တော်က ဒါးခုတ်ရာ လက်ဝင်လျှိုရသူလေ”

သူ တာဝန်ယူရသည့်အချိန်တွင် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ချော်တော့ ငေါ့ရသည့်အဖြစ်ကို ပြောတော့ သူ မျက်နှာ ညှိုးနေသည်။

(၄)

ဆင်းကို ဝါသနာ ထူပျောသူဟု ပြောသည်။ သူက မငြင်း။

“ကျွန်တော်က ဝါသနာ များတယ်ဗျ။ အနုပညာ ဝါသနာ ပါတယ်။ ဒဿန ဝါသနာ ပါတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကိစ္စကိုလည်း စိတ်ဝင်စားတယ်” ဟု ပြောရင်း သူ ပြုံးသည်။

“ပြီးတော့ ရှိသေးတယ်ဗျ။ ကျုပ်က ရောခိဂီတကိုလဲ ယစ်မူးခဲစာ တတ်တယ်”

ဟု ပြောသည်။

သို့သော် ဆင်းသည် ကိုယ်တိုင်ကမူ ရိုးရာတေးကိုပဲ သီကုံး၏။

“နောက်တစ်ခု ထူးခြားတာက ဟာရှီရုပ်လက်ချမ်း’ နဲ့ အကြောင်းပါ ခဲ့ခြင်းလေ။ သူက နီပေါမင်းမျိုးမင်းနွယ် စပ်တယ်လေ”

ဟုပြော၏။ ဆင်းက ဂုဏ်သတင်း ကြီးလှသော (India International Center) ၏ သဘာပတိတစ်ဦးဖြစ်သလို ရာသက်ပန် ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် လူကြီးဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့်ပင် ဆင်းသည် အိန္ဒိယ၏ လူသား ရတနာသာ မဟုတ်။ ကမ္ဘာသားကောင်းရတနာတစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု ထောပနာပြု ကမ္မည်းတင်ကြ သည်လား မသိ။

စာကိုး
Asla Week, Dec, 1- 1993

ရစ်ချတ်ဂိုးလ်စတုံး (တောင်အာဖရိက)
သို့ မဟုတ်
အပုန်တရားကို မျက်နှာမူသူ

ရစ်ချတ်ဂိုးလ်စတုံး (တောင်အာဖရိက)
သို့ မဟုတ်
အမှန်တရားကို မျက်နှာမူသူ

(၁)

ဂိုးလ်စတုံး။

သူ့ကို 'တောင်အာဖရိက၏ မရွယ်ဘဲ ဇော်ကဲမင်းဖြစ်သူ' ဟု ကမ္မည်းတပ်ကြသည်။ သူ့အဖြစ်ကလည်း တကယ့်ကို အံ့ဩ ဩချစရာ ကောင်းရဲ့။

၁၉၉၃-ခုနှစ်၊ တောင်အာဖရိက၏ နိုင်ငံပိုင် အသံလွှင့်ဌာနမှ သောတရှင်ပြည်သူများအား ၁၉၉၂-ခုနှစ်၏ သတင်းကြီးသူ အမည်စာရင်း တင်ပြရန် ဆန္ဒတောင်းခံမှုပြုသလို ဆန္ဒပြုသူတို့၏ အသံကို ကြားရသောအခါ အားလုံး ရင်သပ်ရှုမော အံ့ဩသွားသည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် 'သတင်းကြီးသူ' သည် တောင်အာဖရိက၏ အထင်ကရဖြစ်သည့် 'သမ္မတ ဒီကလပ်' မဟုတ်သလို အာဖရိက အမျိုးသား ကွန်ဂရက်ခေါင်းဆောင် 'နယ်လ်ဆင်မင်ဒဲလား' လည်း မဟုတ်ရဲ့။

၁၉၉၂-ခုနှစ်ရဲ့ အောင်နိုင်သူမှာ 'အကဲခပ်ရ ခက်ခဲတဲ့ ဂျိုဂျီလ်' ပဲဟု ပြောကြသည်။ တစ်ခုရှိသည်က သူသည် အကြည်ညိုလေးစားခံရသည့်

ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။

သူကား.....

အယူခံတရားသူကြီး 'ရစ်ချတ်ဂိုးလ်စတုံး'

“ကျွန်တော်ဟာ သာမန်လူတစ်ဦးပါ။ ပြည်ပမှာဆို ပိုပြီး လူသိနည်းပါတယ်”

ဟု သူက ပြောသည်။

မင်ဒဲလားကမူ-

“ဂိုးလ်စတုံးဟာ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံရဲ့ ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလမှာ ခက်ခဲမှုတွေ ရှိသလို ထူးခြားစွာ လင်းလက်လာတဲ့ ကြယ်တစ်ပွင့်ပါ”

ဟု ပြော၏။

မှန်သည်။

ဂိုးလ်စတုံးသည် အလုပ်ကို သစ္စာရှိစွာ၊ ရိုးသားစွာလုပ်သူ။

“တရားဥပဒေ တည့်မတ်မှန်ကန်ရေးဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ လုပ်ငန်းဦးတည်ချက်ပဲ”

ဟု သူက ဥပဒေသမားပီပီ တည်ကြည်စွာ ပြောသည်။

သူက ဥပဒေ တည့်မတ်မှန်ကန်ရေးကိုပဲ အဓိက ထားသည်။

“ဥပဒေဆိုတာ အမှန်တရားရဲ့ သက်သေပါ” တဲ့။

ဒါက သူ့ခံယူချက်။

သူ၏ ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ချက်တွေကလည်း သူ့စိတ်နှလုံးသားနှင့် ထပ်တူရှိသည်။ တာဝန် ပေးလာလျှင် တာဝန် ကျေသည်။

လွန်ခဲ့သော် (၁၅)လက ဂိုးလ်စတုံးသည် အဖွဲ့ဝင် (၅)ဦးပါသည့် တရားရုံးအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ဦးရွက် ပြုခဲ့ရသည်။

“ဒီတုန်းက ကျွန်တော် ယူခဲ့ရတဲ့ တာဝန်က မသေးဘူး။ နိုင်ငံအတွင်း ပျံ့နှံ့လာတဲ့ အကြမ်းဖက်မှုတွေကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရတာ။ အဓိကက အမှန်တရားဖြစ်ဖို့၊ ငြိမ်းချမ်းဖို့ပဲ။ ဥပဒေဆိုတာ ငြိမ်းချမ်းမှုအတွက် အဓိကလိုအပ်ချက်လေ”

ဟု ပြောသည်။

ဂိုးလ်စတုံး ဦးဆောင်သည့် အဖွဲ့က တကယ်လည်း အလုပ်လုပ်ရ၏။

ဂိုးလ်စတုံး၏ တာဝန်က လက်ရှိအစိုးရကို သာမက အာဖရိကအမျိုးသား ကွန်ဂရက်ပါတီအပြင် အထူးသဖြင့် အပြစ်ပေးသင့်သူကို အပြစ်ပေး သည်။ဝေဖန်သင့်သူကို ဝေဖန်သည်။

ဒီအလုပ်က သိပ်ပင်ပန်းတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် ကျေနပ်တယ်။ ကျုပ်ကို ဘက်မလိုက်တဲ့ ဒိုင်လူကြီးလို မြင်ခဲ့တာကိုက ကျုပ် ဂုဏ်သိက္ခာပဲ ဟု သူက ပြောသည်။

ထို့အတူ သူနဲ့ပတ်သက်လို့ အာဖရိက အမျိုးသားကွန်ဂရက်ပါတီမှ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူတစ်ဦးက-

“ပြောရရင် တစ်ခါတရံမှာ ဂိုးလ်စတုံးရဲ့ သုံးသပ်ချက်တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ သဟဇာတ မဖြစ်ခဲ့ဘူး။ သဘောထား မတိုက်ဆိုင်ခဲ့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ထူးခြားတာက သူဟာ အလေးထား ဂရုပြုရမယ့် ပြဿနာကို ဖော်ထုတ်ပေးတတ်တယ်။ သူ့ရဲ့ အနေအထိုင် ကျစ်လစ်မှု စွမ်းပကားနဲ့ ဘာတွေ ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာကို ဖော်ထုတ်ဖို့ သူ့ရဲ့ ပြတ်သားတဲ့ သူ့ရဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်ချမှုတွေကို လေးစားကြတယ်”

ဟု ပွင့်လင်းစွာ ချီးကျူးဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ သူကမူ-

“ကျွန်တော်ကတော့ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကို တိတိကျကျ လုပ်မှာပဲ” တဲ့။

(၂)

လွန်ခဲ့သော (၃)နှစ်အတွင်းက တောင်အာဖရိကမှာ အခြေအခံ အတော်ဆိုးဝါးသည်။ အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များကြောင့် လူ (၉၀၀၀) ကျော် ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။

ဒါတွေကို ဂိုးလ်စတုံးတို့အဖွဲ့က စစ်ဆေးစုံစမ်းရသည်။

“ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က တရားစွဲဆို အပြစ်ပေးနိုင်တဲ့ အာဏာမရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဖြစ်တဲ့ အဖွဲ့ဝင်တွေက အဆိုးတကာ အဆိုးဆုံး ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ အစီရင်ခံစာတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖော်ထုတ်ပြီး ပြတယ်။ ဒါဟာလဲ အမှန်တရားအတွက်ပဲလေ”

ထို့ကြောင့် သူတို့အဖွဲ့က နာမည်ရသည်။ ယခုလက်ရှိတွင် ဂိုးလ်စတုံးတို့အဖွဲ့က တရားမဝင် လက်နက်ခိုးသွင်းသူများလို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး

အာဖရိက အမျိုးသားကွန်ဂရက်ပါတီနှင့် အာဖရိကကွန်ဂရက်တို့၏ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များကို စောင့်ကြည့်နေရသည်။

“အာဖရိကမှာ ခြေသွက်နေတဲ့အဖွဲ့အားလုံးဟာ အနည်းနဲ့ အများဆိုသလို ညစ်ပတ်ကြတယ်။ ကော်မရှင်ကို အရေးပါအရာရောက်တဲ့အဖွဲ့ရယ်လို့ အထင်တကြီးဖြစ်ဦးမယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ယှဉ်ပြိုင်လာသူတွေထဲမှာ ဒီအဖွဲ့အစည်း မပါလို့ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ဒီတစ်ခါမှာ အချက်အလက်မှန်ကို ကျုပ်တို့ကတော့ လူသိရှင်ကြား ချပြမှာပဲ။ ဘယ်လို အကျိုးဆက်ကိုမှ ကျုပ်ဂရုမစိုက်ဘူး”

ဟု ဂိုးလ်စတုံးက ပြောသည်။

ထို့ကြောင့်လား မသိ။ အချို့က ဂိုးလ်စတုံးကို နေရာတိုင်းမှာ ပြဿနာ ရှာသူဟု ပြောသည်။ ဂိုးလ်စတုံးကလည်း ရှင်းသည်။ ပြဿနာ မရှိသူ ပြဿနာ မဖြစ်ပါဘူး” ဟု ပြောသည်။

ဂိုးလ်စတုံးက တိကျသည်။ ခိုးဝင်လာသူ ဇူးလူးမျိုးနွယ်များအား နေရာချထားပေးသည်။ တည်းခိုဆောင်များ ပတ်ပတ်လည်တွင် ခြံစည်းရိုးများ ကာရံပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သဖြင့် ဇူးလူးမျိုးနွယ်စု၏ ခေါင်းဆောင် ‘မင်ဂိုဆူသူးကူသီလာဇီ’ အား ဒေါသထွက်စေခဲ့၏။

“ဒါ ဂရုစိုက်စရာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါ အဆီးအတားလေ။ ဒီနေရာက အကြမ်းဖက်မှုများစွာကို မွေးဖွားပေးတာ ကျုပ် သိတယ်”

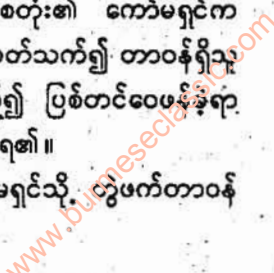
တစ်ခါက လူမည်း အများစု နေထိုင်သည့် မြို့နယ်များတွင် အငြိမ်းစားနှင့် လက်နဲ့ တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသည့် စစ်တပ်နှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ပါဝင်သည့် ဟတ်ယအုပ်စုက မီးလောင်ရာလေပင့် လုပ်ပေးသည်ဟု အာဖရိက အမျိုးသား ကွန်ဂရက်ပါတီက စွပ်စွဲခဲ့၏။

“ဒါဟာ အခြေအမြစ် မရှိပါဘူး”

ဟုဆိုကာ ဂိုးလ်စတုံးက ပယ်ချခဲ့သည်။

တစ်ဆက်တည်း တပြိုင်တည်းမှာပင် ဂိုးလ်စတုံး၏ ကော်မရှင်က စကတဲလ်ပြည်နယ်တွင် ဆူပူအကြမ်းဖက်သူများနှင့် ပတ်သက်၍ တာဝန်ရှိသူ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အချို့ ပေါ့လျော့ရောဂဲမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပြစ်တင်ဝေဖန်ခဲ့ရာ နှစ်စမ်းစစ်ဆေးရေး အကြီးအကဲရာထူးမှ ဖယ်ရှားခံခဲ့ရ၏။

လွန်ခဲ့သော နိုဝင်ဘာလက ဂိုးလ်စတုံးကော်မရှင်သို့ ယွဲဖက်တာဝန်

ပေးထားသည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး တပ်စုတစ်စုက မြို့တော်ပရိတိုးရီးယားမှ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ စစ်တပ် ထောက်လှမ်းရေးသို့ ဝင်ရောက်မွှေနှောက် ခဲ့မှ သူ့အတွက် ဧရာမ သရဖူ ဆောင်းဖို့ အခွင့်ကြံခဲ့သည်။

ဂိုးလ်စတုံးက-

“ဒီကရတဲ့ အထောက်အထားတွေက တကယ်လို့ အရေးပါတာ ပြည့်တန်ဆာတွေ၊ လိင်တူဆက်ဆံတတ်သူတွေနဲ့ အပြစ်ကျ လူသတ်သမား တွေရဲ့ အကူအညီကိုယူပြီး အာဖရိက အမျိုးသားကွန်ဂရက်ရဲ့ လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့က ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်တွေကို ရှင်းပစ်ဖို့ ရေးထားတဲ့ ဖိုင်တွေလေ၊ တကယ်တစ်ထပ်ကြီး”

ဟု သူက ပြော၏။

အစိုးရ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက ဂိုးလ်စတုံးကို ‘ပေါက်ပန်းဈေး အရူးချိုးပန်းပြောသူ’ ဟု စွပ်စွဲသည်။

“အမှန်တရားဆိုတာ လိမ်ညာလို့ မရဘူး”

ဂိုးလ်စတုံးက ဒါပဲ ပြောသည်။

သို့သော် သည်အရုပ်တော်ပုံကြောင့် သမ္မတဒီကလပ်မှ စစ်တပ်မှ ထိပ်တန်းအရာရှိကြီး (၁၈)ဦးကို ထုတ်ပစ်ခဲ့သလို (၇)ဦးကို ရာထူးမှ ချခဲ့သည်။

“ဒါကတော့ တောင်အာဖရိကရဲ့ စစ်တပ်သမိုင်းမှာတော့ နှစ်ပေါင်း (၇၀)အတွင်း အကြီးတကာ အကြီးမားဆုံး အပြောင်းအလဲပဲ”

ဟုပြောသည်။

(၃)

သမ္မတဒီကလပ်မှ သမ္မတ၏ အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အတွက် ဂိုးလ်စတုံးအား ခေါင်းဆောင်ရန် ရွေးချယ်စဉ်က ဥပဒေပညာရှင် အနည်းစု ကသာ အံ့သြခဲ့သည်။

သို့တစေ ဂိုးလ်စတုံးသည် ၁၉၈၀-ပြည့်နှစ် တရားသူကြီး ဖြစ်ချိန်မှစ၍ ဂိုးလ်စတုံးအား အမြင်ကျယ်သော ‘အမှန်တရားဝါဒီ’ ဟူသောဂုဏ်ပုဒ်ကို ခံယူရခဲ့သည်။

သူကလည်း အမှန်တရားကိုပဲ ဂရုထား၏။ အသားအရောင် ခွဲခြားရေးက

တရားဝင်မူဝါဒဖြစ်နေချိန်တွင် လူဖြူများသာ အခြေချနေထိုင်ရန် တရားဝင် သတ်မှတ်ထားသည့်နေရာဒေသအနီးတွင် လူမည်းများအား အခြေချနေထိုင် ရန် တရားဝင် သတ်မှတ်ထားသည့် နေရာဒေသအနီးတွင် လူမည်းများ အခြေချနေထိုင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တရားစွဲဆိုမှုများ ပြုလာကြသည့်အခါသူက ထိရောက်စွာ ဟန့်ထားခဲ့၏။

“ဒါဟာ တရားမျှတမှု မဟုတ်ဘူး”

ဟု ဆို၏။

သို့နှယ်ပင် ၁၉၈၈-ခုနှစ်က လူမည်း တိဗီရိုက်ကူးရေးသမားတစ်စုအား ‘ဝင်နီမင်ဒဲကလား’ ၏ ပိုစတာရုပ်ပုံလွှာနှင့် နိုင်ငံရေး အသုဘအခမ်းအနား တစ်ခုကို ရိုက်ကူးထားသည့် ဗီဒီယိုခွေအား လက်ဝယ်ထားမှုဖြင့် အချုပ်ခံနေရ သည်ကို တွေ့လျှင် သူက ချက်ချင်း လွတ်ပေးခဲ့၏။

“သူဟာ လစ်ဘရယ်ဝါဒီ စစ်စစ်တော့ မဟုတ်ဘူး” ဟု ပြော၏။ သူက မလှုပ်မချောက်။ ၁၉၈၆-ခုနှစ်တွင် ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုများအား ဖျက်လိုဖျက်စီးလုပ်သည့် (၁၃)နှစ်ရွယ် လူမည်းကျောင်းသားကလေး အချုပ်ခံရခြင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံဝင်လာရာ သူက ပယ်ချလိုက်သဖြင့် အံ့သြကြ၏။

အချို့က ဂိုးလံစတုံးအား ‘အရှောင်အတိမ်း လုပ်တတ်သူ’ ဟု အမနာပ ဝေဖန်၏။ အချို့က ‘မျက်နှာသာ ပေးတယ်ဆိုတဲ့ အမြင်မျိုး မရောက်အောင် သူ လုပ်နေတာပါ’ ဟု ဝေဖန်သည်။

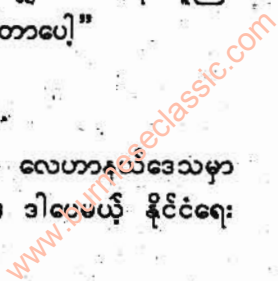
သူက အပြုံးမပျက်။

သို့သော် သူက အယူခံတရားသူကြီး မှန်သမျှဟာ တရားသူကြီး ဖြစ်ချင်ကြတာချည်းပဲ။ ကျွန်တော်လဲ လူပဲ ဖြစ်ချင်တာပေါ့”

ဟု အရိုးခံအတိုင်း ဈေးပသည်။

ပြီးတော့-

“တွေ့ကြည့်ရင် အရှင်းလေးပါ။ ဘယ်သူမှ လေဟာနယ်ဒေသမှာ လှုပ်ရှားနိုင်ခြင်း မရှိဘူး။ ကျုပ်ကကော ဘာမို့လဲ။ ဒါပေမယ့် နိုင်ငံရေး

၉၀ နေရိုးထက်

ဝန်းကျင်ဆိုတာကို နားလည်ပါတယ်”

ဟု ပြောသည်။

အာဖရိကနိုင်ငံသားများက ဂိုးလ်စတုံးကို -

‘အကျင့်သီလ အပြစ်ပြောစရာ မရှိသူ’

ဟု ပြောကြသည်။ ဂိုးလ်စတုံးကလည်း ကျေနပ်၏။

“ဒါကျေနပ်စရာပဲ၊ ဒါက ကျွန်တော့်ကို အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ် ထိန်းသိမ်းသူအဖြစ် ဖန်တီးပေးတာနဲ့ အတူတူပေါ့။ သိပ်ကျေးဇူးတင်တယ်”

ဟုပြောသည်။

စာကိုး

Newsweek

Feb, 8, 1993

ယာဆာအာရာဗတ် (ပါလက်စတိုင်း)

သို့မဟုတ်

နိုင်းသစ် မွေးဖွားချင်သူ

ယာဆာအာရာဖတ် (ပါလက်စတိုင်း)

သို့မဟုတ်

နိုင်ငံသစ်မွေးဖွားချင်သူ

(၁)

“ပါလက်စတိုင်းနိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာဖို့ဟာ ခြေလှမ်းတစ်လှမ်းပဲ”
ဟု သူက ပြောသည်။ မကြာမီက ဝါရှင်တန်မြို့တွင် အစွရေးဝန်ကြီးချုပ်
ရာဘင်နှင့် ပါလက်စတိုင်း ခေါင်းဆောင် ယာဆာအာရာဖတ်တို့ အရှေ့
အလယ်ပိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူညီချက် လက်မှတ်ထိုးသည်။

သူ့မျက်နှာတွင် အပြုံးလဲ့လဲ့။

သို့သော် သူ့တွင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာခြင်းနှင့်အတူ ပါလက်စတိုင်း
ပြည်သူတို့အတွက် အတွေးသစ်များစွာ ဖြန့်ကျက်လျက်။ သူ့လက်မှတ်ထိုးပြီး
လျှင် ဘာဆက်လုပ်ရမည်ဆိုသည်ကို စဉ်းစားနေတတ်၏။

သူက-

“ကျွန်တော် အများကြီးစဉ်းစားရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကြီးစားရမယ့်
ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့က သူညက စ၊ ရမှာလေ။ ဒါက
ကမ်းမြောင်ဒေသဆိုတာ နာမည်ပဲ ရှိတော့တာ။ အခြေခံ လိုအပ်ချက်မှန်သမျှ
ဖျက်စီးခံထားရတာ။ အကူအညီ အများကြီး လိုတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့
နောင်တော်တွေဆီကတင် မဟုတ်ဘူး။ ဒီဒေသရဲ့ တစ်ယာယီငြိမ်းချမ်းရေး

လိုလားသူတွေဆီကပါ ယူရမှာ”

ဟုပြောရင်း ထပ်ဆင့်ပြီးသည်။

“ပါလက်စတိုင်းတွေ ငြိမ်းချမ်းရေး လိုလားတယ်။ အစ္စရေးတွေ၊ အမေရိကန်တွေ၊ ရုရှားတွေ၊ အာရပ်နိုင်ငံတွေကလည်း လိုလားကြတယ်။ ပြီးတော့ ကမ္ဘာ့အင်အားကြီး နိုင်ငံတွေက ဒီဒေသကို စိတ်ဝင်စားကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရေနံတွေ အများကြီး ရှိနေလို့လေ”

ဟု ပြောသည်။

သို့သော် ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုလားသူများ ရှိသလို ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖျက်စီးမည့်အကြမ်းဖက်၊ အဖျက်သမားများ ရှိနေသည်ကိုလည်း သူ သိသည်။ လူအတော်များများက ‘ဟားမား’ အဖြစ်ကြောင့် ပြဿနာဖြစ်မည်ဟု ထင်နေကြသော်လည်း သူက-

“သူတို့ဟာ ခလုပ်ကန်သင်းအဖြစ်တော့ ဖြစ်မယ်မထင်ဘူး၊ အားလုံးလည်း နားလည်ကြတယ်၊ ထောက်ခံမှုလည်း ရှိနေကြတယ်လေ”

ဟု ဆိုသည်။

သို့တစေ အာရာဖတ်နှင့် အတိုက်အခိုက်များအကြားတွင် ပြဿနာ ရှိမည်ဟု ယူဆနေကြဆဲပင်။ သူကမူ သွေးအေး၏။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း ယုံကြည်သည်။

“ကျွန်တော်က ဂျိုးဖြူငှက်၊ သံလွင်ခက် ချီလာတာကို နှစ်သက်သလို သူတို့လဲ နှစ်သက်ကြမှာပါ”

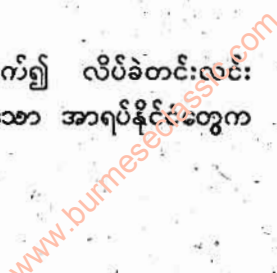
ဟု ပြောသည်။ ဟုတ်သည်။ အာရာဖတ်က လုပ်သင့်သည့်အလုပ်ကို လုပ်ပြီးပြီ။ သူတို့ကိုလဲ ကမ်းလှမ်းပြီးပြီ။

ယီမင်မှာ တွေ့ကြမည်။ “မျက်နှာချင်းဆိုင်ပြီး အကျေအလည် ဆွေးနွေးလိုက်ရင် အဆင်ပြေသွားမှာပါ” ဟု ဆို၏။

(၂)

အချို့က အာရပ်နိုင်ငံအချို့နှင့် ပတ်သက်၍ လိပ်ခဲတင်းလင်း ဖြစ်နေသည်။ သူက သဘောတူပေမယ့် အခြားသော အာရပ်နိုင်ငံတွေက သူ့လို မြင်ချင်မှမြင်မည်ဟု ထင်ကြသည်။

သူက ပြတ်ပြတ်သားသားပင်။

“ဒါက စိုးရိမ်စရာကိစ္စ မဟုတ်ပါဘူး။ အာရပ်တွေဟာ ငြိမ်းချမ်းရေး မြတ်နိုးသူတွေပါ။ ကျွန်တော် အစွဲရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး စာချုပ်လက်မှတ်ထိုးသလို ဂျော်ဒန်ကလည်း လက်မှတ်ထိုးပြီးပြီ။ ဆီးရီးယားနဲ့ လက်ဘနွန်ကလဲ လက်မှတ်ထိုးကြမှာပါ။”

အားလုံး သက်ပြင်းရှိုက်တော့ သူက ပြုံးသည်။

“ဒါက သံသယ ဖြစ်စရာမှ မဟုတ်ပဲ၊ ကျွန်တော်ကတော့ ယုံကြည်တယ်။ ဒီသဘောတူညီချက်က ပြည်သူလူထု နှစ်ရပ်စလုံးရဲ့ လွတ်လပ်တဲ့ ရွေးချယ်မှုလေး၊ ဂျော်ဒန်နဲ့ ပူးပေါင်းမယ်။ ဒါက လွတ်လပ်တဲ့ ပါလက်စတိုင်းနိုင်ငံရဲ့ ပထမခြေလှမ်းလေ”

ဟု အားပါးတရ ပြော၏။

မည်သို့ဆိုစေ။ အစွဲရေးနှင့် ပါလက်စတိုင်း နှစ်ပေါင်းများစွာ စစ်တိုက်ခဲ့ရသည့်အဖြစ်ကို သူ မမေ့ပေ။ သူ့အယူအဆကလည်း ရှင်းသည်။

“စစ်တိုက်ရတာ လွယ်ပါတယ်။ ခက်တာက ငြိမ်းချမ်းရေးပဲ။ စစ်တိုက်တာ “သေနတ်ပစ်တတ်ရင် ဖြစ်ပေမယ့် ငြိမ်းချမ်းရေးကျတော့ သတ္တိပြောင်သူရှိမှ ဖြစ်တာ။ ပြောရရင် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ရာဘင်နဲ့ ကျွန်တော်ဟာ သတ္တိပြောင်သူတွေပဲ”

ဟု ဆို၏။ အချို့ကမူ တည်ငြိမ်ရေးကိစ္စသည် တစ်သက်တာလုံး မြဲသွားစေသည့်ကိစ္စမှ ဟုတ်ပါစဟု သံသယရှိနေသည်။

သူကမူ ယုံကြည်ချက် ခိုင်ခိုင်မာမာရှိ၏။

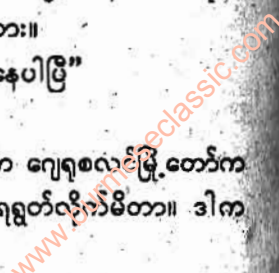
သူက ပြတ်သား၏။

“ကျွန်တော်ကတော့ အမြဲယုံကြည်မှု ရှိတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ကလည်း ယုံကြည်ချက် ခိုင်မာသူလေ။ ကျွန်တော် မှတ်မိနေသေးတယ်။ မနှစ်ကပေါ့။ ကျွန်တော် စီးလာတဲ့ လေယာဉ် ပျက်ကျတော့ မျက်စေ့ထဲနှစ်ခု ပြေးမြင်တယ်။ တစ်ခုက သေသွားတဲ့ နောင်တော်တွေ။ နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော် လေယာဉ်ပေါ်က ပြန်ကြားလိုက်တဲ့စကား။

“ကျွန်တော့်ကို စောင့်ပါ။ ကျွန်တော် လာနေပါပြီ”

သူက စကားရပ်ပြီး ပြုံးသည်။ ပြီးမှ-

“ဒီစကားကို ကျွန်တော်ပြန်ကြားလိုက်တာက ဂျေရုစလင်မြို့တော်က ‘အက်ဂ်ဆက်ဆာဗလီ’ မြင်လိုက်မှ ဒီစကားကို ရေရွတ်လိုက်မိတာ။ ဒါက

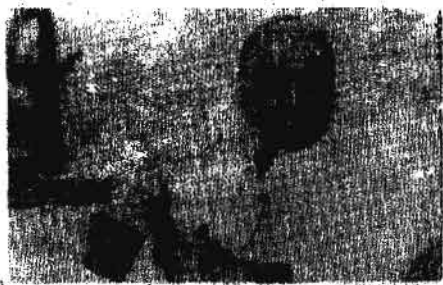

ရှင်းရှင်းလေးပါ။ ကျွန်တော် ဒီလို ဆုတောင်းနိုင်ဖို့အတွက် ကျွန်တော်
အသက် ဆက်လက်ရှင်သန်နေဦးမယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်လေ” တဲ့။

ဇာကိုး
Time, Sep,
27, 1993

မိုးရင်းအာမက်ကုရရှိ (ပါကစ္စတန်)
သို့မဟုတ်
စေတနာပြုငှားချက်

မိုးရင်းအာမက်ကူရှီ (ပါကစ္စတန်)
သို့မဟုတ်
စေတနာပြုငှားချက်

(၁)

“တာဝန်ပေးလို့ တာဝန်ယူခဲ့ပြီဆိုရရင် တာဝန်ကျေဖို့ လိုတယ်”
ဟု သူက ပြောသည်။

စင်စစ်မူ သူ့အဖြစ်ကလည်း ဆန်းသည်ဟု ဆိုရမည်။ သူက နိုင်ငံရေး
ဇာတ်ခုံပေါ်သို့ ဝုန်းခနဲဒိုင်းခနဲ တက်လာရသော်လည်း သူက နိုင်ငံရေးသမား
မဟုတ်။ နိုင်ငံရေး အတွေ့အကြုံလည်း မရှိ။

သူက နိုင်ငံတကာ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးသာဖြစ်၏။ ပြည်တွင်း
မှာထက် ပြည်ပမှာ အနေများသည်။

သူက ‘မိုးရင်းအာမက်ကူရှီ’ တဲ့။

ဇူလိုင်လကမူ သူသည် မမျှော်လင့်ဘဲ နိုင်ငံရေးလောကသို့ တွန်းပို့ခြင်း
မလိုက်ရ၏။ အိမ်စောင့်အစိုးရ၏ ‘ဝန်ကြီးချုပ်’ တာဝန် ယူလိုက်ရ၏။

“ဒီအလုပ်ကို ကျွန်တော် မလုပ်ချင်ဘူး။ ကျွန်တော်က ကျန်းမာရေး
မကောင်းဘူး။ ကင်ဆာရောဂါအတွက် စစ်ဆေးခံယူနေရတဲ့သူပါ။ ဒါကြောင့်
မလုပ်ချင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်နဲ့ မတန်ပါဘူးလို့ ပြောတာပဲ။ မရဘူး။”

ဟု သူက ပြောသည်။ ထို့အတူ

“ငြင်းလို့ မရလို့ လုပ်ရပြီဆိုတော့ တာဝန်ကျေချင်တာက ကျွန်တော့် စိတ်ဓာတ်လေ။ ပြီးတော့ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို ဝန်ကြီးချုပ်တာဝန်ယူခိုင်းတာက ရုပ်ပြ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် ကြီးစားရမည်။ လုပ်သင့်တာ စ၊ လုပ်ရတယ်”

ဟု ပြောသည်။

ဟုတ်သည်။ သူက အာဏာရလျှင်ရချင်း ပါကစွတန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြန်လည်ပုံဖော်ရန် ကြိုးပန်းသည်။ မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်မှုတို့ ဆောင်ရွက်သည်။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာ အကဲခပ်သူများ၊ မီဒီယာများက

“ရာထူးရလျှင်ရချင်း အခွန်ဥပဒေသစ် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းတယ်။ ထောက်ပံ့ကြေးတွေ လျှော့ပစ်တယ်။ ငွေတန်ဖိုးတွေ ချပစ်တယ်။ ဒါဟာ ဘာကြောင့်လဲ”

ဟု စဉ်းစားကြသည်။

သူကမူ စီးပွားရေးသမားပီပီ အကွက်မြင်၏။ တည်ငြိမ်၏။

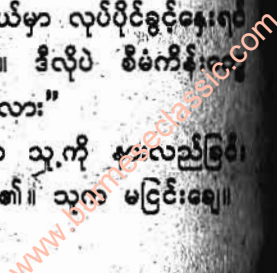
သူက အေးဆေးတည်ငြိမ်လျက်ပင်။

“ကျွန်တော် မလွဲမသွေ တာဝန်ယူရပြီဆိုတော့ အရေးမပါပြဿနာကို ရှာရတယ်။ ကျွန်တော်က ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်ဖြစ်လို့ ဒီမှာ ငွေလဲလှယ်မှု အခက်အခဲရှိတာကို သိတယ်။ ဒါက ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ပြဿနာဖြစ်လို့ ပါကစွတန်နိုင်ငံရဲ့ အမှားလေ။ ဒါကြောင့် ဒါကို လုပ်တယ်။ ပြီးတော့ ပို့ကုန်သွင်းကုန်ကိစ္စ။ ဒီမှာက ပို့ကုန်တွေ ကျဆင်းပြီး သွင်းကုန်တွေ များနေတယ်။ ဒီလိုပဲ အစိုးရကို မလိုအပ်ဘဲ အများကြီး ထောက်ပံ့နေရတဲ့ကိစ္စ။ ဒါတွေကို ရှင်းတယ်” တဲ့။

“လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ ပေးတာ၊ စီမံကိန်းတွေ အမြန်အကောင်အထည်ဖော်ပို့ လုပ်တာကကော”

“ဒါက ရှင်းရှင်းလေးပါ။ စီးပွားရေးနယ်ပယ်မှာ လုပ်ပိုင်ခွင့်နဲ့တော့ တိုးတက်မှု နှေးမယ်။ စီးပွားရေး ကျဆင်းမယ်။ ဒီလိုပဲ စီမံကိန်းကုန် နောက်နှေးရင် အကုန်ပျက်တာ မေ့တာပဲ မဟုတ်လား”

ဟု သူက ရှင်းသည်။ သို့သော် အချို့က သူ့ကို မေးလည်ခြင်း မရှိကြ။ အချို့က ‘ဖော်ကောင်’ လုပ်သည်ဟု ဆို၏။ သူက မငြင်းချေ။

“ဒါလည်း တစ်ဝက်တော့ မှန်တာပဲ”။ တစ်ချို့က ငွေကြေးကြပ်တည်းမှု ဖြစ်ခြင်းကို အခြားအကြောင်းတွေနဲ့ ဖုံးကွယ်တယ်။ ပြောရရင် ငွေကြေး အခက်အခဲဖြစ်တာဟာ မဟုတ်တာလုပ်တာ များလို့ပဲ။ ဒါကို သိအောင်လုပ်တာ၊ ညစ်ပတ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ကယ်တင်ချင်တာ”

ဟု သူက ရှင်းသည်။

(၂)

“ကျွန်တော်က ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသားဖြစ်လို့ ပါကစ္စတန်အကြောင်းကို မပြတ်လေ့လာတယ်။ ဘာကြောင့် အခုလို ဘေးကြပ်နံ့ကြပ်ဖြစ်နေရတယ်ဆိုတာ စူးစမ်းတယ်။ အဖြေက ရှင်းရှင်းလေးပါ။ အားနည်းပျော့ညံ့ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက် မပြတ်သားတဲ့ အစိုးရရဲ့ လက်အောက်က ပြည်သူတွေဟာ ဒုက္ခရောက်မှာပဲ။ မျက်ဖြူဆိုက်မှာပဲ သေသေချာချာ မစူးစမ်းဘဲ လူကြိုက်များမယ့် ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချနေသမျှ ဘယ်တော့မှ မအောင်မြင်ဘူး၊ ပြည်သူတွေ အကျိုးမဖြစ်ဘူး”

ထို့ကြောင့်လား မသိ။ သူ့ကို နက်နဲလွန်းသူဟု ပြောကြသည်။ သူ၏ ထူးခြားချက်က ‘စေတနာ’ အားကောင်းခြင်းပင်။ အချို့က နောက်အစိုးရအတွက် ဦးစားပေး အစီအစဉ်များ လုပ်သေးလား” ဆိုတော့ သူက ပြုံးသည်။

“လုပ်တာပေါ့။ ဒါက သိပ်အရေးကြီးတယ်လေ။ အဓိကကတော့ ရိုးသားကောင်းမွန်တဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးကို ပုံဖော်တာပဲ။ နောက်အစိုးရအတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်စေမယ့် အချို့သော ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းတွေကို ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် ဖျက်သိမ်းတယ်”

မှန်သည်။

အချို့သော ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းတွေကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သဖြင့် ထိုအဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါဝင်သူများက မကျေမနပ်ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော်ကတော့ ပါကစ္စတန် ပြည်သူပြည်သားတွေကိုပဲ ကြည့် တယ်။ အဓိကက အကျိုးဖြစ်ဖို့ပဲ”

ဟု ဆိုသည်။

နိုင်ငံရေးသမားအချို့က ‘အာဏာရှင်ဆန်သူ’ ဟု သမုတ်သည်။ သူက ပြုံးနေသည်။

“ဒါတွေကို ကျွန်တော် သိပါတယ်။

ကျွန်တော်က ပညာရေး

ကျန်းမာရေးနဲ့ မိသားစုစီမံကိန်းကို အဓိက ထားလုပ်တယ်။ သေသေချာချာကြည့်ရင် ပါကစ္စတန်မှာ ဒါတွေ အားနည်းနေတယ်။ ဒါကြောင့် အစိုးရက ဦးစီးပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပေးတယ်။ ပြီးတော့ တရားဥပဒေကို လေးစားလိုက်နာနိုင်အောင် လုပ်ရဦးမယ်”

ဟု ပြောသည်။ သူက စေတနာ ပါသလို စေ့စပ်သည်။ အသေးအမွှားကလေးကံအစ ဂရုထားသည်။ ပါကစ္စတန်မှာ ကားမောင်း လိုင်စင်တစ်ခု ဒါမှမဟုတ် ပင်စင်လစာထုတ်ဖို့ ကိစ္စတစ်ခုအတွက်နဲ့ အခြားတစ်ယောက်ကို ငွေပေးနေရတယ်။ ဒါ ဖြစ်သင့်သလား” တဲ့။

သူက အခြေအနေအရ ခဏ ဝင်လုပ်ရသော်လည်း ထိုခဏအတွင်းမှာ အလုပ်အများကြီးလုပ်သူ။ သူ့ လက်ထက်တွင် မူးယစ်ဆေးဝါးကိစ္စကိုလည်း အဆက်မပြတ် နှိမ်နင်းသည်။

“ဒါဟာ တံကယ့်ပြဿနာ။ တစ်မျိုးသားလုံး လူညွန့်တုံးစေမယ့် ပြဿနာလေ”

ဟုပြော၏။

(၃)

သူပါကစ္စတန်တွင် အိမ်စောင့်အစိုးရအဖွဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် လုပ်တော့ သူ၏ စေတနာ၊ ကြိုးစားမှုတို့ကြောင့် သူ့ကို လူကြိုက်များသည်။ သူ့ကို ရာထူး အကြာကြီး ယူစေချင်ကြသည်။

“အမိန့်၊ ဒီဂရီနဲ့ ဆက်ပြီး အုပ်ချုပ်လို့ ရတာပဲ”

ဟု အချို့က အကြံပြုသည်။ သူက ခေါင်းခါမြဲ။

“ဒါဟာ ကောင်းသလိုလိုနဲ့ မကောင်းဘူး။ တကယ်တော့ ရေရှည် နိုင်ငံရေး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှာ လူထုပါမှ ဖြစ်မယ်”

ဟု ပြော၏။ ဒီမိုကရေစီ အစိုးရတွေက ပြည်သူတွေအတွက် အလုပ် မလုပ်ဘူးဆိုတော့ သူက-

“ဒါဟာ ကောက်ချက် ဆွဲနေတာပါ”

ဟု ရှင်းပြသည်။

သူ တာဝန်ယူစဉ်က ပါကစ္စတန်မှာ ဘင်နာစီဟာဘူတိုနှင့် နတ်ရှုရစ်မ်တို့ အရှိန်အဝါ ကြီးသည်။ သူကမူ -

“တိုင်းပြည် ကောင်းစားရေးအတွက် ပူးပေါင်းသင့်တယ်”

ဟု ပြော၏။

သို့သော် သူက ထူးဆန်း၏။ ရွေးချယ်တင်မြောက်ခံ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်ကို စိတ်ဝင်စားခြင်း မရှိ။ သူက ရှင်းသည်။

“ကျွန်တော်က နောင်အနာဂတ် အကျိုးစီးပွားကို မျှော်တဲ့အလုပ် မလုပ်ဘူး၊ ခု လုပ်တာကလဲ နိုင်ငံအကျိုးစီးပွားတစ်ခုထဲအတွက် သက်သက်ပဲ။ ဒါဟာ ကျွန်တော်ရဲ့ အကြီးမားဆုံး စွမ်းအားတစ်ခုလေ”

ဟု ပြောသည်။

စာကိုး

Newsweek Sep, 27, 1993

ယစ်ကော်ရာဘင် (အစွရေ)
သို့မဟုတ်
ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်ပျော့ပြောင်းသူ

ယစ်ဇက်ရာဘင် (အစ္စရေး)
သို့မဟုတ်
ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ပျော့ပြောင်းသူ

(၁)

ပါလက်စတိုင်းတို့နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူညီချက် လက်မှတ် ရေးထိုးပြီးတော့ သူ သက်ပြင်းရှိက်သည်။ စိတ်လက် ပေါ့ပါးသွားသလိုရှိသည်။ သို့သော် အချို့က သူ့ကို နားမလည်နိုင်ကြ။

သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးတော့ သူ ဘာဆက်လုပ်မလဲလို့ စောင့်ကြည့် အကဲခပ်ကြသည်။ သူက ယဲ့ယဲ့ပြုံးလျက်။

“စဉ်းစားကြည့်ရင် ဒီလုပ်ငန်းအတွက် အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ဆိုတာက တကယ်ကို စိန်ခေါ် နေတဲ့ပြဿနာပဲ။ အဓိက ကျတာက ဂါဇာကမ်းမြောင် ဒေသပဲ။ ဂျယ်ရီကိုကတော့ စံပြဆိုရမယ်”

ဟု သူက ပြောသည်။

ထို့နောက် သက်ပြင်းကလေးကို ချသည်။

“ပါလက်စတိုင်းတွေလဲ စဉ်းစားရမယ်။ ဂါဇာမှာ ပါလက်စတိုင်း တစ်သန်းရှိရင် အဲဒီတစ်သန်းရဲ့ လေးပုံသုံးပုံက ဆင်းရဲငတ်ပြတ်နေတယ်။ ဒါကို ဘယ်လို ဖြည့်ဆည်းကယ်တင်မလဲ ဆိုတာက ပီအယ်လ်အိုအဖွဲ့ရဲ့ အဓိက ပြဿနာ”

“သိပ်ကြီးမားတဲ့ ပြဿနာလို့ ဆိုရမယ်။ ပီအယ်လ်အိုအဖွဲ့က မသိသေးတာတွေ ဆိုမလား။ မစဉ်းစားသေးတာလား မသိဘူး။ အားလုံးအတွက် ကျောင်းတွေ အိမ်တွေဆောက်ဖို့၊ စက်မှုလုပ်ငန်းတွေ ဖွံ့ဖြိုးဖို့၊ အကြမ်းဖက်မှုတွေ ကာကွယ်ဖို့၊ တရားဥပဒေကို လေးစားလိုက်နာဖို့၊ ဒါတွေ လုပ်ရဦးမယ်။ ဒါတွေက လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ထိန်းကျောင်းရမယ့် ပြဿနာတွေလေ။ ဒါတွေကို ပါလက်စတိုင်းတွေ မလုပ်ဖူးဘူး။ အတွေ့အကြုံလဲ မရှိဘူး။”

ဟု သူက ပြောသည်။ ဒါကို လူ့အတော်များများလည်း သိကြသည်။ ဒီလို လူတွေနှင့် သဘောတူလက်မှတ်ထိုးပြီး ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်အတွက် စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်အတွက် စိတ်ကူးယဉ်သလို ဖြစ်မနေဘူးလားလို့ မေးသူကလည်း မေး၏။ သူ့အယူအဆကို မေးလျှင်မူ သူက ပြတ်သား၏။

“သူတို့ ကြီးစားကြတယ်။ ဆန္ဒအပြည့်ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ အောင်မြင်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်တယ်”

“သူတို့မှာ ဒီလောက် အစွမ်းအစတွေ ပြည့်စုံနေလို့လား”

သူ ခေါင်းခါသည်။

“ဒါကြောင့်မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ အစွမ်းအစ မပြည့်စုံမေမယ့် ပြည့်ဝတဲ့ ဆန္ဒရှိတယ်။ ပြည်ပက ကြီးမားတဲ့ အထောက်အကူတွေ ပေးမယ်ဆိုရင် ကျိန်းသေအောင်မြင်နိုင်တယ်။ ဘာအကူအညီမှ မရဘူး ဆိုရင်တော့ မလွယ်ဘူး။”

ဟု သူက ပြော၏။

(၂)

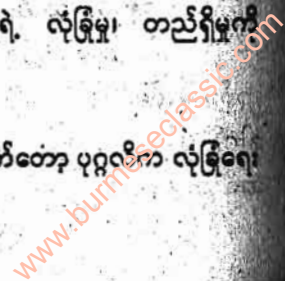
အချို့က ဤသို့ ပီအယ်လ်အိုတို့နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူညီချက် လက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်သဖြင့် ပါလက်စတိုင်းတို့ကို မြင်းချိုတပ်ပေးသလိုဖြစ်ပြီး အစွဲရေးတို့၏ လုံခြုံမှုကို ထိပါးမှာ စိုးခဲ့သည်။

ရာဘင်ကမူ မမူသလိုပင်။

“ပါလက်စတိုင်းတွေအနေနဲ့ အစွဲရေးတို့ရဲ့ လုံခြုံမှု၊ တည်ရှိမှုကို စစ်ရေးအရ ဘယ်လိုမှ မခြိမ်းခြောက်နိုင်ဘူး။”

ဟု ပြောသည်။

သို့သော် “အစွဲရေးလူမျိုးတစ်ဦးချင်းအတွက်တော့ ပုဂ္ဂလိက လုံခြုံရေး သတိထားရမယ်”

စိုးရိမ်သူများကမူ စိုးရိမ်မှု အရှိန်မလျော့သေး။ ပုဂ္ဂလိက လုံခြုံရေး အန္တရာယ်ကြီးမည်ကို စိုးသည်။

သူကမူ အေးစက်စက်။

“ဒါက ရှင်းရှင်းလေးပါ။ ပါလက်စတိုင်းတို့ဘက်က အကြမ်းဖက်မှုကို ထိန်းသိမ်းမယ်။ စွန့်လွှတ်မယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒါပေမယ့် ပေးတဲ့ဂတိအတိုင်း မဖြစ်ဘူးဆိုရင် သူတို့ဂတိ သူတို့ ဖျက်တာပဲပေါ့။ ဒါဆို သဘော တူညီချက်ကလဲ အဓိပ္ပာယ် မရှိတော့ဘူးလေ”

အချို့ကမူ ပေးထားကြသည့် ဂတိကဝတ်များ မပြည့်ဝခဲ့လျှင် ငြိမ်းချမ်းရေးကို စွန့်လွှတ်မလား၊ နောက်ဆုတ်လိုက်မလား မေးကြသည်။ သူ မဖြေ။ သူ ပြုံး၍နေသည်။

(၃)

အစွရေးမှာကား လက်ဝဲလက်ျာ အကွဲအပြဲတွေရှိသည်။ ရာဘင်က ယာဆာအာရာဖတ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူလက်မှတ်ထိုးခဲ့သော်လည်း အားလုံးက သဘောတူသည်ဟု တထစ်ချ မပြောနိုင်။ အထူးသဖြင့် အစွရေး လက်ျာအဖွဲ့က ဆန့်ကျင်ပုန်ကန်မည်ကို စိုးရိမ်ကြသည်။

ဤအခါ ရာဘင် မည်သို့ ဆောင်ရွက်မည်ကို တွေးကြသည်။

ရာဘင်ကမူ-

“ဒါကို မဖြစ်ဘူးလို့ မပြောဘူး။ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတိုင်းမှာ အတိုက်အခံ အဖွဲ့ရဲ့သဘောထား ထင်ဟပ်မှုဆိုတာ ရှိစမြဲပဲ။ ပုန်ကန်မှုအထိ ဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ယုံတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း အကောင်းဆုံးကို လုပ်တာမို့ အကောင်အထည်ပေါ်အောင် လုပ်ရမှာပဲ”

ဟု ပြော၏။

သို့သော် အချို့က ရာဘင်ကို နားမလည်ကြ။ ရာဘင်တို့၏ လေဘာပါတီက သဘောထား တင်းမာသည့်ပါတီဖြစ်၏။ သို့ပါလျက် ယခု ပါလက်စတိုင်းနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းထူထောင်ရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍မူ သဘောထား ပျော့ပြောင်းလာသလိုရှိသည်ဟု ဆိုကြ၏။

ထိုအခါတွင် ရာဘင်က ပြတ်သားသည်။

“ဒါက မူအရ လုပ်နေတာ၊ လက်ခံလို့ လုပ်နေတာ မဟုတ်ဘူး။

အစွဲရေးနဲ့ ရော်ဒန်နိုင်ငံအကြားမှာ လွတ်လပ်တဲ့ ပါလက်စတိုင်းနိုင်ငံထဲ
ထောင်တာကို ဆန့်ကျင်နေတာတော့ အမှန်ပဲ” တဲ့။

အကဲခပ်သူအချို့က ဝါရှင်တန်တွင် လက်မှတ်ထိုးပြီး အာရာဖတ်ကို
လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်တော့ ရာဘင် ပြီးနေသည်ဟု ဆိုကြသည်။ သူက -

“ပြီးသင့်တဲ့အချိန်မှာ ပြီးရမယ်လေ၊ လောကဝတ် ဖြစ်မှာပါ
ကျန်တာတော့ ကျွန်တော် မသိဘူး”

ဟု ပြောသည်။

သို့စဉ်လျက် လက်မှတ်ရေးထိုးစဉ် အမှတ်တရ ခံစားမှု မေးခွန်းကို
ဖြေပုံကတော့ တကယ့်ကို အဓိပ္ပာယ် ကျယ်ဝန်းသည်။ ထို့ကြောင့် အားလုံး
အံ့သြကြသည်။ သူ့အဖြေက တစ်မျိုး။

“သိပ်တော့ မလွယ်ဘူးဗျ” တဲ့။

စာကိုး
Time, Sep.
27. 1993

အက်ဒွပ်ဟက်ဂျွန်း (ပိလစ်ပိုင်)
သို့ မဟုတ်
ရည်ရွယ်ချက်ရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးသမား

အက်ဒွပ်ဟက်ဂျွန်း (ပီလစ်ပိုင်)
သို့မဟုတ်
ရည်ရွယ်ချက်ရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးသမား

(၁)

“လူတစ်ယောက်အတွက် အရေးကြီးတာ ‘မနေ့က’ မဟုတ်ဘူး။
‘ဒီကနေ့’ပဲ။ ဒီကနေ့ ကောင်းဖို့လိုတယ်။ ဒီကနေ့ပေါင်းများစွာမှာ ကောင်း
နေရင် လူကောင်းပဲ”

ဒါက ‘အက်ဒွပ်’ စကား။ ခံယူချက်။

“ဖြတ်သန်းခြင်းဘဝဟာ အနာဂတ်အတွက် ဒဿနပဲ”

ဟုလည်းဆို၏။ တိုက်ဆိုင်လာလျှင် သူ့ဘဝကိုသူရင်ဖွင့်တတ်သည်။

“ကျုပ်ငယ်ငယ်က အရမ်းဆိုးတာ” တဲ့။

ဟုတ်သည်။ စီစနစ်ဆို မမေးလိုက်နှင့် အက်ဒွပ်ပင်။ ‘ပါလေရာ
အက်ဒွပ်’ ဟုဆို၏။ သူက လမ်းသူရဲတစ်ဦး။ လမ်းမပေါ်တွင် ဖိုက်ကြ
ရိုက်ကြတော့လည်း သူက ပါစမြဲ။

ဆိုးလွန်းတော့လွန်းသဖြင့် ကျောင်းပညာလည်း မဆုံးခဲ့။ တက္ကသိုလ်ပညာ
တစ်ပိုင်းတစ်စနှင့် ကျောင်းထွက်လိုက်ရသည်။ ပထမ ရာဇဝတ်မှုကလေးများကို
ကျူးလွန်ပြီး ဒုစရိုက်နယ်သို့ ရွေ့ချခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတော့ အက်ဒွပ်သည် လောင်းကစားရာမှာ ဖြစ်လာသည်။

“ကျုပ် ဒီအဆင့် မရောက်မီ နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် အကျဉ်းကျခဲ့ဖူးတယ်။”

ဟု ဝန်ခံသည်။ တစ်မှုက ထိုးကြိတ်မှု။ နောက်တစ်မှုက အပြန်အလှန် ပစ်ခတ်ရင်း ရဲအရာရှိနှစ်ဦး သေစေခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲပြီး အကျဉ်းကျခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး လူသတ်မှု စွပ်စွဲချက်ကို ရုတ်သိမ်းစေခဲ့သည်။

“ဒါတွေအားလုံးဟာ လွတ်လပ်မှုကြောင့် ဖြစ်တာပဲ” ဟု ဆို၏။

ဟုတ်သည်။ သူက လွတ်လပ်မှုကို သိပ်ကြိုက်သည်။ စိတ်လွတ်လက်လွတ် လုပ်ချင်တာ လုပ်သည်။ တစ်ခါက အက်ဒွပ်သည် ဇနီးနှင့် သမီးဖြစ်သူကို စွန့်လွှတ်ပြီး အရက်ဆိုင်တွင် ခေတ္တဆုံဆည်းရသည့် စံပြမယ်ကလေးနှင့် အတူနေခဲ့သည်။

တကယ်ကို လွတ်ချင်သလိုလွတ်၊ လုပ်ချင်သလို လုပ်သည်။ ယခု ဒီလို မဟုတ်။

“ဒါတွေက ပြီးခဲ့ပြီလေ” ဟု သူက ပြောသည်။

(၂)

ယခု အက်ဒွပ် အသက်က (၄၉)နှစ်ရှိပြီ။

အရင်ကနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် လုံးဝ မတူတော့။ ယခု အက်ဒွပ်က တကဲ့ စံပြုစရာလူ။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ စံပြုစရာ မြို့တော်ဝန် ဖြစ်နေပြီ။ ထို့ကြောင့်လား မသိ။ သူ့မိတ်ဆွေတစ်ဦးက-

“အက်ဒွပ်ဟာ အရင်ကနဲ့ လုံးဝ မတူတော့ဘူး။ တကယ်ကို စံပြုစရာ နိုင်ငံရေးသမားပဲ”

ဟု ပြောသည်။

“လူ့ဘဝဆိုတာ ပြောင်းလဲခြင်းလို့ ကျုပ် ယုံတယ်”

ဟု အက်ဒွပ်က ပြောသည်။ ယခုအခါ အက်ဒွပ်က ဇနီးဟောင်းနှင့် ပြန်ပေါင်းပြီး ဘုရား၊ တရားသမား ဖြစ်နေသည်။ ဓရစ်ယန် ဘာသာဝင် တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ဝတ်တက် မပျက်။ သူ ဝတ်တက်ရာ ဘုရားရှိခိုးကျောင်း၏ သံစုံတီးဝိုင်းတွင် သူက ဝိုင်းသားတစ်ဦး။

ပါလာဝမ်ကျွန်း၏ ‘ပူအာတိုပရင်ဆာ’ မြို့တော်ရဲ့ မြို့တော်ဝန်အဖြစ်နှင့် အခြားမြို့တော်ဝန်များ မလုပ်ခဲ့သည့် အလုပ်များကို မဲဆန္ဒရှင် ၁၃၀,၀၀၀

အတွက် သူ့အပြည့်အဝ အလုပ်လုပ်နေပြီ။

“မြို့တော်ဝန် အက်ဒွပ်လက်ထက်ကျမှ လမ်းတွေ ညီညာလာတယ်၊ ဆေးခန်းတွေ၊ တန်ဖိုးနည်းအိမ်ရာတွေ ဆောက်ပေးတယ်”

ဟု လူထုက ပြောသည်။ မြို့တော်ဝန်အက်ဒွပ်လက်ထက်တွင် ပြည်သူ့အကြိုက်ဆုံးက မြို့တော်သန့်ရှင်းရေးအတွက် မကြာခဏ အမှိုက်သိမ်း စနစ် ကျင့်သုံးခြင်းပင်။ ပြီးတော့ သူက ဝေးလံသီခေါင်သည့်အရပ်များတွင် စာကြည့်တိုက်၊ စာဖတ်ခန်းများ ဖွင့်ပေးသည်။

“စာပေဟာ လူ့ဘဝကို တိုးတက်စေတယ်၊ စာပေကြောင့် မျက်စေ့ ပွင့်တယ်”

ဟု သူက ပြောသည်။

“အခု ကောင်းတာက အရင်ကလို ရွေးကောက်ပွဲကာလမှာ မနီလာ မြို့တော်ကို သွားပြီး မိမိနာမည်ရအောင် ကျော်ကြားအောင် လုပ်ဖို့ မလိုတော့ဘူး”

ဟု သူက ပြော၏။

သူက မျိုးဆက်သစ် မြို့တော်ဝန်။

“အခု ပြည်သူက တာဝန်ကျေတဲ့ မြို့တော်ဝန်ကောင်းကို မဲဆန္ဒရှင် အကြိုက် ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့် ရှိနေပြီ”

အက်ဒွပ်က ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးကို ရှေ့တန်းစာင်အဖြစ်၏။ သူ့လက်ထက်တွင် ‘ပူအာတိုပရင်ဆာ’ မြို့သည် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ အသန့်ရှင်း

ဆုံးနှင့် အစိမ်းလန်းဆုံးမြို့တော်ဖြစ်နေပြီ။

“ဒါက ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက အသိအမှတ်ပြုတာလေ၊ ပြီးတော့ ပကတိ အခြေစိုက် အာရှစီမံခန့်ခွဲမှုသိပ္ပံက ‘ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်မှု အကောင်းဆုံး မြို့တော်အဖြစ်လဲ သတ်မှတ်ခဲ့တယ်”

လွန်ခဲ့သောကာလက မြို့တော်ဝန်နှင့် မြို့တော်သူမြို့တော်သားများသည် မြို့တော်ပတ်ပတ်လည်သို့ အတီးအမှုတ်များဖြင့်သွားကာ ‘တောအုပ်များကို အစာကျွေးခြင်း’ ဆိုသည် စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။

ရဟတ်ယာဉ်ပြင် ဝဲကာယုံကာ မျိုးစေ့များကို ချပေးသလို မြို့သူမြို့သား၊ ကျောင်းသား၊ တပ်မတော်သားများ၊ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများက တပျော်တပါး သစ်ပင်စိုက်ကြသည်။

“တကယ်ကို တက်ညီလက်ညီနဲ့ ပျော်စရာကောင်းတယ်”

ဟု သူက ပြောသည်။

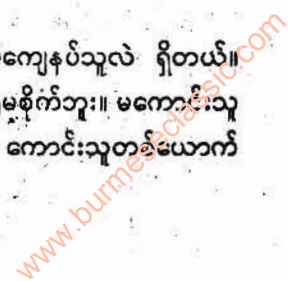
(၃)

၁၉၈၇-ခုနှစ်တွင် သူ မြို့တော်ဝန် တာဝန်ယူသည်။

သူ တာဝန်ယူလျှင် တရားမဝင် ငါးခိုးဖမ်းခြင်းနှင့် သစ်ခုတ် သယ်ထုတ်ခြင်းကို အကာအကွယ် ပေးခဲ့သည်။ ထိုအတူ အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ထိရောက်စွာ အရေးယူသည်။ အက်ဒွပ်လက်ထက်တွင် အဂတိလိုက်စားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျယ်ကျယ်ပျံ့ပျံ့ စွပ်စွဲခံရသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့အကြီးအကဲများကို ဖြုတ်ကာ မြို့တော်ရဲတပ်ဖွဲ့ကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်း ခဲ့သည်။ ကိုယ်တိုင် ဦးစီးသည်။

ထို့နောက် သူ၏ ဦးစီးမှုနှင့် တရားမဝင် ငါးခိုးဖမ်းသူ၊ ရေယာဉ် ပြေးဆွဲသူနှင့် တရားမဝင် သစ်ခိုးခုတ်သူများကို စောင့်ကြည့်အဖွဲ့နှင့် စောင့်ကြည့်ပြီး ပစ္စည်းကို ပြည်သူပိုင် သိမ်းပြီး လူများကို ဥပဒေအရ အပြစ်ပေးသည်။

“ဒါကြောင့် ကျုပ်ကို ကျေနပ်သူရှိသလို မကျေနပ်သူလဲ ရှိတယ်။ ကျုပ်အတွက် အန္တရာယ်လို့လဲ ပြောတယ်။ ကျုပ် ဂရုမစိုက်ဘူး။ မကောင်းသူ တစ်ရာ ကဲ့ရဲ့တာ ဂရုမစိုက်ဘူး။ အရေးကြီးတာ ကောင်းသူတစ်ယောက် ကျေနပ်ဖို့ပဲ”

တခါက သူ ပြောဖူးသည်။

“အကျင့်စရဏအတွက် ဘာသာရေးကလည်း လိုအပ်ချက်ပဲ” တဲ့။ ဒါက သူ့အတွေ့အကြုံဟု ဆိုရမည်။

မကြာမီက သူ့ကို ချက်လက်မှတ် အမှားကိစ္စတစ်ခုအား အကွက်ဆင်ချောက်ချရန် ကြိုးစားမှုတစ်ခု ပေါ်ခဲ့သည်။

“ကျုပ် မှတ်မိသေးတယ်။ အဲဒီနေ့က မသမာသူတွေက ဆုတောင်းပွဲ ကျုပ်လာချိန်မှာ ထောင်ချောက်ဆင်ပြီး ချောက်ချမှာ။ ကျုပ်က ဆုတောင်းပွဲ မသွားချင်လို့ မသွားဖြစ်ဘူး။ ကျုပ်သာ သွားဖြစ်ရင်တော့ ကိစ္စခဲပဲ”

ဟု သူကပြော၏။ စင်စစ် သူ့အား ချောက်ချမည့်သူများက တရားရုံးမှာပင် အချိတ်အဆက် လုပ်ပြီးပြီ။ သို့သော် တရားရုံး မီးလောင်ပြာကျ သွားသဖြင့် ပိုရှင်းသွား၏။

“ဒါဟာ ဘုရားတရားရဲ့ အကျိုးပဲ”

ဟု သူက ပြောသည်။ လူငယ်တို့အား သူ့ဘဝကို ပြောပြကာ သင်ခန်းစာယူဖို့ ဆုံးမသည်။ တချို့က-

“ပြီးခဲ့တဲ့ကိစ္စတွေမှာ မကောင်းမှုတွေ ပါနေလို့ ရှက်စရာကောင်းတယ်” ဟု ပြော၏။

သူကမူ-

“အမှန်တရားဆိုတာ ရယ်စရာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကောင်းတာလုပ်ရင် ကောင်းတာဖြစ်လို့ လူငယ်တွေ သိစေချင်တယ်” ဟု ပြောသည်။

ဖိလစ်ပိုင်တွင် သူ့ဘဝဇာတ်ကြောင်းကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးပြီးပြီ။ သူ့လက်ထက်တွင် ‘ပူအာတိုပရင်ဆာ’ မြို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ခရီးသွားစခန်းများစွာ ရှိရမည်ဟု ကြွေးကြော်၏။

“ကျုပ်က ကျုပ်မြို့တော်ကို တိုးတက်စေချင်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် နိုင်ငံရေးကို ရှောင်ဖယ်ဖယ် မလုပ်ဘူး။ လူမှုဝန်ထမ်းစိတ်ကို အပြည့်မွေးမြူတယ်”

ဟု ပြော၏။ ထို့ကြောင့်လား မသိ။ အကဲခတ်သမားတို့က အက်ဒွပ်အား ‘ရည်ရွယ်ချက်ရှိသော နိုင်ငံရေးသမား’ ဟု ကမ္မည်းတပ် ဂုဏ်ပြုသည်။ ဒီလို ဂုဏ်ပြုသူက ဖိလစ်ပိုင်တက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခနှင့် နိုင်ငံရေး အကဲခတ်သူ ‘ရန်ဒီဒေးဗစ်’။

သူက လူတစ်မျိုး၊ ဖော်ရွေသည်။ ရက်ရောသည်။ သူ့ကို အကူအညီ တောင်းလာလျှင် ငြင်းသည် မရှိ။ အကူအညီ တောင်းသူကို အကူအညီ

ပေးသည်။

“တောင်းလာရင် ပေးလိုက်တာ အကောင်းဆုံးပဲ။ ဒါက ဒုက္ခရောက်နေတာကို ကူညီခြင်းလေ”

ဟု ပြောသည်။ တရားမဝင် သစ်ခိုးထုတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍မူ-

“ဒါကို ကျုပ်ကောင်းကောင်းမဟန် တားနိုင်သေးဘူး။ သူတို့အတွက် ဣန္ဒြေသိက္ခာရှိတဲ့ လုပ်ငန်းတစ်ခုကိုလည်း မညွှန်ပြနိုင်သေးဘူးလေ”

ဟု ပြောသည်။

လူတွေကလည်း သူမှသူ။ အချို့က အက်ဒွပ်ကို အမျိုးသားခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာမည့်သူဟု တစ်ပေးသည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင်ပင် အရွေးခံရန် တိုက်တွန်းသူက တိုက်တွန်းသည်။ သူက တစ်ခုပဲ ပြောသည်။

“ခုအချိန်ထိတော့ ကျုပ် ဘာမှ မစဉ်းစားသေးဘူး” တဲ့။

စာကိုး

Newsweek, July 5, 1996

ဒေဝီဂေါဒ (အိန္ဒိယ)

သို့မဟုတ်

မြေလွှာ၏ သားပျို

ဒေဝီဂေါဒ (အိန္ဒိယ)

သို့မဟုတ်

ပြေလွှာ၏ သားပျို

(၁)

ဒေဝီဂေါဒ။

သူ့ကို အများက ပန်းချီ မရေး၊ ၊ ကဗျာ မရေး၊ ဂေါက်သီး မရှိကံသော အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်ဟု သမုတ်ကြသည်။

“ကျုပ်က အလုပ်လုပ်ဖို့ပဲ စဉ်းစားတယ်”

ဟု သူက အမြဲတန်း ပြောသည်။

“အကွဲကွဲအပြားပြားဖြစ်နေတဲ့ အိန္ဒိယက ပြည်သူတွေ စိတ်ချမ်းသာ စေချင်တာ ကျွန်တော့်ဆန္ဒပဲ”

ဟု သူက မကြာခဏ ပြောသည်။ သူက အမြဲတန်း လုပ်ပေးဖို့ပဲ စဉ်းစားသည်။ သူက တည်ကြည်စွာ ဖြိုးသည်။

“ကျုပ်အတွက် သည်းခံစိတ်လျှော့တဲ့ တဒဂ်အချိန်ကလေးတွေကလွဲရင် ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ် အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်မယ်လို့ မစဉ်းစားခဲ့ဘူး။ ကျုပ်စိတ်ထဲမှာ ရှိနေတာက ဗြိတိသိန်ကို နိုင်ငံစောင်းဆောင် တင်ဖို့ပဲ။ ကျုပ် မလိမ်ဘူး။ အိပ်မက်တောင် မမက်ဖူးဘူး”

ဟု တွေ့ဆုံခန်းတစ်ခုတွင် ပွင့်လင်းစွာ ပြောသည်။

ခုတော့.....သူက ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ သူက ပြီးသည်။

“ဒီဘဝကို ကျုပ်က စိတ်မကူးသလို ကျုပ်မိန်းမကလဲ သိပ်ကြိုက်တာ မဟုတ်ဘူး။ ခေါင်းခြောက်ရုံကလွဲလို့ အခြား ထူးထူးထွေထွေ အကျိုးမရှိတဲ့ အလုပ်ကို မလုပ်နဲ့လို့ ပြောတယ်”

သူ့ဇနီးက ‘ချန်နာမာ’ ပင်။ အေးဆေးစွာနေသူ သူတို့နှစ်ဦးက အသွင်တူသူတွေ။

‘ဘာနာတာဘာပြည်နယ်’ အတွက် မဲဆွယ်စဉ်က-

“ကျုပ် ပြည်နယ် နယ်နိမိတ်က မကျော်ဘူး၊ ဘယ်မှ မထွက်ဘူး”

ဟု ကတိပေးခဲ့၏။ ဒါက သူ၏ နိုင်ငံရေးခရီးအစပင်။ ခြေလှမ်းကြီး တစ်လှမ်းဟုဆိုလျှင်လည်း မမှားချေ။

သူ့ကို ပြည်နယ်လူထုက ‘မြေလွှာ၏ သားပျို’ ဟု ခေါ်သည်။

သူကလည်း လယ်သမားတစ်ဦး၏ သား။ ဖခင်နှင့် လယ်ယာမြေတွင် အတူအလုပ်လုပ်ပြီး စက်ဘီးနှင့် စက်မှုသိပ္ပံကျောင်းကို တက်ခဲ့သူ။ ဒီကျောင်းကပဲ သူ မြို့ပြအင်ဂျင်နီယာ ဒီပလိုမာဘွဲ့ ရခဲ့သည်။

“ကျုပ်က (၁၉)နှစ်သားကတည်းက လယ်သမားတွေရဲ့ သက်သာချောင်ချိရေးကိစ္စကို စိတ်ဝင်စားခဲ့တာ”

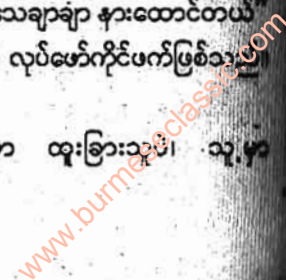
ဟု သူက ပြောသည်။ ရာထူးရလာတော့ လယ်သမားတွေဘက်က ရပ်တည်သည်။ ရှေးပေးဝေးရေး ပြဿနာဝင်တော့ တမီးလ်နာဒူးပြည်နယ်ကို ရေကုဗမီတာ သန်း ၆၀၀၀ လွှတ်ဖို့ သူ အမိန့်ပေးခဲ့သည်။

သူက ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်တော့လည်း သူက အခြား ဝန်ကြီး ချုပ်တွေနဲ့ မတူ။ သူ့အိမ်ကို အမြဲတန်း တံခါးဖွင့်ထားသည်။ ဘယ်သူမဆို လွတ်လပ်စွာ လာခွင့်ရှိသည်။

“လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းတွေ ရှိပေမယ့် နောက်ကပဲ နေခိုင်းတယ်။ ပြောချင်တာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြောရတယ်။ ကျုပ်ကလဲ သေသေချာချာ နားထောင်တယ်”

ဟုပြောသည်။ ထို့ကြောင့်လား မသိ။ သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဖြစ်သူ ‘အေခရစ်ရှနား’ က-

“သူဟာ ကျွန်တော်သိတဲ့ လူတွေထဲမှာ ထူးခြားသူပဲ။ သူ့မှာ စာနာမှုအပြည့်ရှိတယ်” ဟု ပြောသည်။

(၂)

ဒေဗီက သာမန်အချိန်တွင် ရိုးရိုးနေသည်။ အလုပ်ကိုတော့ အများကြီး လုပ်သည်။

“သူက အမြဲ အလုပ်လုပ်နေတာ၊ လူကိုယ်တိုင် လုပ်သလို တယ်လီဖုန်းနဲ့လဲ လုပ်နေတာ”

ဟု ပြောသည်။

ဒေဗီက အားချိန်တွင် ‘တီရပတ္တိမြို့’ သို့ မကြာခဏသွား၏။ အရက် မသောက်သူ၊ မွေးကတည်းက သက်သတ်လွတ်စားသူ ၊ အပျော်အပါးနှင့် ပတ်သက်၍ ရုပ်ရှင်နှင့် ဇာတ်ပွဲ မကြည့်တာ (၁၆)နှစ်ကြာပြီ။

“အခုဆို သူ သိပ်ဝါသနာပါတဲ့ တေးဂီတ သီချင်း နားထောင်တာတောင် မလုပ်တာ ကြာပြီ”

ဟု သူ့ဇနီးက ပြောသည်။ သူက စကား ညင်သာစွာ ပြောသူ။ တစ်ခါတရံ ဒေါသထွက်တတ်သော်လည်း ခပ်လွယ်လွယ် ပြေတတ်၏။

သူက လူဖြောင့်တစ်ဦး။ သူ့ကို ချစ်ခင်သူ များသည်။ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ သူနဲ့လဲ အဆင်ပြေသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံရေးသမားများ ဖြစ်သည့် ဗွီပီဆင်းကနေ ပီဗွီနာရာဆင်ဟာရောင်းအထိ ဒီဘက်ခေတ် မူလာယမ်ဆင်လာဒက်ဗိကနေ လာလူးပရာဆပ်ဟာဒက်ပ်အထိ အဆင်ပြေသည်။

သူက လိုက်လျောညီထွေ ရှိသော်လည်း ဆုံးဖြတ်ရာတွင်မူ ပြတ်သား ၏။ ၁၉၉၉-ခုနှစ်က သူက ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်။ သြဇာကြီးမားသည့် ဟိန္ဒူ အယူသည်း ဘီဂျေပီပါတီရဲ့ သြဇာအာဏာ ပူဖောင်းကြီးကို သူ ဖောက်ခွဲ လိုက်သည့်ဖြစ်ရပ်။

ဟူတလီက အစ်ဒ်ဂါးဟားမေဒန်တွင် အလံတင်ပွဲ အခမ်းအနား ကျင်းပခြင်းနှင့် ပတ်သက်လို့ မပြေမလည်ဖြစ်သည်ကို သူ ရှင်းပေးလိုက်သည်။ သူ့ပြည်နယ်တွင်းမှ ပါတီဥက္ကဋ္ဌ စီအမ်အီဘရာဟင်မ်နှင့်အတူ ဒေသခံ မူစလင် ဘာသာဝင်များအား ‘မေဒန်’ မှာ နိုင်ငံတော်အလံ လွှင့်တင်ဖို့ စည်းရုံးခဲ့သည်။

ဂေါဒက

“အလုပ်လုပ်ရင် ပြတ်သားဖို့ လိုတယ်”

ဟု ပြောသည်။

သို့သော် သူ့ပြည်နယ်မှ လူအချို့က သူ့အား

“ရွှေမျိုးညာတကာတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ဘက်လိုက်သူ” ဟု ပြောသည်။
ထိုအကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်၍

“ဒါဟာ စွပ်စွဲချက်ပါ။ ဒါဟာ ကျွန်တော့်သားတွေနဲ့လဲ ပတ်သက်တယ်။
သူတို့က နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ ဝင်နေပြီ။ တစ်ယောက်က ဟိုလီနာပူစီမှာ
တစ်ယောက်က ပါလီမန်အမတ်၊ သူတို့နိုင်ငံရေးထဲ ဝင်တာ သူတို့ဆန္ဒနဲ့သူတို့
ဝင်တာ။ ကျွန်တော် မတိုက်တွန်းဘူး။ နောက်ကွယ်က ကြိုးကိုင်ဖို့ ဆိုတာလဲ
စိတ်တောင် မကူးဘူး” ဟု သူက ရှင်းသည်။

နောက်တစ်ခုက ဂေါဒကို ‘ဇာတ်ခွဲရေးဝါဒီ’ လို့ နှစ်အတော်ကြာက
စွပ်စွဲဝေဖန်ခဲ့တဲ့ကိစ္စ။ ဂေါဒက ပြုံးသည်။

“လူဆိုတာ ဒီလိုပါပဲ။ ကျုပ်ကို အမျိုးမျိုး စွပ်စွဲကြတာ၊ လူမျိုးစုအရေးထက်
ပိုမကြည့်သူ။ လာဘ်စားသူ စုံတကာကို စေလို့။ ဒါပေမယ့် ဘာမှ
လက်ဆုတ်လက်ကိုင် မပြနိုင်ဘူး။ သိပ်ရယ်ဖို့ ကောင်းတယ်၊ ကျုပ် အရေ
ထူပါတယ်”

ဟုပြောသည်။

(၃)

ဂေါဒကို ပို၍ ထင်ရှားစေသည်က ‘ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၊ ဒါဗီဒ်မြို့’ ခွဲ
ကျင်းပတဲ့ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်ခွင့် ရခဲ့၍ဖြစ်သည်။

“ဒီအစည်းအဝေးမျိုးကို ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ကျုပ်တစ်ယောက်ထဲ
တက်ခွင့်ရခဲ့တာ။ ဒီအခွင့်အရေးကြောင့်ပဲ ကျုပ် နိုင်ငံရပ်ခြားမှာ ထင်ပေါ်ခဲ့
တာလေ”

ဟု သူက ပြော၏။

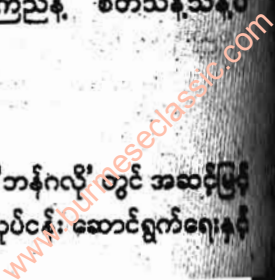
ထို့အတူ သူက-

“ကျုပ်က အလုပ်တစ်ခုကို ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ စိတ်သန့်သန့်ပဲ
လုပ်တယ်”

ဟု အမြဲပြောသည်။

ပြီးတော့ သူက ပြတ်သားသူ။

ဘာနာတာကာပြည်နယ်၏ မြို့တော်ဖြစ်သည့် ‘ဘန်ဂလို’ တွင် အဆင့်မြင့်
နည်းပညာဆိုင်ရာ သတင်းပြန်ကြားရေး နည်းပညာလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရေးနှင့်

စပ်လျဉ်း၍ ဒေဗီဂေါဒ စင်္ကာပူနိုင်ငံသို့ လေ့လာရေး သွားခဲ့သေးသည်။

“ကျုပ်နဲ့ ကျုပ်ပါတီက သဘောထား အတူတူပဲ၊ ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုးမယ်”

ဟု ပြောသည်။ သူ့ပြည်နယ်တွင် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများဖြစ်သည့် ဘာဂီလ်နဲ့ ကင်တာကီ အသားကြော်ထုတ်တဲ့ ကုမ္ပဏီကို ဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။

“ကျွန်တော့်သဘောက ရှင်းရှင်းလေးပါ။ နိုင်ငံစုံက ကုမ္ပဏီကြီးတွေ ပြည်နယ်မှာလာပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဒီပြည်နယ် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတယ်ဆိုရင် ပြည်နယ်ကလူတွေ သိက္ခာကျတယ်။ လာရင် ကိုယ့်စွမ်းကိုယ်စ နည်းပြီး ရေသာခိုစိတ် များလာမယ်။ ဒါကြောင့် ‘ကျုပ်ဆန့်ကျင်ခဲ့တယ်’”

ဟု သူက ပြောသည်။

သူက ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စနှင့် ကြီးစားမှုကို လိုလားသူ။

သူက နိုင်ငံရေးတွင် အတွေ့အကြုံရင့်နေပြီ။ သူ၏ နိုင်ငံရေးသားဘဝက ၁၉၆၂-ခုနှစ်။ ၁၉၈၀-ပြည့်နှစ် နောက်ပိုင်းတွင်မူ သူသည် နိုင်ငံရေးအတွေ့အကြုံ ရင့်လာ၏။ ၁၉၈၉-ခုနှစ်တွင်မူ ‘ဂျာနာတာဒါးလ်’ ပါတီအစိုးရအဖွဲ့မှ ထွက်သည်။ ဂျာနာတာ ပါတီသို့ ဝင်သည်။

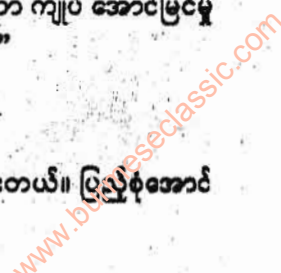
ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရွှံ့၏။ ၁၉၉၁-ခုနှစ်တွင်မူ အောက်လွှတ်တော် စရွေးကောက်ပွဲဝင်ပြိုင်ရာ အင်္ဂါစင်ဂျေပီပါတီ ကိုယ်စားလှယ်တဖြစ်လဲ အနည်းငယ်နှင့် အနိုင်ရ၏။ ပါလီမန်အမတ်အဖြစ် (၃)နှစ်ခန့် ကျင်လည် လာတော့ သူ အတွေ့အကြုံ ရလာသည်။

“ဒါဟာ ကျုပ်အတွက် ရလာဒ်ပဲ။ ကျုပ်နိုင်ငံရေးသမား ပီသလာတယ်။ မသင့်မြတ်သူတွေနဲ့လဲ သင့်မြတ်လာတယ်။ ၁၉၉၃-မှာ ကျုပ် ဂျာနာတာ ဒါးလ်ပါတီ (ဂျေဒီ)ကို ပြန်ဝင်ပြီး နှိုးဆော်ခဲ့တယ်။ ဒါဟာ ကျုပ် အောင်မြင်မှု အစပဲ။ ပြောရရင် ကြီးစားမှုနဲ့ တည်ငြိမ်မှု ရလာဒ်ပဲ”

ဟု သူက ဖွင့်ဟသည်။

ခုတော့ သူဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

“ဒါပေမယ့် ကျုပ်မှာ လိုအပ်ချက်တွေ ရှိနေသေးတယ်။ ပြည့်စုံအောင်

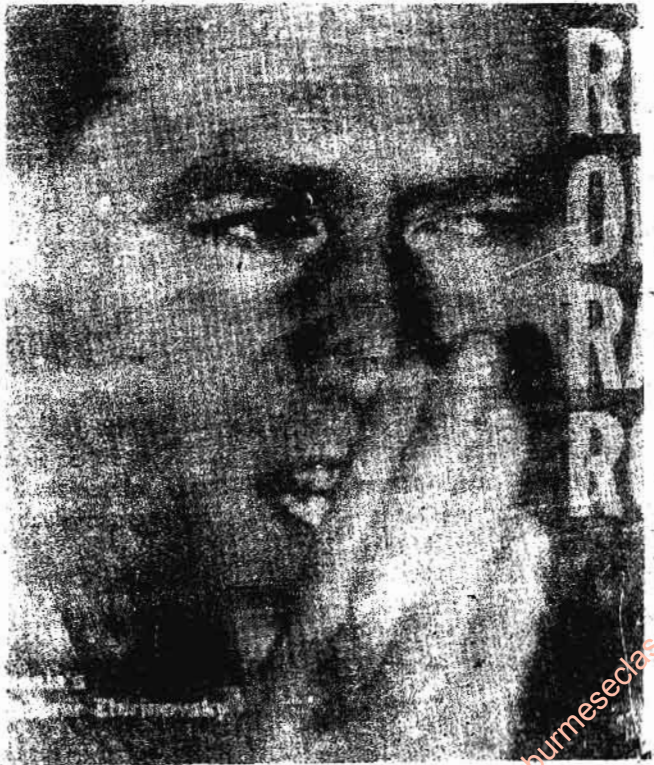

ကြီးစားရဦးမယ်။ ကျုပ်မှာ ယုံကြည်ချက်၊ ကြီးစားမှုနဲ့ စေတနာအပြည့် ရှိတယ်လေ။ ဒါတွေဟာ အားပဲ။ အောင်မြင်မယ်လို့ ကျုပ် ယုံကြည်တယ်။

စာကိုး
India Today, June, 15, 1996

နိုင်ရင်နော့စကီး (ရုရှား)
သို့မဟုတ်
ကမ္ဘာကြီးကို တုန်ခါသွားစေသူ

ဇိုင်ရင်နော့စကီး (ရုရှား)
သို့မဟုတ်
ကမ္ဘာကြီးကို တုန်ခါသွားစေသူ

(၁)

ရွေးကောက်ပွဲအပြီးတွင် ရုရှားသမ္မတ ယိုလ်ဆင်ပင် ဇိုင်ရင်နော့စကီး
ကြောင့် တုန်လှုပ်သွားရသည်။ တကယ်ဆို ယိုလ်ဆင်သာ မဟုတ်
တစ်ကမ္ဘာလုံးပါ တုန်လှုပ်ခြောက်ခြားသွားစေခဲ့သည်ဟုဆိုလျှင် ပိုမှန်မည်။

ဇိုင်ရင်နော့စကီးအား လူအများက 'အပြောကြီးသူ၊ လေလုံးထွားသူ' ဟု
ကင်မွမ်းတပ်သည်။ ယိုလ်ဆင်ကမူ-

"သူဟာ တကယ့်ကို ခြိမ်းခြောက်သူပဲ။ သူ့စကားတွေမှာ ခြိမ်းခြောက်မှု
တွေ ပါသလို စစ်လှုံ့ဆော်မှုတွေ ပါတယ်"

ဟု ပြောသည်။

စင်စစ်မူ သည်မျှမက။ ဇိုင်ရင်နော့စကီးက လူမျိုးရေး မုန်းတီးမှု၊
ဘာသာရေး ထုတ်ဖော်မှုတွေ ထုံမွမ်းနေသည်။ ဒါတင်လားဆိုတော့ မဟုတ်ရသေး။
နိုင်ငံခြားသားတွေကို မောင်းထုတ်ရမယ်တဲ့။ နယ်မြေချဲ့ထွင်ရေး၊ နယ်မြေ
သိမ်းဆည်းရေး၊ တောင်းဆိုရေးတွေ ပါ၏။

သူ့ကို အကဲခပ်သမားများက 'အယူအဆ ပြင်းထန်သူ' ဟု ဆိုသည်။

သူကမူ-

“ဒါဟာ မျိုးချစ်စိတ်ပဲ”

ဟု ဆို၏။

အမှန်တော့မူ ဇိုင်ရင်နော့စကီး ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ခဲ့စဉ်ကပင် မဟာ ရုရှား အင်ပါရာကြီး ပြန်လည်ထူထောင်ရမည် ဟူသော ကြွေးကြော်ချက် ရှိသည်။

“ကျုပ်ရင်ထဲမှာ အမြဲတန်း ရှိနေတဲ့ဆန္ဒက ရုရှားနိုင်ငံရဲ့ လက်ရှိ နယ်နိမိတ်ကို တိုးချဲ့ဖို့ပဲ” ဟု အမြဲပြောသည်။

“ကျုပ်တို့ ရုရှားကို အပိုင်စီးမယ်ဆိုတဲ့ လူတွေကို ကျုပ်က အနုမြူဗုံးအလုံး (၁၀၀) နဲ့ ချေမှုန်းဖို့ အသင့်ပဲ”

ဟုလည်း ခပ်မိုက်မိုက် ချိမ်းချောက်ကြေငြာခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် အချို့က သူ့ကို စကားကို မဆင်မခြင်ပြောသူ၊ ရာဇပုရိယာယ် မကြွယ်သူဟု ပြောသည်။

သူကမူ-

“ကျုပ်က နိုင်ငံကို ချစ်တယ်၊ နိုင်ငံအကျိုးရှိမယ်ဆိုရင် ဘာမဆို လုပ်ဖို့ ဝန်မလေးဘူး”

ဟု အပြတ်ကြေငြာခဲ့၏။

“ကျုပ်တို့နိုင်ငံရဲ့ ပြည်တွင်းရေးကို ကျုပ်တို့ ပြည်သူတွေပဲ ဖြေရှင်းမယ်။ ဘယ်သူမှ ကြားဝင်စရာ မလိုဘူး။ ကြားဝင်သူဟာ ရန်သူပဲ။ ဒီလူတွေကို လက်တုန့်ပြန်ဖို့ အသင့်ပဲ”

ဟု ပြောသည်။

(၂)

ဇိုင်ရင်နော့စကီး အပြောကြမ်းလွန်းသဖြင့် ဂျာမနီနှင့် ပြဿနာ တက်ခဲ့ဖူးသည်။ သူ၏ နှုတ်သရမ်းမှုကလည်း လွန်လှ၏။

“ဂျာမနီက ကျုပ်တို့ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်စွက်မယ်ဆိုရင် ဂျာမနီနိုင်ငံဟာ ဟီရိုရှီးမားနဲ့ နာဂါစကီနဲ့ ချာနီဘိုင်လ်တို့လို အဖြစ်မျိုးနဲ့ ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မယ်”

ဟု ပြောသည်။

ထို့ကြောင့် ဇိုင်ရင်နော့စကီး ဂျာမနီနိုင်ငံသို့ ပြည်ငွေခွင့် မရခဲ့။

ယင်းသမိုင်း သူ ဒေါသပုန်ထခဲ့သည်။ သူက -

“ဂျာမနီကို တတိယကမ္ဘာစစ်တစ်ရပ်ဖြင့် အမှုန်ချေပစ်မည်”

ဟု ခြိမ်းခြောက်သည်။

ထိုအခါ ဂျာမနီကလည်း

“ရုရှား၏ပြည်တွင်းရေးကို ဂျပန်က ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လာမည် ဆိုလျှင် နျူးကလီးယားဗုံးဖြင့် အပြတ်ရှင်းမည်”

ဟု တုန်ပြန်၏။ တကယ်ကို ရယ်စရာကောင်းတဲ့အဖြစ်။

ဇိုင်ရင်နေရာစကားကမူ-

“ကျုပ်နိုင်ငံကို ပြဿနာလုပ်လို့ကတော့ ကျုပ် အနုမြူဗုံးသုံးဖို့ ဝန်မလေးဘူး”

ဟုဆို၏။

သူက စကားကို မဆင်မခြင် ပြောသလို အလွန်အကျွံလည်းပြော၏။ သူက ဘယ်သူ့မျက်နှာမှ မထောက်။ ဘယ်သူ့ကိုမှ မကြောက်သူ။ တကယ်ကို ထူးဆန်းသည့်သူ။

ကမ္ဘာစာနယ်ဇင်းများကမူ-

“ရုရှားစီးပွားရေးကပ်ဆိုက်နေချိန်တွင် ခေါင်းဆောင်အပြောင်းအလဲကို ရည်ရွယ်ပြီး ဇိုင်ရင်နေရာစကားကို မဲပေးခြင်းဖြစ်သည်”

ဟု ရေးသား၏။

အနောက်နိုင်ငံ စာနယ်ဇင်းများကမူ ဇိုင်ရင်နေရာစကားအား ‘အန္တရာယ် များသော ဖက်ဆစ်ဝါဒီ’ ဟု ဝေဖန်၏။

ထို့အတူ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ပြည်သူ့စိတ်ကြိုက် ပါတီခေါင်းဆောင် ‘ယေဂါရိုက်ဒါ’က -

“ရုရှားမှာ ဇိုင်ရင်ပါတီ အနိုင်ရလာတာက ရုရှားပါလီမန်ထဲကို စစ်ဝါဒီ ဝင်ရောက်လာခြင်းနဲ့ အတူတူပဲ”

ဟု ဝေဖန်၏။ ရိုက်ဒါစကားက ဇိုင်ရင်သည် စစ်ကို ကိုယ်စားပြုသူဟု ဆိုရမည်။

သူ့အား ‘ဟစ်တလာ’ ဟု ခေါ်၏။ သူ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် ‘ဒိုက်ဒါ’ ထံမှ အသရေပျက်မှု လျော်ကြေးငွေ ဒေါ်လာ ၈၃၀၀၀ ရသင့်ကြောင်း တရားစွဲခဲ့၏။

ရွေးကောက်ပွဲကာလက ရုရှားသို့ အလည်ရောက်လာသည့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ ဒုတိယသမ္မတ 'အယ်လ်ဂိုး'က-

“ဇိုင်ရင်နော့စကီးရဲ့ အစွန်းရောက် အယူအဆတွေဟာ ကဲ့ရဲ့ ရှုံ့ချရမယ့်အမြင်တွေသာ ဖြစ်တယ်” ဟု ဝေဖန်၏။

ဇိုင်ရင်နော့စကီးကလဲ အမေရိကန်က ကမ္ဘာကို အကျိုးပြုတာဆိုလို့ 'ချူးဝင်းဂမ်း' (Chewing Gum) နဲ့ အေအိုင်ဒီအက်စ်ပဲ ရှိတယ်” ဟု တုန့်ပြန်၏။

ထိုအတူ သူက -

“အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အနေနဲ့ လုပ်သင့်တာက အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အလယ်ဗဟိုမှာ မာတင်လူသာကင်း သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ရမယ်။ နိုင်ငံရဲ့ သမ္မတအဖြစ် ခိုက်ကယ်ဂျက်ဆင်ကို စဉ်းစားရမယ်”

ဟု သူက သရော်၏။

(၃)

“သူက လူထူးလူဆန်းပဲ”

ဟု အကဲခပ်သူတွေက ပြောသည်။ ဤသို့ ပြောရသည်မှာလည်း အကြောင်းရှိသည်။ သူက ရုရှားပြည်သူတို့ စီးပွားရေး အကြပ်အတည်းကို စီးစည်းခံနေရကြောင်း သိပင်သိငြားသော်လည်း သူက စီးပွားရေး၊ မြို့ပြင် ပြောင်းလဲမှုကို မည်သို့မည်ပုံ လုပ်ရမည်ကို တစ်ခွန်းတစ်ပါဒမျှ မပြော။

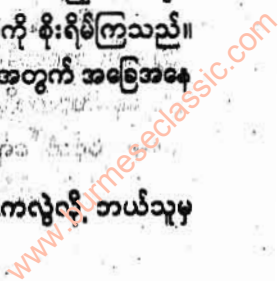
“ကျုပ်က ကွန်မြူနစ်ကို ဆန့်ကျင်သလို အရင်းရှင်ကို မုန်းတယ်။ ကျုပ် ကတိပြုနိုင်တာက တိုင်းပြည်ဝင်ငွေတိုးဖို့ လက်နက် ထုတ်မယ်။ ကမ္ဘာကို ရောင်းမယ်။ တိုင်းပြည် ဝင်ငွေ တိုးရင် ပြည်သူတွေရဲ့ လူနေမှု အဆင့်အတန်းလဲ မြင့်မားလာမှာပဲ”

ဟု သူက ပြောသည်။ သူ့စကားများက ဖျားနိုင်လောက်သည့်စကားများ ဖြစ်သည်။ အချို့က ဇိုင်ရင်နော့စကီး အာဏာ ရလာမည်ကို စိုးရိမ်ကြသည်။

“၁၉၉၆-ခုနှစ်မှာ ယုလ်ဆင် ဝင်မပြိုင်တော့ရင် ကျုပ်အတွက် အခြေအနေ ကောင်းပဲ”

ဟု သူက ပြောသည်။

“ဒီရွေးကောက်ပွဲမှာ ကျွန်တော်နိုင်မယ်၊ ကျွန်တော်ကလွဲလို့ ဘယ်သူမှ

မဖြစ်နိုင်ဘူး”

လေ့လာအကဲခပ်သူများကလည်း ၁၉၉၆ ရွေးကောက်ပွဲတွင် သူ့အတွက် အလားအလာကောင်းသည်ဟု ဟောကိန်းထုတ်ကြ၏။

စင်စစ်မူ သူ့က မထင်မရှားဘဝမှ လောက်လောက်လားလား နိုင်ငံရေးသမား ဖြစ်လာသူပင်။

“သူ့အောင်မြင်မှုက မျက်လှည့်ပြသလိုပဲ”

ဟု အချို့က ပြောသည်။

အရင်က သူ့က ရှေ့နေတစ်ဦးပင်။

သူ့အသက်က (၄၇)နှစ်သာ ရှိသေးသော်လည်း သူ့က တူရကီ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်နှင့် ဂျာမန်ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်သူဖြစ်၏။

“ကျုပ် ငယ်ငယ်က အရမ်း ဆင်းရဲတယ်။ ကျေးရွာ ဘုံရိပ်သာမှာ နေခဲ့ရတာ ကျုပ် တစ်နှစ်သားအရွယ်မှာ ကျုပ်အဖေ ဆုံးခဲ့တာ”

ဟု ပြောပြသည်။ ဖခင်ဖြစ်သူ ဂျူးဖြစ်ကြောင်း ပြောလျှင် သူ့က ခါးသည်းစွာ ညင်းသည်။ သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ (The Fine March South) တွင်-

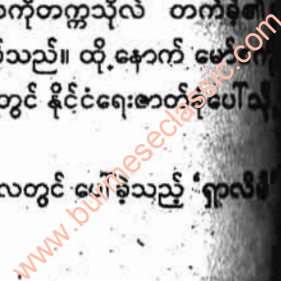
“မိခင်က လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ ကော်ဖီဆိုင်များတွင် အလုပ်လုပ်ရသူ သူ ကြီးပြင်းခဲ့သည်။ ” ဟု ဖော်ပြ၏။

ထို့အတူ-

“ကျုပ်ငယ်ဘဝက မေတ္တာငတ်ခဲ့တယ်။ ချီးမွမ်းတာ မခံခဲ့ရဘူး။ မရှိခဲ့ဘူး။ ကျောင်းမှာအိမ်မှာအမြဲတန်း အပြစ်တင်ခံခဲ့ရတာ။ အောင်မြင်မှုဆိုတာ ဘာမှန်းကို မသိခဲ့ဘူး။ ကျုပ်ဟာ တကယ့်အပယ်ခံ”

ဟု သူ့က ဖွင့်ဟသည်။ သူ့က မော်စကိုတက္ကသိုလ် တက်ခဲ့၏ ဘွဲ့ရပြီး တူရကီနိုင်ငံတွင် စကားပြန်အလုပ် လုပ်သည်။ ထို့နောက် မော်စကို ရှေ့နေလောကသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၉-ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံပေါ်သို့ မမျှော်လင့်ဘဲ ရောက်ခဲ့သူ။

“ဂူလတ်စ်နော့ (Glasnat) ရှေးဦးပိုင်းကာလတွင် ပေါ်ခဲ့သည့် ‘ရှာလီ’

(Sharlom)ခေါ် ဂျူးယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့အစည်း၌ ခိုင်ရင်နော့စကီး ပါဝင်ခဲ့ဖူးသည် ဟု စွပ်စွဲချက်ကြောင့် သူ့ အတော်ဒေါပွသွားသည်။

“အလကား ပေါက်ပန်းစေး စကားတွေပဲ၊ မဟုတ်တာတွေ ပြောတယ်။ ကျုပ်အမေက ရုရှား၊ ကျုပ်အဖေလဲ ရုရှား၊ ကျုပ်မိန်းမလဲ ရုရှား၊ ကျုပ်လဲ ရုရှား။ ကျုပ်မိသားစုအားလုံးက ရုရှားစစ်စစ်တွေ”

ဟု ပြောသည်။

“ကျုပ်ဟာ ဂျူးလူမျိုး ဆန့်ကျင်ရေးသမား မဟုတ်ပေမယ့် ‘ဇီယွန်ဝါဒ’ ဆိုတဲ့ ပါလက်စတိုင်းဒေသမှာ ရဟူဒီနိုင်ငံကြီး တည်ထောင်တာကို ကျုပ် ဆန့်ကျင်တယ်”

ဟု ပြောသည်။

ထိုအတူ-

“ကျုပ် ဘယ်တုန်းကမှ ကွန်မြူနစ် အဖြစ် မခံယူခဲ့ဘူး”

ဟုပြောသည်။

သူ့ကို လိုလားသူများကမူ သူဟာ ‘ပွင့်လင်းရဲရင့်သူ’ ဟု ဆို၏။ သူကလဲရှင်းသည်။

“ကျုပ်ဟာ အမျိုးကို ချစ်သူ၊ နိုင်ငံကို ချစ်သူ၊ ကျုပ်နှလုံးသားမှာ မျိုးချစ်စိတ်ပဲ ရှိတယ်။ ကျုပ်နိုင်ငံ၊ ကျုပ်လူမျိုးအတွက် ဘာမဆို လုပ်ရမယ်” ဟု ရဲရဲတောက် ပြောသည်။

ဟွန်ဆန် (ကမ္ဘောဒီးယား)

သို့ မဟုတ်

ဇွေးရိုးခွဲကို ဝှန်သူ

ဟွန်ဆန် (ကမ္ဘောဒီးယား)

သို့မဟုတ်

ရှေးရိုးစွဲကိုစွန့်သူ

(၁)

ဟွန်ဆန်သည် ကမ္ဘောဒီးယား ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်၏။ ကမ္ဘောဒီးယား နိုင်ငံရေးလောကတွင် ထိပ်ဆုံးမှ နေရာယူထားသူ။ ယခု သူက ကမ္ဘောဒီးယားကို အပိုင်သိမ်းနိုင်ခဲ့ပြီ။

၁၉၇၀-ပြည့်နှစ်တွင် ကျောင်းမှထွက်ပြီး လက်ဝဲတော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့၏။ အသက် ၂၇-နှစ်အရွယ်တွင် ဗီယက်နမ် စားပေးသည့် အစိုးရအဖွဲ့တွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဖြစ်လာသည်။ ၁၉၉၀-ပြည့်လွန်နှစ်တွင် ဟွန်ဆန်ပက်ပါတီခေါင်းဆောင် မင်းသား နာရာရစ်နှင့်အတူ ပူးတွဲဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာပြီး ၁၉၉၇-ခုနှစ်တွင် တစ်ဦးတည်း ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူသည်။

သူက ထူးခြားသူ။

* * *

ကမ္ဘောဒီးယားမှာ အဂတိလိုက်စားမှုတွေ၊ ခြစားမှုတွေ များနေတာ လိမ်စရာ မလိုဘူး။ ဒါကို ကျွန်တော် နှိမ်နင်းနေတယ်။ ပြီးတော့ လူမုန့်တဲ ဝန်ထမ်းအင်အား ပြထားတာတွေလဲ ရှိတယ်။ ဒီပြဿနာတွေကိုလည်း

ကျွန်တော်ဖြေရှင်းမှာပဲ။ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူကိစ္စ ပပျောက်အောင် ဆုပေးဒဏ်ပေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးမယ်။ ပြီးတော့ အရာရာ စည်းကမ်းတကျရှိအောင် လဲ ကျွန်တော် ကြိုးစားမှာပါ”

သူက ကမ္ဘောဒီးယား၏ ခေါင်းဆောင်။ ထို့ကြောင့် အားလုံး သူ့မှာ တာဝန်ရှိသည်ကို သူ သိသည်။ အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင်လည်း နည်းလမ်းမျိုးစုံနဲ့ သူ ကြိုးစားနေဆဲ။

သူက ကြိုးစားသော်လည်း သူ့တွင် ပြဿနာတစ်ခုရှိသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က ပြဿနာ။ သူ့ပါတီနှင့် မင်းသား နာရာရစ်တို့ပါတီ ပူးတွဲတာဝန်ယူရင် အကွဲအပြဲတွေဖြစ်သည်။ သူက မင်းသား နာရာရစ်ပါတီမှ ခေါင်းဆောင်အချို့ကို သတ်ဖို့ အမိန့် ပေးသည့်ကိစ္စပင်။

သူ့အဖို့ ဒီအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်မကောင်း။

“ဒီကိစ္စက စိတ်မကောင်းစရာပဲ။ တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ တိုက်ပွဲဖြစ်ချိန်မှာတော့ ဘယ်သူ့အသက်မှ အာမ၊ မခံနိုင်ဘူး။ ဒီတုန်းက ကျုပ်အမေတောင် နံရိုး သုံးချောင်း ကျိုးသွားတာ။ ကျည်ဆံဆိုတာ မျက်စိ မရှိဘူးလေ (ပြောရင်း ပြုံးသည်) ခင်ဗျားတို့ စဉ်းစားရမှာကတော့ ကျုပ်သာ သတ်ခိုင်းခဲ့ရင် ကမ္ဘောဒီးယားမှာ မင်းသားရဲ့ ဟွန်ဆင်ပက်ပါတီဝင်ဆိုတာ ရှိမှစမဟုတ်ဘူး ဟု ပြောသည်။

(၂)

သူက ပြုံးသည်။ သူက နည်းယူ လိုက်နာခဲ့သူ။

“လူတိုင်းမှာ နှစ်သက်တဲ့ခေါင်းဆောင်ဆိုတာ ရှိတယ်။ သူတို့ဆီက ပညာတွေ ရခဲ့တယ်။ တစ်ယောက်ကတော့ သေသွားပြီ။ သူက လာဘ် ဝန်ကြီးချုပ်နဲ့ ပါတီခေါင်းဆောင် ‘ခေဆွန်ဗွန်ဒီဟိန်း’၊ တစ်ယောက်က မလေးရှားဝန်ကြီးချုပ် ‘ဒေါက်တာမဟာသီယာမိုဟာမက်’။ ဟေဆွန်ဗွန်ဒီဟိန်း ဆီက သူ့ဘက်ကိုယ့်ဘက် မျှမျှတတ လုပ်ပေးနိုင်တဲ့ အရည်အချင်း၊ လယ်ယာကဏ္ဍကို အလေးထားတတ်မှု၊ သူတို့ ပေးတဲ့ပညာတွေနဲ့ ကျွန်တော် ကမ္ဘောဒီးယားကို အလှဆင်လာတာ”

ဟု ရှင်းပြသလို ခေတ္တစဉ်းစားပြီး “တောင်ကိုရီးယားက သမ္မတ ကင်ဒေးချဲ့ကိုလည်း လေးစားတယ်။ သူက အရင်အရိုးရလက်ထက်မှာ

အတိုက်အခံဘဝနဲ့ မကြာခဏ အရေးယူတာ ခံရပြီး ၁၉၈၀-ပြည့်နှစ် တုန်းက ပုန်ကန်မှုနဲ့ ထောင်ဒဏ်တောင် အပြစ်ပေးခံရတယ်။ ဒါပေမယ့် ၁၉၉၈-ခုနှစ်မှာ သူ အာဏာရတော့ ဘယ်သူ့ကိုမှ ပြန်လက်စားမချေဘူး။ လူတိုင်းသူ့လက်အောက်မှာ အေးအေးချမ်းချမ်း နေနိုင်တယ်။ ဒီအချက်ဟာ မှန်တယ်။ လေးစား အတုယူရမယ်လို့ ခံစားရတယ်။ ခု ကျွန်တော် အာဏာ ရလာတော့လည်း ဘယ်သူ့ကိုမှ လက်စား မချေဘူး။ ဒါဟာ သူ့ဆီက ရတဲ့ ပညာပဲ”

ဟုတ်သည်။

ဒါက သူ၏ အမှန်တရားဟု ပြည်သူတွေက ဆိုသည်။ အချို့က သူ့ညီမဝမ်းကွဲတွေကို သတ်သည်။ ခမာနီခေါင်းဆောင် ‘ဂဲပေါက်’ ကို ပင် သူလက်စားမချေဟု ပြော၏။

သူက အပြစ်မြင်သည့်အလုပ်ကို ဘယ်တုန်းကမှ မလုပ်ပါ။ အကောင်းကို ပြောတတ်သော်လည်း အဆိုးကို မေးလျှင်မူ သူက-

“တကယ်တော့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တိုင်းဟာ နိုင်ငံကို ကောင်းစေချင် ကြတာပဲ။ လုပ်ရင် မှားတာပဲ ရှိတယ်။ ဒါဟာ စေတနာအမှားပဲ။ အပြစ် ယူသင့်သလား။ အင်ဒိုနီးရှားကို ကြည့်။ အရှင်က ဆူဟာတို ကောင်းတယ် ပြောတယ်။ နောက် မကောင်းဘူးတဲ့။ တကယ်တော့ လူတွေဟာ ချီးကျူးတတ်ပြီး ရှုံ့ချတတ်တယ်”

ဟုဖြေသည်။

သို့နယ်ပင် သူက “ဒီကနေ့ခေါင်းဆောင်တွေ အာဏာဆက်ဆက်ယူနေ ကြတာ ပြည်သူတွေ တွန်းပို့လို့ပဲ”

ဟု ပြောသည်။

“ပြောရရင် လူတွေဟာ အပြစ်ပေးမှာ၊ ငြိုငြင်မှာ စိုးတယ်။ ဒါကြောင့် အပြစ်လွတ်တဲ့ကိစ္စတွေ လုပ်တယ်။ လုပ်ရင် မှားတာပဲ။ တကယ်တော့ လူ့အလိုကို ဘယ်သူမှ မလိုက်နိုင်ပါဘူး”

ဟု ပြောသည်။

(၃)

သူ့ကို ကမ္ဘောဒီးယားပြည်သူတွေက ‘သက်တန်းရှည်သောခေါင်းဆောင်’

မှန်သည်။

သူက ကမ္ဘောဒီးယားမှ (၂၂)မျှ ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်အဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့မှာ ထူးခြားသည့်အရည်အချင်း ရှိသည်ဟု ပြောသည်။

သူကမူ-

“ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ဖို့အတွက် အဓိက လိုအပ်ချက်က ခိုင်ခိုင်မာမာ ပြတ်ပြတ်သားသား လုပ်နိုင်ဖို့ပဲ။ ဒီလို မလုပ်နိုင်ရင် ရေရှည်မှာ မလွယ်ဘူး။ ကျွန်တော် ဒီတိုင်းပြည်ကို ရေရှည်အုပ်ချုပ်နိုင်တာ ကျွန်တော်ဟာ ဒီတိုင်းပြည်မှာ မွေးသူဖြစ်လို့၊ ဒီတိုင်းပြည်က အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို နားလည်လို့ပဲ”

ဟု ပြောသည်။ ထို့အတူ သူက-

“ကျွန်တော်ကိုယ်ကျွန်တော် ရှေးရိုးစွဲ အဖြစ်မခံဘူး။ အမြဲတန်း လေ့လာသုံးသပ်နိုင်ဖို့၊ သုတေသန လုပ်နိုင်ဖို့ မျက်စေ့ရော၊ နားရော၊ စိတ်ရော ဖွင့်ထားတယ်” တဲ့။

ပြီးတော့-

“ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ရှေးရိုးစွဲမဖြစ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ ရှေးရိုးစွဲဖြစ်ရင် ခေတ်နောက်ကျသွားပြီလို့သာ မှတ်တော့။ ဒါဆို ဘယ်မှာ ကမ္ဘာနဲ့ ရင်ဘောင်တန်း လိုက်နိုင်တော့မလဲ။ ဒီလို အမှီမလိုက်နိုင်ရင် တိုးတက်မှု အနောက်အယွက်ဖြစ်ပြီ”

ဟုပြော၏။

သူက-

“လူအရင်းအမြစ်ကို လေ့ကျင့်ဖို့ဆိုတဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်ကိုယ်ကျွန်တော် လေ့ကျင့်ဖို့လဲ အမြဲသတိထားတယ် မမေ့ဘူး”

ဟုပြောသည်။

စာကိုး

Feer 10, May, 2001

ဂလိုရိယာမကာပါဂယ်လ်အာဂိုယို (ဖိလစ်ပိုင်)

သို့ မဟုတ်

အနာဂတ်ပန်တီးရှင်

ဂလိုရီယာမကာပါကယ်လ်အာရီယို (ဖိလစ်ပိုင်)

သို့မဟုတ်

အနာဂတ်ပန်တီးရှင်

(၁)

သူ။

ဂလိုရီယာမကာပါကယ်လ် အာရီယို။

သူက ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ သမ္မတ။

သူက နနယ်သောရုပ်သွင်နှင့် ပြုံးရွှင်စွာ နေတတ်သူ။ သို့သော် သူက ရဲရင့်ပြတ်သား၍ ပွင့်လင်းသူ။

“ကျွန်မက ငယ်ငယ်ကတည်းက ‘မာဂရက်သက်ချာ’ တို့ ‘ဂိုလ်ဒါ မေယာ’ တို့ကို အားကျမိတာ။ သမိုင်းနဲ့ ချီပြောရရင် ကြီးကျယ်တယ်လို့ ထင်မလားပဲ။ ဒါက ကိုစွမရှိပါဘူး။ စိတ်ထဲရှိတာ ပြောရရင် ကျွန်မက ပထမမြောက်အယ်လီဇဘက်ဘုရင်မကြီးကို အရမ်းအားကျခဲ့တာ၊ သူ့လို ဖြစ်ချင်ခဲ့တာ”

ဟုသူက ပြောသည်။ သို့တစေ အာရီယိုသမ္မတဖြစ်လာတော့ -

“ဒီကလေးမ သိပ်မလွယ်ဘူး။ သူ့ယောက်ျားနဲ့ လုပ်ရကိုင်ရ ‘ခက်လိမ့်မယ်’ လို့ဝေဖန်ကြသည်။ သူက ပွင့်လင်းပြတ်သားသည်။ အဖွဲ့ကတော့ တမျိုးပဲ။ လုပ်ရတာ ရှိုးတိုရှုန်တန်နိုင်တာ အမှန်ပဲ။ ဒါ လိမ်စရာ

မလိုပါဘူး”

ဟု စကားစသည်။ ထို့နောက်

“ဒါပေမယ့် နောက်ပိုင်းကျတော့လည်း အသားကျသွားတယ်လေ။ တကယ်တော့ ဒါဟာ မဆန်းပါဘူး။ ယောက်ျားသမ္မတဖြစ်ရင် မိန်းမက လူမှုရေးလုပ်ငန်းတွေ လုပ်တယ်။ အဲမိန်းမ သမ္မတဖြစ်တော့လည်း ယောက်ျားက နိုင်ငံအကျိုးရှိတဲ့ လူမှုရေးလုပ်ငန်းတွေ လုပ်တာပဲပေါ့။ မဟုတ်ဘူးလား”

မှန်သည်။ အာရီယို၏ခင်ပွန်းသည်လည်း ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် လူမှုရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်သည်။ သို့သော် အချို့က အမေရိကန်က သမ္မတကတော် ဟီလာရီတို့လုပ်သည့်လူမှုရေးလုပ်ငန်းမျိုး မလုပ်ဟု ပြောကြသည်။ သူက ပြောသည်။

“လူတွေက တကယ်ပဲ ကျွန်မယောက်ျားနဲ့ ဟီလာရီက မတူဘူးလေ။ ဟီလာရီလုပ်တဲ့လုပ်ငန်းတွေ ကျွန်မခင်ပွန်း ဘယ်လုပ်နိုင်မလဲ။ ဒါ့ကြောင့် မတူနိုင်ဘူး။ တူရင်တူရင် မာဂရက်သက်ချာရဲ့ယောက်ျားနဲ့ တူမှာပေါ့။ မဟုတ်တယ်။ ကျွန်မရဲ့ယောက်ျားက မာဂရက်သက်ချာရဲ့ယောက်ျားနဲ့ ပိုတူတယ်”

ဟု ပြောသည်။

စင်စစ် အာရီယိုက ဖိလစ်ပိုင်တွင် ထူးခြားသည့်သမ္မတပင်။ သူက မာလာကာနွန်နန်းတော်တွင်း၌ ကြီးပြင်းခဲ့သူ။ ထို့ကြောင့်တချို့က အစကတည်းက တစ်နေ့သမ္မတဖြစ်ရမည်ဟု မျှော်မှန်းမှု ရှိလိမ့်မည်ဟု ထင်ကြ၏။ သူက ခေါင်းခါသည်။

“ဒါဆို မှားလိမ့်မယ်။ ‘မာလာကာနွန်နန်းတော်တွင်းမှာ ကြီးပြင်း နေသူဖြစ်ပေမယ့် တစ်ခါမှ တစ်နေ့ သမ္မတဖြစ်ရမယ်လို့ စိတ်မကူးခဲ့မိဘူး။ ဤပေမယ့် ၁၉၉၅-ခုနှစ်ကတော့ ကျွန်မဘဝမှာ ထူးခြားတဲ့ခံစားမှု ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ နှစ်က ကျွန်မ အထက်လွှတ်တော်အမတ် အရွေးခံရတယ်လေ။ ဒီမှာ သမ္မတဖြစ်ဖို့ တွေးမိတယ်။ ပြည်သူတွေကလည်း ကျွန်မကို သမ္မတရွေးဖို့ စပြုပြောလာတယ်။ အင်း.....သမ္မတဖြစ်တော့လည်း လုပ်စရာတွေက များမှာပဲ”

ဟု သူက ပြော၏။

(၂)

သူက သမ္မတ။ ထို့ကြောင့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပျက်ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်ကို ဖြေရှင်းဖို့ သူ့တာဝန်ဖြစ်လာ၏။

ပြဿနာတွေက များလှ၏။

ကြောက်စရာလည်းကောင်းပ။

ထို့ကြောင့် အချို့က သူ့ ကြောက်နေမည်၊ စိုးရွံ့နေမည်ဟု ထင်ကြသည်။ သူက အပြုံးမပျက်။

“ကျွန်မက သမ္မတသမီး ဖြစ်ခဲ့လို့ ကျွန်မအဖေ ဖြေရှင်းခဲ့ရတဲ့ ပြဿနာတွေကို မမေ့ဘူး။ ကြောက်စရာကောင်းတာ ကျွန်မ သိတယ်။ တကယ်လဲ သမ္မတ လုပ်ရတာ သိပ်မလွယ်ဘူးလေ။ ကျွန်မတို့ ဖိလစ်ပိုင်မှာ ကြုံတွေ့ရတဲ့ ပြဿနာတွေကလည်း တကယ်ကို ကြောက်ဖို့ကောင်းတာပဲ ဒါတွေကို သိထားတယ်။ ဒါကြောင့် ကြောက်စရာဆိုတဲ့ဝေါဟာရကို ကျွန်မ မသုံးတော့ဘူး။”

ဟု ပြောသည်။ ပြီးလျှင်-

“ကျွန်မက ဖွင့်ထားတဲ့ မျက်လုံးတွေနဲ့ သမ္မတ တာဝန် ယူတာ ဒုတိယသမ္မတဘဝနဲ့လဲ ဒီတာဝန်အချို့ကို ယူခဲ့တာ။ ဒီဘဝဟာ သမ္မတ အကြိုကာလလေ။”

ထို့ကြောင့် အချို့က စိတ်ဖိစီးမှုဒဏ် ခံရမည်။ ဖြေသိမ့်မှု ရှိရမည် ဆိုကြသည်။ သူက မငြင်းခဲ့။

“အလုပ်လုပ်ရင် ပင်ပန်းတာပဲ။ ဒါကြောင့် တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုရင် စိတ်သက်တောင့်သက်သာ နေတယ်။ မိသားစု လုပ်စေချင်တာပဲ လုပ်တယ်။ ကျွန်မခင်ပွန်းက ဂေါက်ရိုက်တယ်။ ကျွန်မလဲ ဂေါက်ရိုက်တယ်။ သူတို့ ရုပ်ရှင်ကြည့်ချင်တယ်ဆိုရင် ကျွန်မလဲ ရုပ်ရှင်ကြည့်တာပဲ။ ဒီမှာ လုပ်ငန်းကိစ္စ ဝင်လာရင်လဲ ပြဿနာ မဟုတ်ဘူး။”

ဟု သူက ပြောသည်။

* * *

သူက သမ္မတဖြစ်လာသည်နှင့် လုပ်သင့်တာလုပ်ရန် စီစဉ်ရသည်။

www.burmeseclassic.com

သူက ဖိလစ်ပိုင်အကြောင်းကို သိသည်။ ဖိလစ်ပိုင်တွင် ဘတ်ဂျက် လိုသည်။ လိုအပ်သည့် ဝင်ငွေကိစ္စကို စဉ်းစားရသည်။

“ဒါဟာ အဓိက ပြဿနာပဲ။ ပထမဆုံး ကျွန်မတို့ အုပ်ချုပ်ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ စဉ်းစားရတယ်။ ဘတ်ဂျက်မှာ နှစ်တို နှစ်ရှည် နှစ်လတ် အပိုင်းခွဲခွဲရတယ်။ နှစ်ရှည်ချည်းလုပ်လို့ မဖြစ်ဘူးလေ။ အဓိက ကျွန်မ အာရုံစိုက်တာကတော့ ဝင်ငွေခွန်ကောက်တဲ့စနစ်ကို ပြောင်းလဲပြုပြင်ဖို့ပဲ”

ထို့ကြောင့် အချို့က ဒီကိစ္စ မလွယ် ဟု ပြောကြသည်။ ဖိလစ်ပိုင် လူဦးရေထဲတွင် လူချမ်းသာများအပိုင်းဖြစ်သည်။ အခွန်ပေးဆောင်ရသော လူများအနေနှင့် အခွန်ကောက်ခံစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ အကြံပြုသည်လည်း ရှိသည်။

“ဒီကိစ္စဟာ စဉ်းစားရမယ့် ပြဿနာပဲ၊ လွယ်မယ်လို့ မထင်ဘူး” ဟု သူက ပြောသည်။

သို့နယ်ပင် အချို့က သည်ပြဿနာကို ကိုင်တွယ်လျှင် အာရိယိုအနေနှင့် ပညာတတ် လူတန်းစားများနှင့် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ရနိုင်သည်ဟု ဝေဖန်ကြသည်။ သူက ပြုံးမြဲ။

“ဒီကိစ္စက သိပ်ပြီး အရေးကြီးခွင်ကျယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်မ နားလည်ထားတာ တစ်ခုရှိတယ်။ ဒီပြဿနာဟာ ပြည်သူ သိတဲ့ပြဿနာ။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတော်မှာ ဘတ်ဂျက် လိုငွေ ပြနေတယ်ဆိုတာကို ပညာတတ်တွေ သိတယ်။ ဒါပေမယ့် ခက်တာက ဒီလူတွေပဲ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မ ဒီလူတွေကို အပြစ်မတင်ပါဘူး။ အခွန်ကောက်တဲ့စနစ်မှန်ရင် အခွန်တွေ အများကြီးရမှာ။ ကျွန်မလက်ထက်မှာ ဒီစနစ် နည်းမှန်လမ်းမှန်ဖြစ်သွားအောင် ကျွန်မ လုပ်ရ ဦးမယ်”

ဟု သူက အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာ ပြောသည်။

စာကိုး

Feer, June, 14, 2001

ဝိုင်ချုပ်ကြီး မူရှာရက်စ် (ပါကစ္စတန်)
သို့မဟုတ်
အကြမ်းဖက်မှုကို မနှစ်သက်သူ

ဝိုင်းချုပ်ကြီး မူရှာရက်ပ် (ပါကစ္စတန်)

သို့မဟုတ်

အကြမ်းဖက်မှုကို မနှစ်သက်သူ

(၁)

ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဆောက်အဦ အကြမ်းဖက်ခံရမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ကမ္ဘာကြီး လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားသည်။ သည်ထဲတွင် ပို၍လှုပ်ရှားခံရသူက သူ။

သူ့နှလုံးသားတွင် နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်မှု တိုက်ဖျက်ရေးနှင့် ပါကစ္စတန် ပါဝင်ရမည်ဟု သူ နားလည်ခဲ့သည်။ သူ့နိုင်ငံထဲတွင် တာလီဘန် လိုလားသူများ ရှိနေသဖြင့် ပြဿနာပင်။

“ကျုပ်ကတော့ အကြမ်းဖက်မှုကို တိုက်ဖျက်ရမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်တယ်” ဟု သူက ပြတ်သားစွာ ပြောသည်။

ထိုနေ့က သူနှင့်အမေရိကန်သမ္မတဘုရားတို့ ဖုန်းနှင့် စကားပြောရ၏။

“ကျုပ် စိတ်မကောင်းတာ အမှန်ပဲ။ လူ့အသက်ပေါင်းများစွာ စုံးရှုံးရတယ်လေ။ ဒါကြောင့် အကြမ်းဖက်မှုကို ရှုံးနိမ့်တယ်။ တိုက်ဖျက်ရမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်တယ်။ အကြမ်းဖက်သမားတွေကို တိုက်ဖျက်ရာမှာ ပါဝင်မယ်လို့ ကျုပ် ပြောခဲ့တယ်”

ဟု စစ်သားပီပီ ပြတ်ပြတ်ပြောသည်။

သို့သော် အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ပူးတွဲ၍ အကြမ်းဖက်သမားများအား နှိမ်နင်းရာတွင်မူသူ့တွင် ကန်သတ်ချက်တွေ ရှိခဲ့၏။

“ကျုပ်ကို အမေရိကန်က အကြမ်းဖက်သမားတွေရဲ့ သတင်းကို မျှဝေပေးဖို့၊ လေကြောင်းပိုင်နက် အသုံးပြုဖို့၊ တပ်ဖွဲ့တွေကို ထောက်ပံ့ကူညီဖို့၊ မေတ္တာရပ်ခံသလို ဒီသုံးချက်ကို ကျုပ် သဘောတူခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ပါကစ္စတန်တပ်တွေ အာဖဂန်ထဲ ဝင်တိုက်ဖို့တော့ လုံးဝသဘောမတူဘူး။ မလုပ်ဘူး။ သူတို့ ဘယ်လို တိုက်မယ်ဆိုတာလဲ မသိဘူး။”

ဟု ပြော၏။

သို့သော် အချို့က အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှတပ်များ အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံတွင်းသို့ ရှေ့ပြေး ကင်း စလုပ်နေသဖြင့် ပါကစ္စတန်တွင်း၌ စစ်အခြေစိုက် စခန်းများ ထားနေမလားဟု ပူပန်ကြသည်။

သူက ရှင်းသည်။

“ဒီသတင်း မသိဘူး။ နိုင်ငံတွင်းမှာလည်း နိုင်ငံခြားတပ် မရှိဘူး။ အဲဒီလိုပဲ အိုစမာဘင်လာဒင်တို့၊ အယ်ကေဒါအဖွဲ့တို့ အကြောင်းလဲ မသိဘူး။ ရုပ်မြင်သံကြားက ထုတ်လွှင့်သလောက်ပဲ သိတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါတွေကို မပြောခင် သိရမှာပါ”

ဟု ဆို၏။

(၂)

အချို့က “ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ သမ္မတကြီးအနေနဲ့ အတော်စွန့်စား လုပ်ရတယ်”

ဟု ဆိုကြ၏။ သူက-

“ဒါ အမှန်ပဲ”

ဟု ပြော၏။ ပြီးမှ-

“ကျုပ်က ပါကစ္စတန်ရဲ့ စစ်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်နေတော့ အများကြီး စဉ်းစားရတယ်လေ။ ပြီးတော့ ကျုပ်တို့နိုင်ငံတွင်းမှာလဲ အစွန်းရောက် အနည်းငယ် ရှိတယ်လေ။ ကျုပ် သူတို့ကို မကြောက်ဘူး။ သူတို့ဟာ တစ်နိုင်ငံလုံးကို ကိုယ်စားပြုသူလဲ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် နိုင်ငံကိုတော့ မထိခိုက်စေချင်ဘူး။ ခုကိစ္စကလည်း”

နိုင်ငံကို ဘာမှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။”

သို့သော် အချို့က ပါကစ္စတန်၏ နျူကလီးယားလက်နက်များ အကြမ်းဖက်သမားတို့လက်ထဲ ရောက်သွားမည်ကို စိုးသည်။ လုံခြုံမှု အစီအမံ လျော့ပါးသွားမည်ကို စိုးကြသည်။

“ဒီအတွက် စိုးရိမ်စရာ မရှိပါဘူး။ ကျုပ်ဟာ စစ်သားပီပီ လုံခြုံရေးကို အဓိက ထားတယ်။ ခေတ်မီစနစ်တွေ သုံးပြီး ဒီလက်နက်တွေကို ကာကွယ် ထားတယ်။ ဒီလိုလက်နက်မျိုး အကြမ်းဖက်သမားဆီ ဘယ်တော့မှ မရောက် စေရဘူး။”

“ဒီလိုပဲ အခုအချိန်မှာ အမေရိကန်အနေနဲ့ တာလီဘန်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့ မြောက်ပိုင်း မဟာမိတ်အဖွဲ့ကို ဘယ်လိုကူညီကူညီ အရေးကြီးတာက ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ မှုနဲ့ ကိုက်ညီဖို့ပဲ။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအနေနဲ့ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးတဲ့ အာဖဂန်အစိုးရ ဖြစ်ရင်ပြီးတာပဲ။ ဒါပဲ ကျွန်တော်တို့က လိုချင်တယ်”

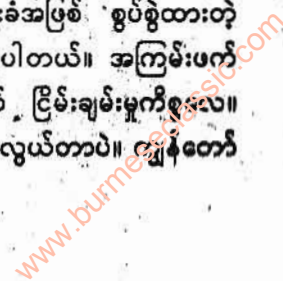
ထိုအခါ အချို့က ပါကစ္စတန်နှင့် အာဖဂန်၏ ရှေ့ဆက်ဆံရေးကို စိတ်ဝင်စားကြသည်။ သူ့အမြင်ကမူ ထူးခြား၏။

“ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ တည်ငြိမ်အေးချမ်းအရေးအတွက် အစိုးရိမ်ရဆုံး နိုင်ငံဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံလေ။ ဒါ့ကြောင့် ကျွန်တော်ကတော့ အာဖဂန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်စေချင်တယ်။ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံ ချင်တယ်။ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုဟာ ငြိမ်းချမ်းမှုလေ” တဲ့။

(၃)

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် အကြီးကျယ်ဆုံး ပြဿနာအဖြစ် တာလီဘန် အစိုးရအား အမေရိကန်က အိုစမာဘင်လာဒင်ကို အပ်နှင်းဖို့ တောင်းဆိုသည့်ပြဿနာဖြစ်သည်။

“အမေရိကန်နိုင်ငံက အကြမ်းဖက် တရားခံအဖြစ် စွပ်စွဲထားတဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင်ကို တောင်းဆိုတာ သဘာဝ ကျပါတယ်။ အကြမ်းဖက် စခန်းတွေ ပိတ်ပစ်ဖို့ဆိုတာလဲ လူသားတို့အတွက် ငြိမ်းချမ်းမှုကိုလေ။ ပြောစရာ မရှိပါဘူး။ ခက်တာက ပြောသလောက် မလွယ်တာပဲ။ ကျွန်တော် ကတော့ မထင်ဘူး။”

ဟု သူက ပြောသည်။ ထိုအတူ တာလီဘန်အစိုးရနှင့်ရော အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့်ပါ ရင်းနှီးသည့် ပါကစ္စတန်က အခု အမေရိကန်နှင့် ပူးပေါင်းလိုက်သဖြင့် တာလီဘန်တို့အတွက် အဆုံးသတ်သလို ဖြစ်သွားပြီဟု အကဲခပ်သူတချို့က ပြောသည်။ သူကမူ

“တာလီဘန်နဲ့ ပါကစ္စတန်က ရင်းနှီးပါတယ်။ ခက်တာက အခုကိစ္စက ကမ္ဘာက တောင်းဆိုချက်လေး။ လူသားအများနဲ့ပတ်သက်လို့ မရဘူး။ ဒါပေမယ့် သံတမန်တွေ လွှတ်ပြီး မိတ်ဆွေကောင်းပီသစွာ တိုက်တွန်းမှုကိုတော့ ကျွန်တော် ပြုရတယ်။ ဒါက စေတနာပါ။ ဒီစေတနာရဲ့ အကျိုးဆက်အဖြစ် အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပက စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့မှုကို ပယ်ဖျက်တယ်။ ဒါ ကျွန်တော်တို့ တောင်းဆိုတာ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ဟာသူတို့ လုပ်တာ။ ဒီလိုပဲ အလဲအလှယ် လုပ်တာလဲ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်က ကူညီတာ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအကျိုးဖြစ်ထွန်းတယ်။ ကျွန်တော် ကျေနပ်တယ်”

ဟု သူက ပြောသည်။

စာကိုး

စီအင်အင် သတင်းမှ သတင်းထောက် ‘ခရစ်စတင်း အမ်မာဟိုး’ ၏ အင်တာဗျူးမှ ခံစားသဲသည်။

ဒေါ်နယ်ရမ်းစပဲလ် (အမေရိကန်)
သို့မဟုတ်
ကိုယ်စားပြုသူ

ဒေါ်နယ်ရမ်းစပဲလ် (အမေရိကန်)

သို့မဟုတ် ကိုယ်စားပြုသူ

(၁)

ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဆောက်အဦ အကြမ်းဖက်ခံရသည့်နောက်ပိုင်း အမေရိကန်သည် ပိုမိုတုန်လှုပ်ချောက်ချားရသူဖြစ်၏။ လုံခြုံရေး အစီအမံများကို အထူးပြုလုပ်ရသည်။

အကြမ်းဖက် တရားခံ အိုစမာဘင်လာဒင်ကို ဖမ်းဆီးရမိရေးနှင့် တာလီဘန် နှိမ်နင်းရေးကို အစွမ်းကုန် လုပ်ရ၏။ အမေရိကန်သမ္မတက စီစဉ်ညွှန်ကြားရသလို သမ္မတဆန္ဒကို ကိုယ်စားပြု လုပ်ရသူက အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး။

သူက အခြားသူ မဟုတ်။

သူက 'ဒေါ်နယ်ရမ်းစပဲလ်'.....။

* * *

အမေရိကန်တပ်များ အာဖဂန်နိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် ခဲ့သည်။ အိုစမာဘင်လာဒင်ကို ဖမ်းမိရန် ကြိုးစားရသည်။ သို့သော် မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက် မကိုက်ခဲ့။

အိုစမာဗင်လာဒင် ပျောက်နေသည်ဟု အသံတွေ ထွက်လာသည်။

သူကမူ လက်ခံခြင်း မရှိ။

“ဒါဟာ မဖြစ်နိုင်တာပဲ။ ကျုပ်တော့ လက်မခံဘူး။ ဘင်လာဒင် ဘယ်မှာရှိတယ်ဆိုတာ စဉ်းစားရမယ်။ စဉ်းလဲ စဉ်းစားထားတယ်” ဟု ပြောသည်။

“ပထမအချက်က အာဖဂန်မှာ အဖိနှိပ်ခံပြီး ငတ်မွတ်နေတဲ့ တာလီဘန် တွေကို ကြောက်လို့ ထွက်ပြေးနေရတဲ့လူတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒီလိုပဲ တာလီဘန်တွေထဲမှာ အုပ်စုကွဲတွေ ရှိတယ်။ သူတို့ထဲမှာ ဘင်လာဒင်ကို လက်မခံချင်သူတွေလဲ အများကြီးပဲ ။ပြီးတော့ တောင်ပိုင်း၊ မြောက်ပိုင်း ကွဲနေတဲ့လူမျိုးစုတွေ။ ဒါကိုကြည့်ရင် အာဖဂန်မှာ လူကောင်းနဲ့ လူဆိုး စရာနေတယ်ဆိုတာ ပြောစရာ မလိုဘူး။ ပြောရရင် ဒီပြဿနာက အရင်က ဟာတွေလို မဟုတ်ဘူး။ ရှုပ်ထွေးနေတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဘယ်သူတွေက အကြမ်းဖက်သမားကို လက်ခံထားတယ်ဆိုတာကို သရုပ်ခွဲကြည့်ရမယ်”

ဟု ရှင်းသည်။

အမေရိကန်တို့အနေနှင့် တာလီဘန်ကို တိုက်ခိုက်ရန်အသင့်ပင် ဖြစ်နေလေပြီ။ ဟု ဆိုကြသည်။ အချို့ကမူ သို့လောသို့လောပင်။ သူကမူ

“တကယ်တော့ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု စဖြစ်ကတည်းက ကျွန်တော်တို့ စာပံတွေကို ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းမှာ ဖြန့်ချထားပြီးပြီ။ ဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ပြောရရင် ဒီကိစ္စက အာဖဂန်တစ်ခုတည်းနဲ့ ပတ်သက်တာ မဟုတ်ဘူး။ စာစ်ကမ္ဘာလုံးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ပြဿနာ ဖြစ်နေလို့ပဲ”

ဟု ပြောသည်။

ထို့အတူ-

“ဟုတ်တယ်။ ဒီပြဿနာက တစ်ကမ္ဘာလုံးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ပြဿနာ ။အကြမ်းဖက် အယ်လ်ကေဒါအုပ်စုက ကမ္ဘာနိုင်ငံပေါင်း ခြောက်ဆယ်ကျော်မှာ အစက်အသွယ်တွေ ရှိတယ်။ ဒီမှာ ဘယ်ကစပြီး ကိုင်ရမယ်ဆိုတာ သမ္မတက ဆုံးဖြတ်မယ်။ သမ္မတ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျွန်တော်တို့ အကောင်အထည် ဖော်ရမယ်”

ဟု ပြောသည်။ သူ့ ရပ်တည်ချက်က ရှင်း၏။

(၂)

အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ဆက်သွယ်သောနိုင်ငံများတွင် အီရတ်သည် ပါဝင်လာ၏။ အီရတ်ကို အားပေးကူညီသူဟု စွပ်စွဲသူလည်းရှိ၏။

သို့သော် ကောလင်းပါဝဲလ်ကမူ-

“ဒီကိစ္စထဲမှာ အီရတ်ရဲ့ ခြေရာလက်ရာ မတွေ့ရဘူး။”

ဟုဆို၏။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားနေသည်လည်းရှိ၏။

သူကမူ-

“အားလုံးကိုတော့ ကျွန်တော်ပြောလို မဖြစ်ဘူး။ လျှို့ဝှက်ရတဲ့ သတင်းတွေလဲ အများကြီး ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် သိတာနဲ့ ပြောနိုင်တာတစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ ဒါက အီရတ်၊ မြောက်ကိုရီးယား၊ ဆီရီးယား၊ ကျူးဘား၊ လစ်ဗျား စတဲ့ နိုင်ငံတွေဟာ အကြမ်းဖက်သမားတွေကို ကာလတစ်ခုအထိ လက်ခံကူညီခဲ့တဲ့ အထောက်အထားတွေ ရှိတယ်။ သမ္မတကြီး ပြောစကားအရဆိုရင် သူတို့ရှေ့ ဘာဆက်လုပ်မယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားရမယ်”

သို့သော် အမေရိကန်ပြည်သူများက အမေရိကန်အနေနှင့် အီရတ်ကို အာရုံစိုက် ကိုင်တွယ်သည်ဟု ဖိအားပေး ပြောဆိုသည်လည်း ရှိ၏။

သူ့သဘောကမူ -

“ဒါတွေက သမ္မတကြီး စဉ်းစားကိုင်တွယ်ရမယ့် ကိစ္စတွေပါ။ အစီအစဉ်တွေလဲ ရှိမှာပါ။ ဒီကိစ္စက ချက်ချင်းလက်တွေ့ မြင်နိုင်တဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ဘူး။ မမျှော်လင့်တဲ့အဖြစ်ဆိုတာ မမျှော်လင့်တဲ့ အချိန်မျိုးမှာ ဖြစ်တတ်တာ”

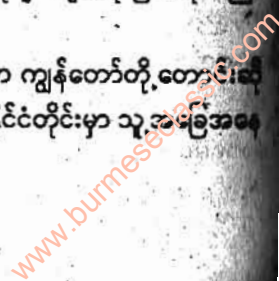
ဟု ဆိုသည်။

ယခုပင် ပြဿနာတစ်ခု ရင်ဆိုင်ရပြီ။

ဆော်ဒီအာရေဗျက အမေရိကန်၏ တောင်းဆိုချက်များကို ငြင်းဆိုသည်။ ဟု သတင်းထွက်နေ၏။ သူကမူ-

“ခုအချိန်အထိတော့ ဆော်ဒီအာရေဗျတွေက ကျွန်တော်တို့ တောင်းဆိုတာကို ကူညီနေတာ တွေ့ရတယ်။ တစ်ခုရှိတာက နိုင်ငံတိုင်းမှာ သူ့အခြေအနေနဲ့ သူ ရှိနေတာကို ကျွန်တော်တို့ မမေ့သင့်ဘူး”

ဟု သူက ပြောသည်။ သို့နယ်ပင် -

“အမေရိကန်နိုင်ငံအနေနဲ့လဲ အခြားနိုင်ငံတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ်လိုရှိမယ်ဆိုတာ နည်းလမ်းရှာ စဉ်းစားမှာပါ။ လိုအပ်ရင် လုပ်အပ်သလို လုပ်မယ်။ နျူကလီးယားလက်နက်နဲ့ ပတ်သက်လို့လဲ မပြောနိုင်သေးဘူး” ဟု ဆိုသည်။

သို့နယ်ပင် အချို့က အမေရိကန်အနေနှင့် ဖို့ဒ်လက်ထက်က နိုင်ငံခြား ခေါင်းဆောင်များအား မလုပ်ကြံရန် အမိန့်နှင့် ပတ်သက်၍ ချိုးဖောက် ပြင်ဆင်မည်ကို စိုးရိမ်ကြသည်။ သူကမူ-

“ဒီကိစ္စက သမ္မတ ကိုင်တွယ်ဆုံးဖြတ်ရမယ့် ကိစ္စပါ။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ သမ္မတမှာ ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိ၊ မရှိ ဆိုတာလဲ မပြောနိုင်တဲ့ကိစ္စပါ” ဟု ပြောသည်။

စာကိုး
စိဘီအက်စ် ရုပ်မြင်သံကြား
တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်း ကောက်နုတ်ချက်။

မင်းသား ရီလာပါလာဝီ (အီရန်)
သို့ မဟုတ်
မွေးမြောက် ကိုယ်စားပြုလိုသူ

မင်းသား ဂိုဏ်းပါလာမီ (အီရန်)

သို့မဟုတ်

မွေးမြောက် ကိုယ်စားပြုလိုသူ

(၁)

ကိုယ့်မြေကို ကိုယ်ချစ်တာ မဆန်းပါဘူး”

ဟု သူက ပြောသည်။ သူက ရှားဘုရင်၏ သား ‘မိုဟာမက် ဂိုဏ်းပါလာမီ’ ဖြစ်၏။ သူက အီရန်အစွလာမ်မစ် တော်လှန်ရေးသမားများ အီရန်ဘုရင်ကို ထီးနန်းက ဖယ်ရှားလိုက်ချိန်ကစ၍ အီရန်နှင့် ဝေးခဲ့သည်။ သည်စဉ်က သူ့အသက် (၁၉)နှစ်။

ထိုစဉ်ကစ၍ သူ အီရန်ကို စွန့်ခွာကာ ပြည်ပမှာ ဇာတ်မြှုပ်နေခဲ့ရ၏။ ယခုမူသူ လူမြင်ကွင်းသို့ ထွက်လာပြီ။

“ကျွန်တော့်နိုင်ငံအတွက် ကျွန်တော် ကိုယ်စားပြုချင်တယ်”

ဟု ကွန်ပျူတာဝက်ဘ်ဆိုက်မှ တစ်ဆင့် ဆော်သြခဲ့သည်။ လူအများက ‘လယ်အလတ် သဘောရှိသူဟု ဝေဖန်ပြောဆိုခံရသည့် ‘မိုဟာမက် ဂိုဏ်းပါလာမီ’ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိမှုအား သူက “ဒါဟာ မဲခိုးမှုကြီးပါ” ဟု ပြစ်တင်ခဲ့သည်။

သူက အီရန်နိုင်ငံသားပီပီ အီရန်ကို ချစ်သူ၊ အီရန်အကျိုး မျှော်ကိုးသူဟု သူ့ကို အများက ဆိုခဲ့ပြီ။

သူကမူ-

“သူ့ကို ကျွန်တော်နားလည်တာတစ်ခုက သူဟာ အစ္စလာမ်သမ္မတနိုင်ငံ ချုပ်ငြိမ်းသွားမှာကို မလိုလားသူလို့ သိထားတယ်။ သူက ဒီအတိုင်း ဆက်သွားဖို့ ကြိုးစားတယ်။ အီရန်မှာ ဆန်ကျင်မှု တစ်ခုဖြစ်ရင် အစိုးရဘက်က ရပ်တည်တယ်”

ဟု ဆို၏။

‘ဒါတမီ’ တစ်ယောက် လွတ်လပ်မှု စကားပြောခြင်းကိုမူ သူက ပြုံးပြီး

“ဒါက စိတ်ပါလို့ မဟုတ်ဘူး။ အသည်းနှလုံးက စကားပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ လူငယ်တွေ၊ အမျိုးသမီးတွေ သဘောကျလို့ ခါတော်မှီ ပြောနေတာ၊ အကြိုက်ဆောင်နေတာ၊ အခု သူ အကောင်အထည် မဖော်နိုင်တာဟာ စိတ်မပါလို့ပေါ့”

ဟု ဝေဖန်၏။

ထိုအခါ သူ့တွင် ပြည်တော်ပြန်ရေး၊ မပြန်ရေးကိစ္စများ ရှိလာ၏။

သူက

“ကျွန်တော့် မွေးရပ်မြေကို ကျွန်တော် ပြန်မှာပါ။ လက်ခံတာ မခံတာက ပြည်သူက ဆုံးဖြတ်လိမ့်မယ်လေ”

ဟု ပြော၏။

သည်အခါ အချို့က အမေရိကန်ကို အနှစ် ၂၀ ဆန်ကျင်ခဲ့သည့်အတွက် အီရန်နိုင်ငံအဖို့ ကမ္ဘာနှင့်အဆက်အသွယ်ပြတ်နေပြီ ဟု ဆိုသည်။ သူက-

“ဒါကို ကျွန်တော် လက်မခံဘူး။ အီရန်မှာ ဂျန်ဖာလိုပက်စ် သီချင်း နားထောင်တာ၊ ဂျင်းထည်ဝတ်တာ အများကြီး။ ဒီကနေ လူငယ်တွေကို မေးကြည့်ရင် ပေါ့ပဲယဉ်ကျေးမှုအကြောင်း သိနေပါတယ်။ သေသေချာချာ ကြည့်ရင် အဖြေက ရှင်းပါတယ်။ လူပေါင်း ၇၀ ကျော်က အီရန်တော်လှန်ရေးကြို ဖြစ်ချိန်က မွေးတောင်မွေးမှာ မဟုတ်သေးဘူး။ တချို့ဆို လွန်ရောကျုံ့ရော (၅)နှစ် (၆)နှစ်ရှိဦးမှာ။ ခု တဟီရန်မှာ ဆိုင်ဘာကဖေးနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုက်သုံးနေပါပြီ။ ပြင်ပကမ္ဘာအကြောင်းကိုလည်း သိနေကြတယ်”

ဟု သူက ပြုံး၍ပြောသည်။

(၂)

သူက သူ့ဖခင် ရှားဘုရင်လက်ထက်က အမှားတွေ ကျူးလွန်ခဲ့မိသည်ကို သူ သိနေ၏။ သူက ဖုံးကွယ်ခြင်း မရှိ။

“အဖေက လူပီပီ မှားတာပါ။ မှားပါ။ အဓိက စဉ်းစားကြည့်တော့ တိုးတက်မှုအဟုန် မြင့်မားလွန်းတာလဲ ပါတယ်။ အသိမကြွယ်သူတွေက တိုးတက်မှုနဲ့ လွတ်လပ်မှုကို မြန်မြန် လိုချင်တယ်။ အဖေက နှေးကွေးတယ်။ အဖေက ရှေးရိုးသမားကိုး။ ဒါ့ကြောင့် ခေတ်မီပွင့်လင်းသူနဲ့ ရိုးသားသူ ပြဿနာဖြစ်တယ်။ နှေးကွေးမှုကို ဘဝင်မကျဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ အဖေ့ရဲ့ အမှားပဲ”

ထိုအတူ သူက-

“ အဖေ့ရဲ့ အဆိုးဆုံးအမှားက အဖေဟာ အကြွင်းမဲ့ အာဏာကို သုံးတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အခွင့်အရေး ယူသလို ဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့်အဖေ့ကို အကြွင်းမဲ့အာဏာကို အလွဲသုံးစားလုပ်သူလို ပြောကြတယ်။ ဒါတွေကို ဖုံးကွယ်စရာ မလိုပါဘူး။”

ဟု ပြောသည်။

* * *

အချို့ကမူ သူတို့ကို အမျိုးမျိုးဝေဖန်တာလဲရှိခဲ့သည်။ အချို့က သူ့ကို ကူညီသူ ရှိသည်ဟု ဆိုကြ၏။ သူကမူ-

“ကျွန်တော်တို့ မိသားစုကို ဆန့်ကျင်ပြီး သွားပုပ်လေလွင့် ပြောကြ တာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ပြောရရင် ကျွန်တော်တို့က ကျိုကျိတက် ချမ်းသာနေတာ မဟုတ်ဘူး။ လောကီငရဲတော့ စားနိုင်နေနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ စေတနာကို နားလည်လို့ ကူညီကြတဲ့ အိရန်လူမျိုးတွေ အများကြီး ရှိတယ်”

ဟု သူက ပြောသည်။

အချို့ကမူ သူသည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်အစိတ်က ဘုရင့်သားတော်တစ်ပါး အဖြစ်နှင့် ကြီးပြင်းခဲ့ရပြီး အခု ‘မေရီယန်းပြည်နယ်’ ဆိုင်ခြေဖုံးတွင် နေထိုင် ရသဖြင့် စာနာကြသည်။ အချို့က ဂရုဏာသက်သည်။

www.burmeseclassic.com

“ထီးနန်းအရိုက်အရာခံရမယ့် ဘုရင့်သားတစ်ယောက်နဲ့ သာမန်လူ တစ်ယောက်ဘဝ ကွာပါတယ်။ ဒါဟာ ကံတရားကွာခြားမှုနဲ့ မတူညီမှုလေ။ ဒါပေမယ့် လူဟာ လူပါပဲ”

ဟု သူက တည်ငြိမ်စွာ ပြောသည်။

(၃)

ယခုအခါ သူသည် လူပျိုလူလွတ် မဟုတ်။ သူ့တွင် သားသမီးများ ရှိနေပြီ။ သူက လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ရှိလာတော့ သူ့ဘဝနှင့်အတူ သူ့မိသားစုကို စိတ်ဝင်စားလာကြသည်။ သူ့မိသားစုကို ဘယ်လိုထားသည်ကို စူးစမ်းလာကြ သည်။ သူ့အယူအဆကမူ ရှင်းလင်း၏။

“ကျွန်တော့်မှာ တိုးတက်ခေတ်မီတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေ ရှိတယ်လေ။ ဒါကြောင့် ဘယ်သူ့ကိုမှ ချုပ်ခြယ်မှု မပြုဘူး။ အားလုံးကို ယုံကြည်ရာကို ကိုးကွယ်ခွင့်ပြုထားတယ်။ အရေးကြီးတာက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တာဝန် ယူတတ်မှုနဲ့ တန်ဖိုးသိစေဖို့ပဲ ကျွန်တော် သင်ပေးတယ်”

ဟု ပြောသည်။

“မူစလင်ဘာသာကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ဖို့ စည်းကြပ် မပေးဘူးလား” ဆိုတော့

“ဒါက တစ်ဦးချင်းနဲ့ သက်ဆိုင်တယ်လေ။ အတင်းအကြပ်လုပ်ခိုင်းရင် မှားတတ်တယ်” ဟု ပြောသည်။

သို့နှယ်ပင် သူ အီရန်ပြန်မည်ဆိုတော့ အချို့က ဘုရင်စနစ် ပြန်လည် သွတ်သွင်းဖို့ ကြိုးစားမည်ဟု ထင်သည်။ သူ့အဖို့ ဘုရင်စနစ်ကို မြတ်နိုး လား။ အစွလာမ်မစ်နိုင်ငံအဖြစ် လိုလားသလား သိချင်၏။ သူကမူ-

“ကျွန်တော်ကတော့ ခိုင်မာတဲ့ ဒီမိုကရေစီကိုပဲ အခြေခံချင်တယ် ဒါပေမယ့် အီရန်လို နိုင်ငံမျိုးက စည်းလုံးညီညွတ်မှုနဲ့ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု အတွက် စည်းမျဉ်းခံ ဘုရင်စနစ် လိုတယ်။ ကျင့်သုံး သင့်တယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ အဲဒီလို နိုင်ငံမျိုး တစ်ကျော့ပြန်ရောက်လာဦးမယ်လို့ ထင်တယ်လေ”

ဟု ပြောသည်။

www.burmeseclassic.com

ဂိုချောက်တောင် (စင်္ကာပူ)
သို့ မဟုတ်
မဟာဗျူဟာပြောက် စီးပွားရေး တွေးခေါ်ရှင်

ဂိုချောက်တောင် (စင်္ကာပူ)
သို့မဟုတ်
မဟာဗျူဟာပြောက် စီးပွားရေး တွေးခေါ်ရှင်

(၁)

“ဒါကို ဘာလိမ့်စရာလိုလဲ။ စင်္ကာပူနိုင်ငံ စီးပွားရေး ကျဆင်းနေတယ်။ ဒါ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီအတွက် စိတ်ဓာတ် ကျစရာ မလိုဘူး။ လိုအပ်တာက ခေါင်းကလေးငုံ့ပြီး သိမ်မွေ့စွာနေဖို့ပဲ”

ဒါက စင်္ကာပူနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သူက သြဂုတ်လ (၁၉) ရက်နေ့က ကျင်းပသော အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားတွင် ပြောခဲ့သည့် မိန့်ခွန်းပင်။

ပြီးတော့ သူက

“စီးပွားရေးက နည်းနည်းလေးတော့ ကျနေတယ်။ ဒါဟာ မူစရာ မဟုတ်တဲ့ အသေးအမွှားပါ။ သေလောက်တဲ့ရောဂါမှ မဟုတ်တာ” တဲ့။

သူ့စကားက မှန်တော့မှန်သည်။ ပြီးတော့ သူက ပြောသေး၏။

“ကျွန်တော် ပြောရဲတယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့ ဒီလို ဖြစ်ရတာ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဘူး။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ကျနေလို့ပဲ။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ပြန်မောလာရင် ကျုပ်တို့ စင်္ကာပူလည်း စီးပွားရေး ပြန်ဦးမောလာမှာ”

ဟု သူက ပြည်သူတွေ စိတ်ချယုံကြည်လာအောင် ရှင်းပြသည်။ သူက သတင်းစာဆရာတွေကို ပြောနေခြင်းပါ။ သည်နေ့က ဂိုချောက်တောင်သည်

အရင်လို မဟုတ်။ မိန့်ခွန်းကို တိုတိုပြတ်ပြတ်ပဲ ပြောသည်။

ဒါက အကြောင်းရှိသည်။

“ကျုပ်တို့တိုင်းပြည်မှာ အပြောထက် အလုပ်က ပိုအရေးကြီးနေတယ်”
ဟု ပြောသည်။

ခက်သည်က သူက သူ့ ပြည်သူတွေ မျှော်လင့်သလို မိန့်ခွန်းရှည်ကို
မပြောခဲ့။

သို့သော် သူက-

“ဒီပြဿနာက အမေရိကန် အစရှိတဲ့ စင်္ကာပူနဲ့ ကုန်သွယ်ရေးလုပ်နေတဲ့
စီးပွားရေး အချက်အခြာ ဒေသတွေမှာ စီးပွားရေး ကျနေလို့ပဲ။ ရှင်းရှင်းလေးပဲ။
အဲဒီနိုင်ငံတွေနဲ့ စင်္ကာပူ အရောင်းအဝယ် လုပ်တယ်။ တစ်ခုရှိတာက
ဒီထက်ဆိုးလာရင် တစ်ခုခု လုပ်ရမယ်”

ဟု ဒီကိစ္စကို အလေးအနက်ထားပြီး ပြောသည်။

“ဒီလိုပြောလို့ ခင်ဗျားတို့ စိတ်ဓာတ်မကျနဲ့ ခင်ဗျားတို့ သိထားဖို့က
စီးပွားရေး ဒီလိုကျဆင်းလာရင် ခင်ဗျားတို့ကို အကူအညီတောင်းမယ်။
ခင်ဗျားတို့ ကူညီဖို့ နည်းလမ်းတွေလဲ ရှိနေတယ်”

ယင်းသို့ပြောပြီး သူ၏ဝန်ကြီးအဖွဲ့ကလည်း ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍
အစွမ်းကုန် အလေးအနက် ဆောင်ရွက်နေကြောင်း ပြောသည်။

“အဓိက အခြေခံပြောင်းလဲမှုပဲ။ အခု ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အခြေခံတွေ
ပြောင်းလဲနေပြီ။ ဒါဟာ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ အများကြီး သက်ဆိုင်တယ်။ တစ်ခု
စဉ်းစားရမှာက ဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ဆုံးရှုံးမှုတွေကို ပြန်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။
ဒီအလုပ်တွေကလဲ ဘယ်တော့မှ ပြန်ပေါ်လာမှာ မဟုတ်ဘူး”

သူ ဆိုလိုချက်က ရှင်းသည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အခြေအနေတွေ ပြောင်းလဲခဲ့ပြီ။

“ဒါက မြစ်ထဲက ရေနဲ့တူတယ်။ စီးသွားတဲ့ရေဟာ ဘယ်တော့မှ
ပြန်မလာတော့ဘူး” တဲ့။

ပြီးတော့-

“အသစ်တွေ ဖြစ်မယ်။ အဟောင်းတွေကိုတော့ မျှော်လင့်လို့
မရတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ပြောင်းလဲမှုကို ကြည့်ပြီး
ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မဟာဗျူဟာကို ပြောင်းရမယ်”

ဒါက စင်္ကာပူစီးပွားရေး စာမျက်နှာပေါ်မှ စီးပွားရေး ပုံစံသစ်။

(၂)

အယူအဆတွေက ရှင်းသည်။

စီးပွားရေးအသစ်အတွက် လွန်ခဲ့တဲ့ (၁၀)နှစ်က ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ အခြေအနေကို ပြန်လေ့လာရမည်။ အာရှစီးပွားရေး ပြဿနာတို့ကြားတွင် စင်္ကာပူသည် အောင်မြင်မှု အမှန်တကယ် ရခဲ့၏။

၁၉၈၀-ခုနှစ်တွေထက် ၁၉၉၀-ပြည့်မှာ ပို၍ အောင်မြင်သည်။

၁၉၈၀-ပြည့်နှစ်တွင် စီးပွားရေးတိုးတက်မှု ၇.၃ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး

၁၉၉၀-ပြည့်နှစ်မှာ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု ၇.၇ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်၏။

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်

စင်္ကာပူ၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်းသည် ဆွစ်ဇာလန်ကို အမိလိုက် နိုင်တာကြောင့် မိမိ ကျိတ်၍ ကျေနပ်ခဲ့သည်။

“ဒီလို တိုးတက်မှုကြောင့် အနိုင်ရကာ ၁၄ ဘီလီယံ ပြည်သူ့နဲ့ မျှဝေခံစားခဲ့တယ်။ ဘယ်လောက် ပျော်စရာကောင်းလဲ”

သည်ငွေများနှင့် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးနဲ့ လူမှုရေးတွင် သုံးခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် လူနေမှု အဆင့်မြင်ခဲ့သည်။

သည်အခါ ဟောင်ကောင်အခြေစိုက် စီးပွားရေးတွက်ချက်သူအဖွဲ့မှ စင်္ကာပူသည် မှန်ကန်တဲ့ လုပ်ဆောင်မှုကို လုပ်သည်ဟု ချီးပခဲ့သည်။

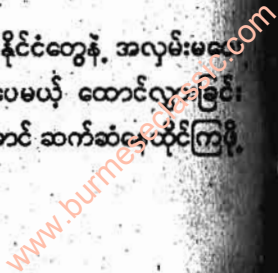
ထို့အတူသူက-

“အာရှ(၁၂)နိုင်ငံအတွက် စီးပွားရေးကျဆင်းနိုင်တဲ့ အလားအလာတွေ ရှိနေတယ်ဆိုတာ စင်္ကာပူက ကြိုတင် သတိပေးရမယ်။ ဒါမှ စီးပွားရေးအတွက် အရင်းအနှီး မြှုပ်နှံသူတွေ ရောက်လာမှာ မချပဲ”

ဟု သူက ပြောသည်။ ထို့နောက် သူက-

“ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လူမှုဆက်ဆံရေးဟာ အခြားနိုင်ငံတွေနဲ့ အလှမ်းမဝေးဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပေါကြွယ်နေပေမယ့် ထောင်လွှားခြင်း မရှိကြဖို့ လိုတယ်။ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေနဲ့ သင့်တင့်အောင် ဆက်ဆံနေထိုင်ကြဖို့ လိုတယ်”

ဟု သူက ပြောသည်။

ထူးခြားချက်များက ဂိုချောက်တောင်၏ စီးပွားရေး မဟာဗျူဟာ
(၆)ချက်ပင်ဖြစ်၏။

၁။ အရောက်သွားပါ။

ဈေးကွက်အသစ်များကို ရှာပါ။ လေယာဉ်နဲ့ ခုနစ်နာရီ
ခရီးအကြာမှာ တိုင်းပြည်တွေ အများကြီးရှိတယ်။

ဥပမာ- အိန္ဒိယ၊ တရုတ်နိုင်ငံတွေမှာ လူဦးရေ ၂-၉ ဘီလျံကျော်
ရှိတယ်။ သူတို့ဆီမှာ အလယ်အလတ် ဝင်ငွေရှိသူ သန်းပေါင်း
များစွာရှိနေတယ်။

၂။ လုပ်ငန်းအတွက်ဆိုရင်။

စင်ကာပူမှာ စွန့်စားဝံ့သူတွေ အများကြီးရှိတယ်။ သူတို့ဟာ
ဆုံးရှုံးမှုကို မကြောက်ကြဘူး။ သူတို့ဟာ ပညာတွင်သာမက
နိုင်ငံတကာအဆင့်အထိ တိုးတက်လုပ်ကိုင်တယ်။ ဒီလူတွေကို
ဂုဏ်ပြုချီးကျူးသင့်တယ်။

၃။ စွန့်စားတီထွင် လုပ်ငန်းရှင်။

ကျွန်တော်တို့အတွက် ရှေးရိုးသမားတွေ မလိုဘူး။ အပြင်ထွက်
စဉ်းစားကြပါ။ စိတ်ကူးသစ်တွေနဲ့ အလုပ်လုပ်ပါ။ သူများ
လုပ်တာတွေကို ပုံတူကူး မချပါနဲ့။ တစ်ချိန်မှာ အင်မတန်
ကြီးကျယ်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေလာမှာ ဖြစ်တယ်။

၄။ အဆင်ပြေအောင် ညှိနှိုင်းပါ။

စီးပွားရေး ပြောင်းလဲခြင်းအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရန် မလိုပါ။
လက်ခံကြိုဆိုတတ်ပါစေ။ ညှိနှိုင်းမှု ယူပါ။ နယ်ပယ်သစ်ကို ဖွင့်ပါ။
အကြံသစ်များကို မွေးမြူပါ။ အိုင်တီနယ် ပါမယ်။ စီဝသက်ရှိ
နယ်ပယ်များ တွေ့ပါလိမ့်မည်။ ပြည်တွင်းသာမက ပြည်ပမှာပါ
အရည်အသွေးကို မြှင့်တင်ပါ။

၅။ ပေါင်းစုတိုးတက်ပါစေ။

ပညာရေးတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပါ။ လူတော်လူကောင်းများကို
ရှာပါ။ ပညာရေးနှင့် လူတော်လူကောင်းများကို အဝေးမှ ရအောင်ရှာပါ။
ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးနှင့်အတူ အားဖြည့်ကူပါ။

၆။ လူမှုရေးဆန်းသစ်ပါစေ။

အားနည်းသူကို ကူညီပါ။

ဆင်းရဲသူများကို ကူညီပါ။

မကြာမီ ဆင်းရဲသူတွေ ပေါများလာနိုင်တယ်။ သူတို့ကို အကူအညီ
ပေးခြင်းဟာ သူတို့ကို ထိုင်စားစေတာ။ အလုပ်မလုပ်ဘဲ ထိုင်စားစေတာ
မဟုတ်ကြောင်း သိပါစေ။ သူတို့ ဖြုန်းတီးပစ်တာလဲ မဖြစ်ရန် သတိပြုပါ။

စာကိုး

The Straits Time

20-8-2001

ကောလင်းပါဝဲလ် (အပေရီကန်)

သို့မဟုတ်

သင်းကွဲဝံပုလွေ

ကောလင်းပါဝဲလ် (အဖေရိုကန်)

သို့မဟုတ် သင်းကွဲဝံပုလွေ

(၁)

ကောလင်းပါဝဲလ်။

သူက ဘုရ်အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးရာ အဆုံးအဖြတ် ပေးရေးကိစ္စများတွင် သဘောထားတင်းမာသော ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး 'ရမ်းစမဲလ်' အမျိုးသားလုံခြုံရေး အကြံပေး 'ကွန်ဒိုလီဇာရိုကန်စ်' တို့နှင့် အခါများစွာ သဘောထား ကွဲလွဲခဲ့သူဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ကောလင်းပါဝဲလ်အား အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းမှ သင်းကွဲ ဝံပုလွေတစ်ကောင်ဟု သတင်းသမားများက ကင်မွမ်းတပ်ခဲ့၏။

* * *

သူ

သူက တည်ကြည်သလို ပြတ်သားသူ။

“ဘာမှ ထိန်ချန်စရာ မလိုဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးတာလဲ မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်တို့ကို တုန်လှုပ်ချောက်ချားအောင် လုပ်နိုင်တဲ့ လုပ်ရပ်ဆိုတာ

မရှိခဲ့ဘူး။ ကျွန်တော်က ကိုယ့်ဌာန(နိုင်ငံခြားရေးဌာန)က လူတွေ စိတ်ဓာတ် မြင့်မားလာဖို့ အမြဲလုပ်တယ်။ လုပ်ဖို့ ဆန္ဒလဲ အပြည့်ပဲ။ အရေးကြီးတဲ့အခါလုပ်ဖို့ လိုအပ်တဲ့အခါ လုပ်ဖို့ လိုအပ်တဲ့ကိစ္စမှန်သမျှကို ပြီးစီးအောင် လုပ်တယ်။ လုပ်ချင်တာထက် လုပ်သင့်တာကို ဦးစားပေးတယ်။ ပိုအားရှိတာက အခုလူတွေ နိုင်ငံခြားရေးဌာနကို စိတ်ဝင်စားလာတာပဲ”

ဟု သူက ပြောသည်။ ပြောရင်း ပြုံးလျက်။

“ဒါပေမယ့် တစ်ခါတရံမှာ ကျုပ် စိတ်ပျက်တာ ရှိတယ်”

ဟု ပြောပြီးဆက်၍-

“ဒါက တခြားမဟုတ်ဘူး။ အမေရိကန်နိုင်ငံကို ကိုယ့်သဘောအတိုင်း ကိုယ်လုပ်တဲ့နိုင်ငံလို့ မထင်အောင် လုပ်ရတဲ့အခါမျိုးပေါ့။ ဒါပေမယ့် စဉ်းစား ကြည့်တော့ ဒါဟာ ဆန္ဒလေ။ အသေအချာ စဉ်းစားကြည့်တော့ နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံဟာ ကိုယ့်သဘောနဲ့ ချည်း လုပ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ကမ္ဘာကြီးက သိပ်ရှုပ်ထွေးတယ်။ အစိုးရအဖွဲ့ဆိုတာလဲ ဒီလိုပဲ”

ဟု ပြောသည်။

ပြီးတော့-

“ဘာဖြစ်လို့ ဒီလို ပြောရသလဲဆိုရင် အစိုးရအဖွဲ့မှာ လူတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားလို့ သဘောထားအမျိုးမျိုး အသံအမျိုးမျိုး ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် တကယ်တမ်း စဉ်းစားကြည့်တော့ သမ္မတရဲ့ စကားသံဟာ အဓိကပဲ။ ဒီအသံ ဝင်လာရင် ဘာမှ တိုးမပေါက်နိုင်ဘူး။ သူက အဓိကလူ 'နိုင်ငံခေါင်းဆောင်' တဲ့။

သူက နားလည်သည်။

“သူနဲ့ ကျွန်တော်က သိကျွမ်းတာ ကြာပြီ။ ခင်မင်မှုလဲ ရှိတယ်။ အဆင်ပြေပြေ လက်တွဲဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ အချိန်လဲ မနည်းဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်တို့က လူတွေလေ။ သဘောထားဝရ ဘယ်ညီမလဲ”

တစ်ခါတရံ သဘောချင်း မကိုက်ညီတာ နည်းနည်းရှိတယ်”

ဟု ဆိုသည်။

“အကြီးအကျယ် သဘောထား ကွဲလွဲတာ ရှိဖူးလား” ဆိုတော့

“ရှိတာပေါ့”

ဟု ဝန်ခံသည်။

(၂)

“ဒီအခါမျိုးမှာတော့ ခံစားရတယ်”

ဟု သူက ပြော၏။ သူက ဖြေသိမ့်တတ်သူဟု ပြောရမယ် ထင်ရဲ့။

“ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် ဖြေပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကိစ္စအများစုမှာ ကျွန်တော်တို့အထဲမှာ သဘောထား ကွဲလွဲတာသိပ်မရှိဘူး။ သဘောတူညီချက် ရကြတယ်လေ”

ဟု ပြောသည်။

ဒါကလည်း အကြောင်းရှိသည်။ သူက ကိုယ် ယုံကြည်ရာကိုသာ လုပ်သည်။ ယုံကြည်ချက်အတွက်ပဲ ရပ်တည်သည်။ သူက ပြောသည်။

“ကျုပ်က ယုံကြည်ရာသာ အဓိကပဲ။ ဒါ့ကြောင့် တစ်ထောင်နဲ့ တစ်ထောင်ဖြစ်လဲ အေးအေးပဲ။ ဘာတွေ ပြောကြပြောကြ”

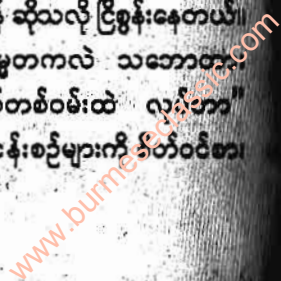
ဟု ဆိုသည်။

သူက ဥပမာအဖြစ် ကိုရီးယားကိစ္စကို ပြောသည်။

“ဒီကိစ္စမှာ ကျုပ်ကို အများကြီး ဝေဖန်ကြတဲ့ ကောလင်းပါဝင်လုပ်ချင်တာ လုပ်လို့ မရအောင် ခြေထောက်ဆွဲလိုက်တဲ့ကိစ္စတဲ့။ ဒီကိစ္စက မြောက်ကိုရီးယားနဲ့ ပတ်သက်လို့ အမေရိကန်ရဲ့ မူဝါဒကို သုံးသပ်တဲ့နေရာမှာ ပေါ်ပေါက်လာတာပဲ။ ဖြစ်ချင်တော့ ကျွန်တော်က သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတစ်ခုမှာ ဖြေလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်အဖြေက သမ္မတ အဖြေထက် ရှေ့ကို နည်းနည်းလေး ပိုနေတယ်”

“ဒါပေမယ့် ပြောရဲတယ်။ ကျုပ် လုပ်တာတွေဟာ အမေရိကန် ပြည်သူတွေအတွက်ပဲ။ စေတနာပဲ။ ယုံကြည်ချက်နဲ့ လုပ်တာ။ ဒီလိုပဲ ခုံးခွင်းခုံး ပြဿနာတုန်းကလဲ ပြဿနာ ရှိခဲ့သေးတယ်။ ဒီမှာလဲ ရှင်းတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ခုံးခွင်းခုံးပျံ ကာကွယ်ရေးကို ဆက်လုပ်မယ်လို့ ပြောထားတယ်။ တစ်ခုထူးတာက ကျွန်တော့်ရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေက ခုံးခွင်းခုံး ကာကွယ်ရေး သဘောတူညီချက်၊ ကန့်သတ်ချက်တွေနဲ့ အနှေးအမြန် ဆိုသလို ငြိစွန်းနေတယ်။ ဒါကို ကြိုသိတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ သမ္မတကလဲ သဘောတူ ပြင်းထန်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ အားလုံး တစ်စိတ်တစ်ပမ်းထဲ လှည့်ကာ”

သူအကြောင်းကို သိကြသလို သူ၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို ခတ်ဝင်စား ကြသည်။ သူက

“ကျွန်တော် လုပ်ချင်တာ အများကြီးပဲ။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မဟာမိတ်တွေ အင်အားတောင့်တင်းခိုင်မာစေချင်တယ်။ နေတိုးအဖွဲ့ကြီး တိုးချဲ့တာကို မြင်ချင်တယ်။ တရုပ်နိုင်ငံနဲ့လဲ ခိုင်မာကျစ်လစ်တဲ့ ဆက်ဆံရေးမျိုး မြင်ချင်တယ်။ ပင်လယ်ကွေ့နဲ့ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသကိုလည်း အေးချမ်းတည်ငြိမ်စေချင် တယ်။ ဒါဟာ စိတ်ကူး မဟုတ်ဘူးလ။ ဆန္ဒ မဟုတ်ဘူး။ ဖြစ်အောင် လုပ်မှာ”

“ဆက်ဒန်ဟူစိန်’ ၏ ချိန်းချောက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မေးသည့်အခါ ပြုံးသည်

“ဒါဟာ သိပ်မဟုတ်ပါဘူး။ အိပ်ပျက်ရလောက်အောင် မရှိပါဘူး” ဟု ဖြေသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် ကောလင်းပါဝဲလ်အား သမ္မတကိုယ်တိုင်က ရင်းနှီးသည်။ ပြဿနာရှိရင်တော့ သမ္မတက ပြုတ်ပစ်မည်မဟုတ်။ ကိုယ်တိုင် နုတ်ထွက်မှ ဖြစ်မည်ဟု ပြောကြသည်။

“နုတ်ထွက်ဖို့ကော စိတ်ကူးလား” ဟု မေးခဲ့ဖူးသည်။

သူက-

“ကျုပ် အစိုးရအဖွဲ့မှာ တာဝန်ယူလာတာ သမ္မတဘုရား အာဏာ ရကတည်းက ဆိုပါတော့။ လနဲ့ တိတိကျကျ ပြောရရင် (၇) လ ရှိခဲ့ပြီ။ ဒီအတောအတွင်း အစိုးရအဖွဲ့ကို စိတ်ကုန်ရလောက်အောင် အလုပ် ဆက်မလုပ်ချင်လောက်အောင် ပြဿနာ မရှိဘူး။ ဒီအခြေအနေမျိုးလဲ မကြုံခဲ့ဖူးဘူး။ ကျွန်တော့်အကြောင်းကို သမ္မတ သိတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ပြဿနာ ရှင်းတဲ့နေရာမှာ ‘တော်တယ်’ လို့ နာမည်ရတယ်”

ဟု ပြောသည်။ ထို့အတူ သူက

“ကျွန်တော်က ပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်ရင် ဘာပြဿနာဖြစ်ဖြစ် အေးအေးဆေးဆေးပဲ ဖြေရှင်းတယ်။

“တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ တကယ်လို့ ကျုပ်အတွက် ပြတ်ပြတ်သားသား
 လုပ်ဖို့ လိုအပ်လာရင် အလုပ် ဖြတ်သင့်သူရှိရင် ဖြတ်မှာပဲ။ သူ့လူငါ့လူ
 မခွဲဘူး၊ ဒါ ကျုပ်စိတ်ဓာတ်။ ပြီးတော့ ကျုပ်က ကိုယ့်အထက် လူကြီးကို
 ပြဿနာပေးတာထက် ပြဿနာ ဖြေရှင်းပေးတာ ပိုကောင်းတယ်လို့ ထင်တယ်။
 ဖြစ်အောင်လဲ လုပ်တယ်”

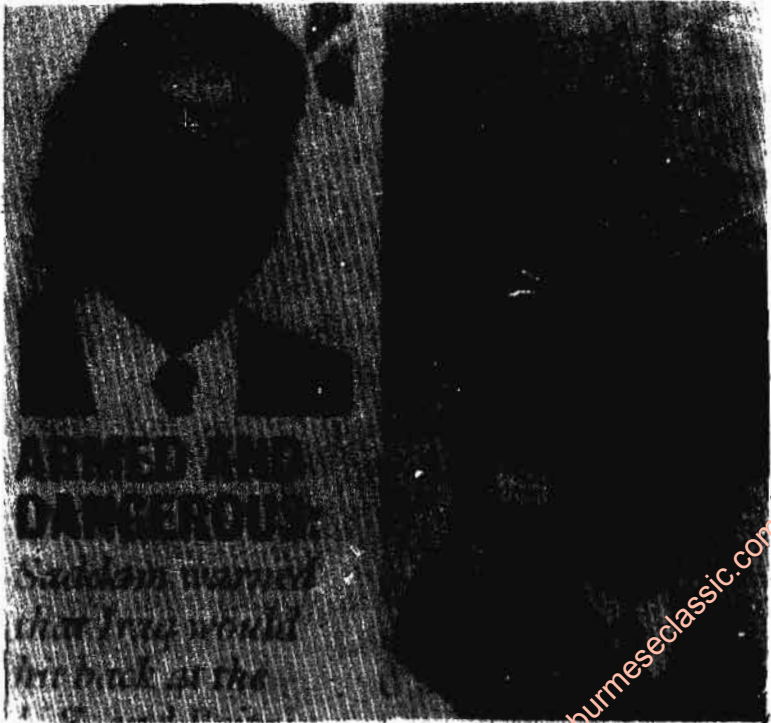
ဟု ပြတ်သားစွာ ပြောသည်။

စာကိုး

Time, 10 Sept. 2001

ဆက်ဒန်ဟူစိန် (အိရတ်)
သို့မဟုတ်
အောင်ပွဲခံ သူရဲကောင်း

ဆက်ဒမ်ဟူစိန် (အီရတ်) သို့မဟုတ် အောင်ပွဲခံ သူရဲကောင်း

(၁)

ဒီကနေ့ခေတ် သံတမန်တွေနဲ့ ပညာတတ်ပုဂ္ဂိုလ် အသိုင်းအဝန်း တို့ကြားတွင် 'နိုင်ငံတကာ တရားဥပဒေ' (သို့မဟုတ်) 'နယ်နိမိတ် အပိုင်းအခြားမဲ့ တရားဥပဒေ' ဆိုသည့် ဝေါဟာရက တွင်ကျယ်ခေတ်စား လာသည်။

သို့သော် အီရတ်နိုင်ငံ၏ ဦးညောင်၊ အီရတ်နိုင်ငံ၏ သူရဲကောင်း 'ဆက်ဒမ်ဟူစိန်' ကမူ အပြုံးမပျက်။ အောင်ပွဲခံနေဆဲပင်။

ကြည့်.....။ မကြာသေးမီက.....။

“အီရန်-အီရတ်စစ်ပွဲ ပြီးဆုံးခြင်း (၁၃)နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ် နှစ်ပတ်လည်အခမ်းအနားတွင် အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန် ဦးဆောင်သော အနောက်အုပ်စုကို ရာဇသံ ပေးလိုက်ပြန်၏။

သူ့စကားက ပြတ်သားသည်။

“ခင်ဗျားတို့ရဲ့ စွမ်းရည်ထက်လှတယ်ဆိုတဲ့ လေယာဉ်မှူးတွေနဲ့ လေယာဉ်တွေကို တန်ဖိုးထားတယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ရဲ့ လေယာဉ်တွေ စစ်သင်္ဘောတွေကို အမြန်ဆုံး ပြန်သိမ်းသွားကြပါ”

ဟု ရုပ်မြင်သံကြားမှ ပြတ်သားစွာ မိန့်ခွန်းပြောကြား သတိပေး သွားခဲ့သည်။ ဤသို့ ကျူးကျော်စော်ကားနေသည်ကို သည်းခံမည်မဟုတ် ဆိုသည့်သဘော။

ထို့ကြောင့် အနောက်တိုင်း စာနယ်ဇင်းတွေက ဆက်ဒမ်ဟူစိန်ကို 'ဘဂ္ဂဒက်၏ သားသတ်သမား' ရယ်လို့ ကင်မွမ်းတပ်ကြသည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ဒဗလျူဘုရှ်ကမူ-

"ဆက်ဒမ်ဟာ အနောက်နိုင်ငံတွေကို ဒီကနေ့အထိ အန္တရာယ်ပေး ခြိမ်းခြောက်နေတာ မျက်မြင်ပဲ။ ဒါ့ကြောင့် သူ့ကို စောင့်ကြည့် ထိန်းချုပ်ဖို့ လိုတယ်"

ဟု နှိုးဆော်ခဲ့သည်။ သတိမထားလို့ မရဟု သတိမှတ်သည်။

"ဘယ်သူတွေ ဘာပြောပြော၊ ကျုပ်နိုင်ငံကို ကာကွယ်ဖို့၊ ကျုပ် တိုင်းပြည်ကို ကယ်တင်ဖို့ ကျုပ် အီရတ်မြေပေါ်မှာ ထာဝရ ရှိနေမယ်"

ဟု သူက ပြောသည်။ ဆက်ဒမ်သည် တကယ်လည်း အီရတ်မြေပေါ်မှ တစ်လက်မ မခွာခဲ့။ ထို့ကြောင့် ဆက်ဒမ်က ဘုန်းမီးနေလ တောက်ပမြဲ တောက်ပနေသည်ဟု ဆိုရမည်။

သည်အခါ ဘုရှ်အစိုးရအဖွဲ့မှာ ဆက်ဒမ်ကို တစ်မျိုး သုံးသပ်ဝေဖန် ရပြန်၏။

'ပီယေးရစ်ချတ်ပရောဆပါ' က-

"ကျွန်တော်တို့ အီရတ်အပေါ် ထားရှိတဲ့ မူဝါဒက အခုအချိန်အထိ သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ ဆောင်ရွက်နေဆဲပါ"

ဟု ဆို၏။ သူက စစ်ရာဇဝတ်မှုများနှင့် ပတ်သက်သည့် အမေရိကန် နိုင်ငံဆိုင်ရာ ညံ့အမတ်ကြီးအဖြစ် အသစ်ခန့်အပ်ထားသူဖြစ်၏။ သူက-

"ဆက်ဒမ်ရဲ့ ပယောဂနဲ့ လူ ၁၀၀,၀၀၀ ကျော် သတ်ဖြတ်ခံရတယ်"

ဟု ဆိုခဲ့ဖူး၏။ သို့သော် အထောက်အထားများကိုမူ ရှာဖွေဆဲဟု ဆို၏။

အချို့ကလည်း အထောက်အထားတွေ အပြည့်ဟု ဆိုသည်။

"ဆက်ဒမ် လက်ထက်မှာ ကာဒ်လူမျိုးများ ဓာတု အဆိပ်ငွေ့ ဖုံးဖွားနှင့် ကြံချခံရသည်။ အနောက်တိုင်း မဟာမိတ် စစ်သုံ့ပန်းများကို ရိုက်နှက်ညှင်းပန်း ခဲ့သည်။ ပြီးတော့ ကူဝိတ်နှင့် အီရတ်လူမျိုးအချို့ကို ညှင်းပန်းနှိပ်စက်

ကွပ်မျက်ခဲ့သည်။

ထိုအတူ အနောက်တိုင်း စွပ်စွဲချက်များ၌လည်း-

“ဆက်ဒမ်သည် ပင်လယ်ကွေ့စစ်ပွဲကတည်းက စစ်ရာဇဝတ်ကောင် ဖြစ်ခဲ့သည်။”

ဟု ဆိုခဲ့သည်။ သို့သော် ဘယ်နိုင်ငံ၊ ဘယ်အစိုးရကမှ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့။ ပါးစပ်က ပြောသလို ခိုင်ခိုင်မာမာ ဆွဲကိုင်မပြနိုင်၊ မပြနိုင်ခဲ့။

အမေရိကန် စစ်ဘက် ဥပဒေပညာရှင်များကမူ-

“အီရတ်က ကူဝိတ်ကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ထားစဉ်ကာလအတွင်း ကျူးလွန်ခဲ့သည့် ရာဇဝတ်မှုများအား တိုးတိုးတိတ်တိတ် စာရင်း ကောက်ယူ ခဲ့သည်။ စာရင်းအရ ကူဝိတ်ရဲစခန်းတွင် အီရတ်တို့၏ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ရေး စခန်းနှစ်ဒါဇင်ကျော်ရှိသည်။”

ဟု ဖော်ထုတ်ပြောကြားခဲ့၏။

ထိုအဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာတွင်-

“အီရတ်တို့သည် အမေရိကန်စစ်သုံးပန်း (၂၁)ယောက်အား လက်သီးနှင့် ထိုး၍လည်းကောင်း၊ တုတ်၊ သေနတ်ဒင်နှင့် ထု၍လည်းကောင်း ညှင်းပန်း နှိပ်စက်ခဲ့သည်။

ဟု ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည်။ သို့သော် အမေရိကန်စစ်တပ်သည် ထိုအစီရင်ခံစာအား လူသိရှင်ကြား ထုတ်ဖော်ခြင်း မရှိခဲ့။ ထို့ကြောင့် နယူးစိစိခံစာစောင်မှ ‘အမေရိကန်တို့သည် ‘လျှို့ဝှက်’ ဟု သတ်မှတ်ပြီး ချောင်ထဲ ထိုးထားခဲ့သည်’ ဟု ဖော်ပြခဲ့၏။

(၂)

သမ္မတ ကလင်တန်လက်ထက် ၁၉၉၄-ခုနှစ်တွင် စစ်ရာဇဝတ်မှုများ စစ်ဆေးရန် ‘ဒေးဗီချက်ဖာ’ ကို တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ဒေဗီက တိုးတိုးတိတ်တိတ် လေ့လာခဲ့သည်။

ရဝမ်ဒါနှင့် ယခင် ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံများမှ ရာဇဝတ်မှု

ကျူးလွန်သူများအပေါ် အရေးယူ ဆောင်ရွက်ဖို့ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးမှ ၁၉၇၃ နှင့် ၁၉၇၄-ခုနှစ်များတွင် အထူးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းသည့်အခါ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဆက်ခံနှင့် အီရတ်နိုင်ငံအပေါ်လည်း အလားတူ ဆောင်ရွက်ရန် လမ်းစဉာခဲ့သည်။ အခွင့်ကောင်းယူ ကာ ဆက်ခံကို တွန်းချရန် စီစဉ်သည်။

ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ 'ချက်ဖာ' က-

“တသီးပုဂ္ဂလအနေနဲ့ အများပြည်သူဆိုင်ရာ သံခင်းတမန်ခင်းအရရော အင်မတန်ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် လုပ်ခဲ့ရတာ”

ဟု ဖွင့်ဟသည်။

သို့နှယ်ပင် တစ်ဘက်မှလည်း ဆက်ခံတစ်ယောက် မလူးသာ မလွန်သာအောင် ကုန်သွယ်ရေး ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများ ၊ ကုလသမဂ္ဂ စုံစမ်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များ လေယာဉ် မပျံသန်းရေး ဇုန်များအပြင် စီအိုင်အေ အကူအညီနှင့် ပုန်ကန်ထကြွရေး သို့မဟုတ် အာဏာသိမ်းရေးများကိုပါ စွမ်းစွမ်းတမ်း လုပ်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော် လုပ်သမျှ မဖြစ်ခဲ့။

ဆက်ခံက ပြုတ်မကျခဲ့ပေ။

“အီရတ်ပြည်သူတွေအကြောင်းကို ကျုပ် သိသလို ကျုပ်ရဲ့ အီရတ်ပြည်သူတွေအပေါ် ထားတဲ့ စေတနာကို အီရတ် ပြည်သူတွေ သိတယ်”

အီရတ်က ငြိမ်သက်လျက်။

ဆက်ခံက ပန်းပန်လျက်။

(၃)

ဤသို့ လုပ်ရခက်နေချိန်တွင် ပြဿနာတစ်ခုကြောင့် အခက်အခဲ ကြုံရပြန်၏။ ကုလသမဂ္ဂ၏ လုံခြုံရေးကောင်စီဝင် ရုရှားနှင့် တရုတ်က အနောက်အုပ်စု လိုလားမှုအတိုင်းချည်း မလုပ်တော့။ အမေရိကန်၏ အလိုကို ပယ်ချမှုများ ပြုခဲ့သည်။

ဒါကို တချို့က

“သူတို့ဟာ အီရတ်နဲ့ စီးပွားရေး ကူးလူးဆက်ဆံနေကြလို့”

ဟု ဝေဖန်သည်။

သို့သော် အနောက်အုပ်စုကမူ ဆက်ဒမ်အား ဘယ်လ်ဂျီယံ (သို့မဟုတ်) ဗြိတိန်မှာ ခုံရုံးတင်နိုင်ကောင်းရဲ့ဟု မျှော်လင့်၏။

“အီရတ်မှ ကူဝိတ်ကို ကျူးကျော် သိမ်းပိုက်သည့်အခါ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်အရပ်သား ထောင်ပေါင်းများစွာကို အီရတ်မှ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားသည်။ ဗြိတိန်မှာ ဓားစာခံ ဖမ်းသူများကို စစ်ဆေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်”

ဟု ဆို၏။

သို့သော် ဤကိစ္စက ပြောသလောက် လွယ်သည်မဟုတ်။ အဆိုးဆုံးက အီရတ်၏ ဆက်ဒမ်နောက်တွင် အာရပ်ကမ္ဘာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဗြိတိသျှ သံတမန်များအဖို့ ထိုကိစ္စကို ရဲရဲပင် မပြောရဲ။ အားလုံး မဝံ့မရဲဖြစ်နေ၏။ အချို့က ဒါဆို လွယ်ပါ့မလား”

ဟုဆိုသည်။

“ကျုပ် လုပ်သမျှဟာ အီရတ်ပြည်သူတွေအတွက်ပဲ။ အီရတ်ပြည်သူတွေ အတွက်ဆို ကျုပ်က ဘယ်သူ့ကိုမဆို ရင်ဆိုင်မယ်။ အီရတ်ပြည်သူတွေအတွက်၊ အီရတ်နိုင်ငံအတွက် ကျုပ် အီရတ်မြေပေါ်မှာ ထာဝရ ရှိနေမယ်”

ဟု ဆက်ဒမ်က ကြွေးကြော်ခဲ့သည်။

ဟုတ်တော့ဟုတ်သည်။ ဆက်ဒမ်သည် အီရတ်မြေပေါ်တွင် အောင်ပွဲခံ နေဆဲ။ အီရတ်ပြည်သူတို့ လက်ခုတ်သံ ညံ့နေဆဲ။

စာကိုး
Newsweek, 20-8-2001

